

Exit-skatten

Oppsummering av høringssvarene

Juni 2024

Bakgrunn

Finansdepartementet sendte 20. mars 2024 forslag til endringer i reglene for skattlegging av gevinster og tap på aksjer eller lignende når personlig eier enten flytter ut eller overfører aksjene utenfor Norge. Endringene er foreslått med virkning fra utsendelsesdatoen, med høringsfristen satt to måneder senere, 21. mai 2024.

For å sikre en opplyst debatt, er det avgjørende med en helhetlig forståelse av forslagens virkninger og implikasjoner. Dette kan være krevende i en omfattende og kompleks sak som denne. Dette dokumentet søker å gi et overordnet inntrykk av alle innsendte høringsvar.

Forslaget har ført til en omfattende debatt og mange har benyttet muligheten til å sende inn høringsvar. Særlig representert er gründere, enten som enkeltindivid eller på vegne av sine respektive selskap. Videre utgjør interesseorganisasjoner og advokatfirmaer en stor andel av svarene.

Oppsummeringen løfter sentrale diskusjonspunkter ved skatteforslaget som er presentert i høringsvarene, med tilhørende argumenter for og mot. Enkel statistikk vil indikere hvordan ulike grupperinger stiller seg til ulike sider av skatteforslaget. Vedlagt finnes også en sammenstilling med samtlige høringsvar som inkluderer en kort oppsummering av det respektive høringsvaret og en indikasjon på hvordan det stiller seg til skatteforslaget.

Detaljgraden til høringsvarene varierer, men de aller fleste er seriøse innspill der det ligger et reflektert og grundig arbeid bak. Av totalt 154 høringsvar danner 145 grunnlaget for denne oppsummeringen, ettersom 9 av høringsvarene er levert uten innhold. Omfanget på resterende varierer fra et par linjer til 28 sider, der de fleste ligger på omtrent 1-5 sider.

Oppsummeringen er utarbeidet av Yobr AS på oppdrag av Trøndelagsstiftelsen, støttet av de trønderske bedriftene Viking Venture, Relog, Lin, Esmar, Jaras Eiendom, SinkabergHansen og Sofell.

Ved spørsmål kan du ta kontakt med prosjektleder Jakob Erikstad på jakob@yobr.io.

Om Yobr

Yobr er en oppstartsbedrift som kobler toppstudenter og bedrifter. Vi mener studenter er en uutnyttet ressurs som næringslivet kan nyte godt av. Derfor gjør vi det enkelt for bedrifter å planlegge og gjennomføre spennende prosjekter med motiverte studenter.

Overordnet oppsummering

Etter regjeringen lanserte nyheten om foreslåtte endringer i Exit-skatten har media vært preget av betydelig kritikk av forslaget. Dette samsvarer godt med tallene fra vår oppsummering, der 134 av 145 hørings svar, drøye 92%, er negative til forslaget.

Eierbeskatningen i Norge har økt med 107% siden regjeringsskifte, og en rekke profilerte personer i næringslivet har valgt å flytte ut av Norge. Regjeringens utgangspunkt for skatten er å sikre at verdier som opparbeides mens man bor i Norge, også skattlegges her. For de som er positive til forslaget, er dette et sentralt poeng.

Blant de som er kritiske til forslaget er utgangspunktet om å skatte verdier opparbeidet i Norge ikke særlig omstridt, men det poengteres at regjeringen ikke lykkes i sin intensjon. Det meste av kritikken kan knyttes opp mot at skadevirkningene av skatten slik den er foreslått, langt på vei overstiger skatten som hentes inn. Tilgangen på internasjonalt talent, internasjonale investeringer og muligheten for norske bedrifter å konkurrere internasjonalt trekkes frem. Videre stilles det spørsmål ved lovligheten av forslaget opp mot våre EØS-rettslige forpliktelser.

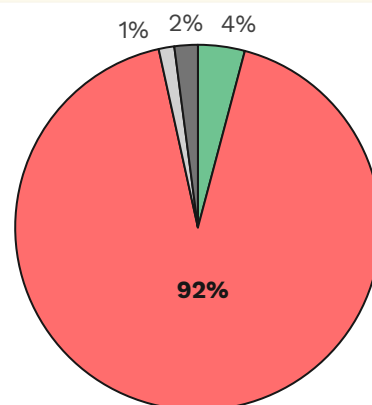
Skatten har utløst det som omtales som et gründeropprør. Det norske oppstartmiljøet beskrives som voksende, men skjørt, og flere mener forslaget kan å slå beina under den positive utviklingen. Hele 71% av hørings svarene mener forslaget medfører betydelige negative konsekvenser for mulighetene til å etablere og vokse oppstartsselskaper fra Norge.

Et sentralt punkt er det såkalte "Realisasjonsprinsippet". Skatteforslaget legger opp til å fastsette skatten på utflytters aksjeverdier på flyttetidspunktet, basert på en estimert markedsverdi av aksjene, og fjerne muligheten til å redusere skattekravet hvis aksjene senere skulle falle i verdi. Dette kan medføre at skatteregningen ved forfall vil overstige den faktiske verdien på aksjene, og resultere i personlig konkurs. Svært mange av hørings svarene mener denne risikoen er uholdbar, særlig for eiere av unoterte aksjer i oppstartsselskap. Dette gjør det umulig for dem å flytte fra Norge, uavhengig av om motivasjonen er av personlig art eller om målet er å skalere selskapet sitt internasjonalt.

Vi mener svarene i høringsrunden representerer en omfattende og godt gjennomarbeidet samling av innspill, og regjeringen bør nøye vurdere mulige justeringer til det opprinnelige skatteforslaget for å bedre hensynta bekymringene som presenteres.

Overordnet holdning til skatteforslaget

■ Positiv ■ Negativ ■ Nøytral ■ Uklar / uspesifisert

Om arbeidet

Arbeidet baserer seg på en helhetlig gjennomgang av samtlige høringssvar. Disse er først lest for å danne et helhetlig inntrykk av innspillene i høringsrunden. Basert på dette er det utformet kapitler tilknyttet de mest omtalte tematikkene tilknyttet skatteforslaget.

I forlengelsen av dette er det utarbeidet 21 påstander som knytter seg til konfliktområder rundt skatten. For hver påstand er hvert høringssvar klassifisert i følgende kategorier:

Enig	Både og	Uenig	Uklar / uspesifisert
Høringssvaret er i det store og hele enig i påstanden.	Høringssvaret adresserer temaet og løfter både for og motargumenter på en måte som gjør at den hverken kan sies å være klart i for eller imot.	Høringssvaret er i det store og hele uenig i påstanden.	Høringssvaret adresserer i liten eller ingen grad temaet for påstanden, eller det kommer ikke tydelig frem hvilket synspunkt den har på påstanden.

Sistnevnte kategori er den som forekommer hyppigst. Klassifiseringen er basert på vårt skjønn, men vi har stilt relativt strenge krav for å vurdere et høringssvar som «enig» eller «uenig» i en påstand. Derfor er det rimelig å anta at flere vil mene det er åpenbart at de er enige eller uenige i en påstand basert på resten av deres høringssvar, men har de ikke adressert temaet spesifikt, har vi klassifisert de deretter for å oppnå en så nøytral fremstilling av høringen som mulig.

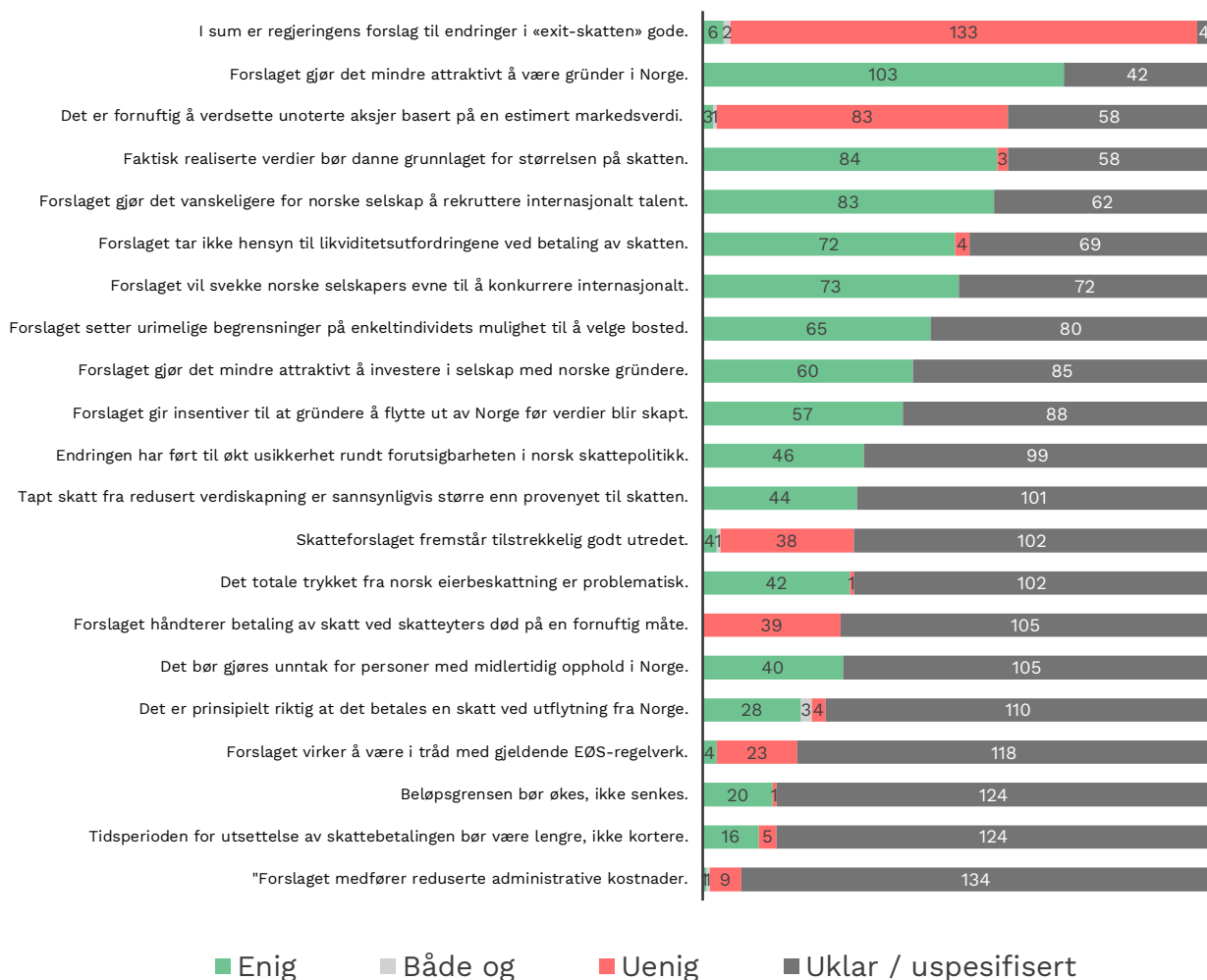
Totalt utgjør dette i overkant av 3000 datapunkter, som danner grunnlaget for statistikken som presenteres i grafene gjennom oppsummeringen. Høringssvarene er delt inn i grupper for å kunne segmentere statistikken.

Resten av oppsummeringen baserer seg i stor grad på sitat fra høringssvarene som har kommet inn. Utvalget er skjønnbasert, og det er i flere sammenhenger også andre høringssvar som har lignende formuleringer som likeså gjerne kunne vært brukt. Vi har hatt en preferanse for høringssvar som bærer preg av å være mer gjennomarbeidet, men vi har ikke utelukkende begrenset oss til dette. For å nyansere helheten har vi gitt høringssvar som støtter regjeringens forslag relativt større plass enn de som er kritiske, da disse er i klart mindretall.

Oppsummering av sentiment

Noen tema har fått mer fokus i høringsssvarene enn andre. Under følger alle påstandene som er vurdert. Disse finner man også videre i oppsummeringen, da segmentert på ulike grupper.

Alle påstander oppsummert

Innhold

Bakgrunn	1
Overordnet oppsummering	2
Om arbeidet	3
Oppsummering av sentiment	4
1. Bakgrunn, prinsipper og begrunnelse for skatten	6
2. Verdsettelse av verdier	8
3. Beløpsgrense og valuta	11
4. Likviditet, betalingsutsettelse og renter	14
5. Realisasjons- og skatteevneprinsippet	18
6. Arv og død	20
7. Administrasjon	23
8. Juridiske betraktninger og EØS-rett	26
9. Økosystem for gründere og utflytting	28
10. Mobilitet og internasjonal konkurransevne	31
11. Tilgang på utenlandsk talent (ansatte og gründere)	33
12. Internasjonale investorer, kapitaltilgang og tillit til norske rammebetingelser	36
13. Prosess og utredning	39
14. Norsk eierbeskatning: formuesskatt og exit-skatt sett i sammenheng	41
15. Langsiktige konsekvenser for AS Norge	43

1. Bakgrunn, prinsipper og begrunnelse for skatten

- Få er prinsipielt imot en form for utflytningsskatt.
- Mange mener eksisterende regelverk fra 2022 er dekkende.
- Mange mener skatteforslaget går lenger enn det som er nødvendig.

I Finansdepartementets høringsbrev sier finansministeren at regjeringens formål med skatteforslaget er å "sikre at verdier som opparbeides mens man bor i Norge, faktisk blir skattlagt her og at skatten blir betalt."¹

Motivasjonen for en utflytningsskatt stammer fra innføringen av Fritaksmetoden, som var et ledd i skattereformen av 2006, noe Skatteforsk utdyper i sitt hørings svar:

"Den omfattende skattereformen i 2006 skapte sterke incentiver til å holde penger tilbake i selskapene ved å innføre skatt på utbytter og aksjegevinster (heretter aksjeinntekter) til privatpersoner samtidig som aksjeinntekter til selskaper ble skattefrie. [...] En svakhet har vært at man ikke har vært tydelig på at urealiserte gevinster i selskapssektoren medfører en skatteforpliktelse som skal betales. Man har også vært på etterskudd med å tette smutthull. Incentivene er å konsumere i selskapet i stedet for å utbetale aksjeinntekter [3] og å flytte til utlandet for å unngå den latente skatteregningen helt." (Skatteforsk)²

I november 2022 ble det gjort vesentlige endringer for å tette de omtalte opplevde smutthullene, inkludert en oppheving av femårsregelen. I så måte er forslaget ikke en innføring av en ny skatt, men endringer av det eksisterende regelverket:

"Det hersker betydelig forvirring i den offentlige debatten om bakgrunnen for og innretning av de foreslåtte endringene. Det er på sin plass å presisere at det ikke er en ny skatt som foreslås, men heller innstramning i regelverket av når en latent skatteregning faktisk skal betales etter utflytting fra Norge." (Skatteforsk)²

Det prinsipielle grunnlaget er sentralt for de som støtter regjeringens forslag.

"LO støtter regjeringens forslag om at verdier som opparbeides mens man bor i Norge, faktisk blir skattlagt her og at skatten blir betalt. Det er rettferdig og viktig for både tilliten til skattesystemet og fellesskapet." (LO)³

Mange av de som er kritiske til skatteforslaget understreker også det grunnleggende behovet for en utflytningsskatt, men påpeker at det eksisterende regelverket allerede er dekkende.

"Norge har allerede innført regler om utflytningsskatt og NHO ser behovet for skattlegging av latente gevinster ved utflytting, men slik skattlegging må skje på akseptable vilkår." (NHO)

"Departementets begrunnelse knyttes opp mot å sikre norsk beskatningsrett til gevinster opptjent i Norge. Beskatningsretten er imidlertid ivaretatt også etter gjeldende regler. Etter at den såkalte femårsregelen ble opphevet, vil skatteplikten til Norge i prinsippet bestå for alltid."

¹ [Pressemelding fra Regjeringen.no](#)

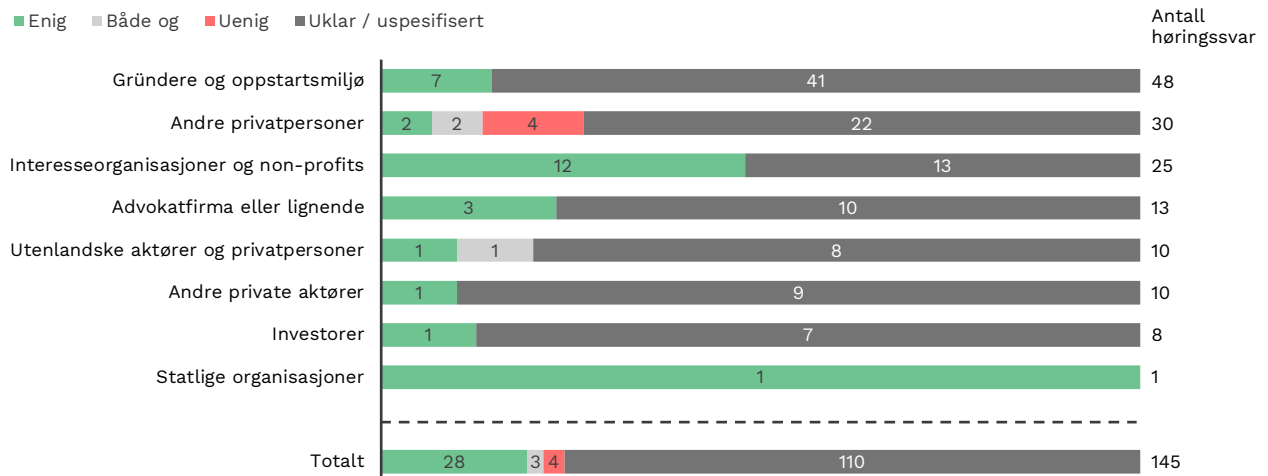
² [Hørings svar fra Skatteforsk - Centre for Tax Research](#)

³ [Hørings svar fra Landsorganisasjonen i Norge](#)

[...] vanskeligheter med å sikre at gevinster kommer til beskatning i Norge er ikke påvist i høringsnotatet." (Advokatforeningen)⁴

Det er lite uenighet om det prinsipielle grunnlaget for en utflytningsskatt, der kun fire av høringsvarene fremstår uenige i denne påstanden.

"Det er prinsipielt riktig at det betales en skatt ved utflytning fra Norge."

Miljøene tilknyttet gründervirksomhet har vært kritiske til endringene i utflytningsskatten, der de mener skadevirkningene av de nye reglene ikke kan rettferdiggjøres.

"Vi hadde ingen innsigelser på innføringen av Exit-skatt i 2022, som var velbegrunnet og uten store skadevirkninger. Derimot er vi alvorlig bekymret over forslaget til endringer i Exit-skatten, som vil treffe norske gründere som bygger morgendagens bedrifter både urimelig og skadelig." (Alliance VC)⁵

"Finansdepartementet og Regjeringen ønsker at fellesskapet skal få sin rettferdige andel. Det samme ønsker alle gründere vi er i kontakt med. Det handler om rett skatt til rett tid. Det handler om å ikke redusere mulighetene for at gründere lykkes og følgelig kan bidra til spleiselaget." (NAST)⁶

Forslagets målgruppe er hovedsakelig de som søker å gjøre skattemotivert utflytning. Flere påpeker at forslaget vil kunne treffe langt flere enn dette, og medføre prinsipielt problematiske begrensninger på enkeltindividets bevegelsesfrihet.

"Vi vil anta at de aller fleste som flytter fra Norge gjør det på grunn av studier, arbeid, pensjonstilværelse, mv., der det i utgangspunktet ikke foreligger noe skattemessig motiv med flyttingen. Lovforslaget vil treffe alle grupper som flytter, så lenge de har latente gevinster på relevante eiendeler som overstiger NOK 500 000 [...] Lovforslaget begrenser i realiteten bevegelsesfriheten for visse grupper mennesker." (Schjødt)⁷

⁴ [Hørings svar fra Advokatforeningen](#)

⁵ [Hørings svar fra Alliance VC](#)

⁶ [Hørings svar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

⁷ [Hørings svar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

2. Verdsettelse av verdier

- Det er krevende å definere en riktig markedsverdi, særlig på unoterte aksjer.
- I oppstartsselskaper er verdien spesielt usikker, med betydelig risiko for å gå til 0.
- Verdien i oppstartsselskaper er typisk basert på fremtidig arbeidsinnsats, og gründere har ofte betydelige heftelser tilknyttet sine aksjer.

Verdsettelse av aksjeverdier, spesielt verdier på unoterte aksjer, ved utflytning har vært et av de store diskusjonstemaene i forbindelse med skatteforslaget, og særlig fra gründere har den foreslåtte håndteringen av dette møtt sterk kritikk:

"Innretningen av utflytningsskatten er problemet. Den baserer seg på urealiserte verdier, og for de fleste venturefinansierte oppstartsselskaper på høyst hypotetiske verdier." (NAST)⁸

"Å beskatte urealiserte aksjeverdier er dypt problematisk, slik det er lagt opp i dag. Aksjeverdier i oppstartsbedrifter er volatile og kan svinge betydelig. De aller fleste oppstartsbedrifter som sikter høyt går konkurs. Dersom en gründer eller investor pålegges å betale skatt basert på verdien ved utflytning, uavhengig av hva som skjer med selskapet etterpå kan dette føre til økonomiske belastninger som ikke står i forhold til deres reelle økonomiske situasjon." (Naer)⁹

Aksjer kan deles i noterte aksjer (som handles på børsen) og unoterte aksjer. Børsnoterte aksjer omsettes hyppig og vil til enhver tid ha en definert pris de kan kjøpes og selges for. Aksjene i unoterte selskap, som er det de aller fleste i Norge og verden er, omsettes langt sjeldnere og det finnes typisk ikke en «riktig» verdsettelse av disse tilgjengelig.

"Ved utflytning skal aksjer verdsettes til markedsverdi. Hvordan dette gjøres for unoterte aksjer er et grunnleggende problem i mange sammenhenger. [...] Den offentlige debatten rundt skjerpede regler i utflytningsskatten ser ut til å ha vært preget av uro rundt verdivurdering av aksjer, og da spesielt i oppstartsselskaper. Det er behov for ytterligere avklaringer rundt dette." (Skatteforsk)¹⁰

"Ved verdsettelse av oppstartsselskaper, så benyttes ikke tradisjonelle metoder for beregning av verdi på aksjene. De første investorene og venture selskaper (VC) i tidligfase, gjør som oftest en beregning på størrelsen på markedet og hvor stor andel av markedet de antar en oppstartsbedrift kan oppnå av totalmarkedet. Der hvor det i tradisjonell finans benyttes netto nåverdiberegninger eller multippel beregninger for å finne en verdi på aksjene i selskapet, så er det ofte ingen inntekter å gjøre denne typen beregninger på i oppstartsselskaper. (Neonomics)¹¹

Et prinsipielt poeng som trekkes frem fra to professorer ved NHH er at gründere ikke skal kunne arbeide "gratis" i sine selskaper, for så å senere hente ut verdien av dette til en lavere skatt i utlandet.

"I Norge skattlegges arbeidsinntekt og eierinntekt på marginen tilnærmet likt. Motivasjonen for dette er å ikke gi skattemessig incitament til å omdanne en type inntekt til en annen (inntektsskifting). Anta en gründer som velger å arbeide «gratis» i sin egen virksomhet, omdanner arbeidsinntekt til aksjeinntekt som i neste omgang holdes tilbake i selskapet. Hvis

⁸ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

⁹ [Høringssvar fra Naer](#)

¹⁰ [Høringssvar fra Skatteforsk - Centre for Tax Research](#)

¹¹ [Høringssvar fra Neonomics AS](#)

skattesystemet er innrettet slik at det er fritt fram for gründeren å flytte ut av Norge uten å betale skatt på aksjeverdiene som er opparbeidet i selskapet, legger man opp til at de som kan og vil, gis muligheten til å opptjene arbeidsinntekter skattefritt. Et slikt system er ikke bærekraftig." (Petter Bjerksund og Guttorm Schjelderup)¹²

Flere gründere påpeker også selv at de jobber for en langt lavere kompensasjon enn deres "markedspris", men årsaken til dette virker i all hovedsak å være begrensede midler heller enn skattemotivert tilpasning.

"Selskapet er nå verdsatt til nærmere 30 MNOK på papiret, basert på fremtidig potensiale [...] Det er sannsynlig at jeg må flytte ut i en periode for å sikre internasjonal skalering [...] Jeg tar i dag ut lønn i underkant av 2G og vil holde den kunstig lav videre [...] Jeg har svært begrenset med likvide verdier og ingen formue utover eierskap i mitt selskap" (558891)¹³

"Til tross for å ha generert omtrent 10 millioner NOK i inntekter, har min personlige godtgjørelse vært beskjeden, toppet på 180 000 NOK årlig i bedre år. Fra disse inntektene har jeg bidratt med 3 millioner NOK i skatter. Til tross for disse bidragene, klassifiseres jeg nær fattigdomsgrensen i Norge. Denne diskrepansen fremhever de økonomiske ofrene som entreprenører som driver med innovasjon og jobbskaping gjør." (Company AS / Diggit AS)¹⁴

Et poeng er at verdsettelsen som brukes ved finansiering av gründerselskap gjerne baseres på fremtidig verdiskapning, og at tidlige verdsettelse ikke gir riktig uttrykk for dagens verdier.

Regjeringen har argumentert for at man ved en utflytting skal skatte av verdier som er bygget opp i perioden man har bodd i Norge. Utdfordringen med verdsettelse på oppstartsbedrifter er at verdien er noe som skal leveres i fremtiden etter investeringen. Ved utflyttingstidspunktet er ikke denne verdiskapningen skjedd enda. (Neonomics)¹¹

Videre har gründere som regel betydelige formelle og ikke formelle heftelser i tilknytning til sine aksjer som både reduserer omsettelighet og stiller betydelige krav til fremtidig innsats, der flere peker på at Finansdepartementets forståelse av tidligfase-selskapers verdsettelsesmekanismer er mangelfull.

"Verdsetting av vekstselskaper er ingen eksakt vitenskap. Investorer satser på at selskapene de investerer i skal bli vinnere frem i tid. Verdsettingen, som Finansdepartementet ser ut til å mene er sist omsatte aksjekurs, er ikke satt av markedet. Det er mer å regne som en kontrakt mellom gründere og investorer, der verdien settes etter et potensielt vekstløp som sjelden lykkes. [...]

En skattyter som ønsker å flytte ut kan være bundet av vilkår (terms) som gjør at et eventuelt salg av aksjer er teknisk sett umulig. Den reelle verdien av aksjebeholdningen er derfor betydelig lavere enn siste transaksjon indikerer.

Slike krav er for eksempel arbeidsplikt frem i tid, redusert lønn sammenlignet med markedslønn, bundet eierskap (lock-in), konkurransebegrensninger (non-compete), eller revers opptjening av eierskap (reverse vesting). Samtlige slike krav, som er svært vanlige i oppstartsselskaper, reduserer den realiserbare markedsverdien av aksjen, ofte til kroner 0 per aksje da nettopp poenget med slike klausuler er knyttet til gründerens fremtidige arbeidsinnsats." (Anders Gundersen)¹⁵

¹² [Høringssvar fra Petter Bjerksund og Guttorm Schjelderup, professorer ved NHH](#)

¹³ [Høringssvar fra ukjent person med referanse 558891](#)

¹⁴ [Høringssvar fra DIGGIT AS](#)

¹⁵ [Høringssvar fra Anders Gundersen i Sensonomic AS](#)

Flere av høringssvarene trekker frem konkrete eksempler på at verdsettelsesmekanismene som er foreslått brukt fra departementet ikke vil reflektere realiteten.

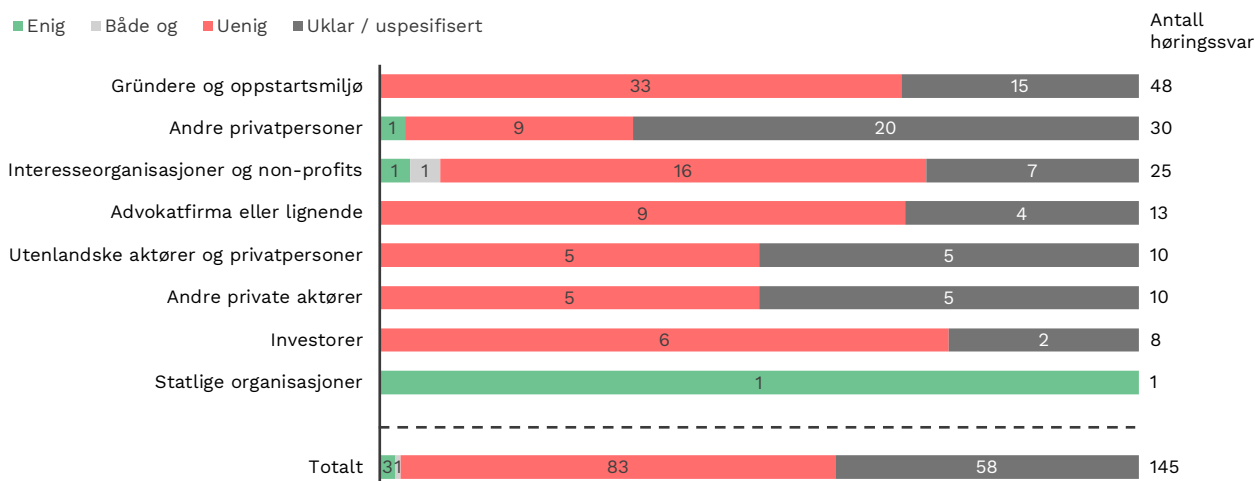
"Et eksempel i bransjen Neonomics opererer i, er svenske Klarna, som i 2021 hadde verdivurdering ved mottatt investering på 45 mrd USD, hvor det ved et kapitalinnskudd i 2023 ble satt en pris på 6,7 mrd USD. Klarna har fortsatt ikke hatt positive resultater (og vært langt fra å utbetale utbytter), men inntektene til selskapet var høyere i 2023 enn i 2021, og en netto nåverdiberegning ville tilsynelatende gi en høyere verdivurdering i 2023 enn i 2021 (uavhengig av sats for risikofri rente). Kapitalmarkedet var derimot dårligere, noe som førte til store svingninger. Dersom en aksjonær i Klarna flyttet ut av Norge med Exit skatt i 2021, for så å dø i 2023, så ville vedkommendes familie beskattes på en verdi som er nesten 7 ganger hva verdien de potensielt kunne solgt aksjene for ved tidspunkt for død. Da en salgsverdi i et oppstartsselskap for realisering, ikke investering, kan være enda lavere, så kan dette potensielt ruinere en familie og etterkommere av aksjonæren" (Neonomics)¹¹

"Som tidligere gründer solgte jeg mitt norske selskap Confrere, og mottok betaling i aksjer fra et amerikansk oppstartsselskap. Disse aksjene ble i 2021 verdsatt til rundt 35 millioner kroner, etter en investering som viste seg å være 100 ganger høyere enn hva årlig inntjening i dette selskapet var på tidspunktet.

I 2024 reflekterer ikke denne verdivurderingen den faktiske verdien av selskapet, ettersom de økonomiske utsiktene for selskapet har forverret seg betydelig. Det er høyst sannsynlig at disse aksjene kan bli verdiløse. Likevel, på grunn av store kutt i selskapet, har de nå økonomi nok til å dra ut denne konsekvensen i flere år, der ingen ny verdivurdering blir gjort, ettersom selskapet ikke er børsnotert, og det ikke finnes interesserte investorer. Aksjene er heller ikke omsettelige, så jeg har ingen måte å "kvitte" meg med de." (Dag-Inge Aas)¹⁶

Ser man på summen av høringssvarene er dette et av temaene der kritikken mot forslaget er svært tydelig, der kun 3 av høringssvarene mener det er fornuftig å basere verdsettelsen på estimerte markedsverdier, mens godt over halvparten mener dette er problematisk.

"Det er fornuftig å basere skatten for unoterte aksjer på en estimert markedsverdi."

¹⁶ [Høringssvar fra Dag-Inge Aas](#)

3. Beløpsgrense og valuta

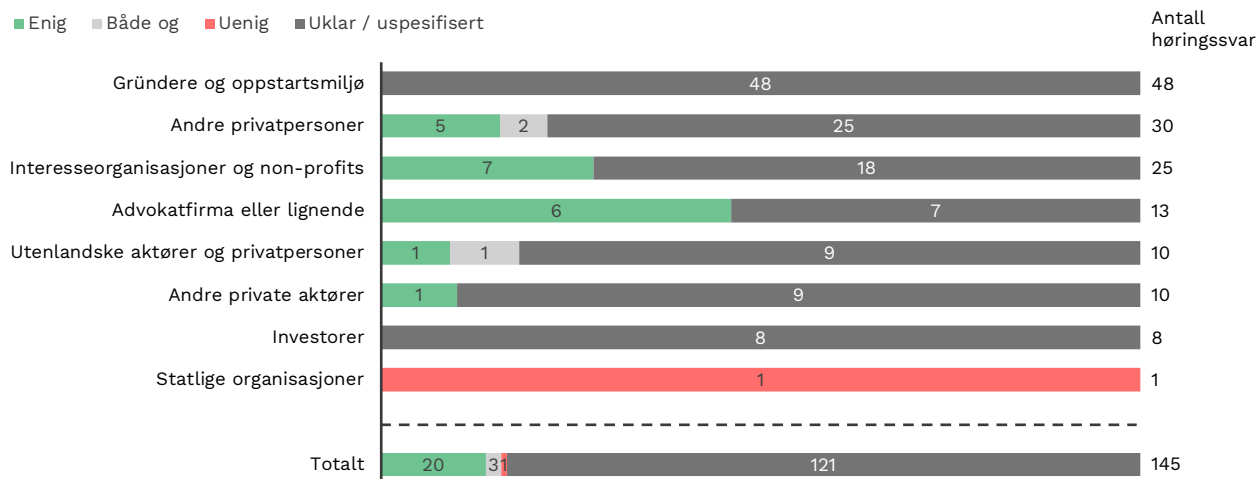
- Forslaget senker beløpsgrensen på overføringer til utlandet til 100 000 kr og viderefører grensen for øvrig på 500 000 kr.
- Flere kritiserer at grensen ikke har økt siden innføringen i 2007, og at grensen er langt lavere enn i sammenlignbare land.
- Svingninger i valuta kan utløse skatt uten en underliggende verdiøkning, noe som er særlig problematisk for utlendinger midlertidig bosatt i Norge.

Om gevinsten til en som flytter ut ikke oversiger en gitt beløpsgrense vil det ikke danne grunnlag for en skatt ved utflytning. Regjeringen foreslår å videreføre beløpsgrensen som har ligget fast siden 2007 på 500 000 kr ved utflytning, samtidig som de ønsker å redusere beløpsgrensen ved overføringer til utlandet til 100 000 kr. Relativt få av høringssvarene tar stilling til dette, der de som gjør det gjerne er blant de mer omfattende.

Enkelte mener det er riktig at beløpsgrensen på overføringer senkes for at skatten skal treffe som tilsiktet.

"Skattedirektoratet støtter at beløpsgrensen ved overføringer etter § 10-70 første ledd annet punktum endres fra kr 500 000 til kr 100 000, da vi er enig med departementet i at dette vil redusere mulighetene for utilsiktede tilpasninger." (Skattedirektoratet)¹⁷

"Beløpsgrensen bør økes, ikke senkes."

Det er få som mener at beløpsgrensen ved utflytting bør senkes, mens en betydelig andel mener at grensen som har ligget fast i mange år bør økes.

"Advokatforeningen mener departementet bør vurdere å øke beløpsgrensen for utflyttingsskatt. Beløpsgrensen er ikke endret siden den ble innført i 2007, og bør i det minste inflasjonsjusteres." (Advokatforeningen)¹⁸

¹⁷ [Høringssvar fra Skattedirektoratet](#)

¹⁸ [Høringssvar fra Advokatforeningen](#)

"Fritaket for verdier opp til kr 500.000 tilsier at man er nødt til å bygge meningsløst små bedrifter for å holde seg under grensen for det nye skatteforslaget. Det er med andre ord helt irrelevant for et oppstartsselskap som blir finansiert av profesjonelle venture-investorer." (NAST)¹⁹

"Den foreslåtte terskelen for gevinstbeskatning er lav, 500 000 kroner, noe som gjør at reglene vil ramme et større antall «vanlige mennesker», som lønsmottakere som har spart til pensjon ved å investere i utbytteaksjer, og fra dette har latente gevinster i aksjeselskaper eller i aksjefond, og som hadde planlagt å ha pensjonsårene i utlandet. I tillegg er det foreslått en terskel på 100 000 kroner for overføringer til utlandet, noe som fremstår som unødig omfattende ved at svært mange mennesker i dag har investert i aksjer." (Civita)²⁰

Sammenligner man beløpsgrensen med andre land mener flere det er tydelig at den er for lav.

"Uansett er vårt syn at grensen er ekstremt lavt. USA har eksempelvis en grense for utløsning av sin «expatriation tax» på urealiserte gevinster på USD 821 000 (2023). En reelt høyere grense vil også kunne lette problemene de foreslåtte reglene vil innebære for mobilitet." (KPMG)²¹

"Vi er kjent med at i forslag til utflyttingskatt i Finland (Regjeringsforslag til Riksdagen av 12. august 2022) er beløpsgrensen foreslått til en formue på minimum 500 000 euro og en anslått gevinst på minimum 100 000 euro. Vi mener innslagspunktet i skatteloven § 10-70 minst bør økes til dette nivået." (Regnskap Norge)²²

Et annet bekymringspunkt som løftes er verdiendringer tilknyttet valuta, der svingninger kan medføre høyere skatt uten at skatteyter har økt sine underliggende verdier eller skatteevne.

"Dersom en utenlandsk statsborger bosetter seg midlertidig i Norge og samtidig arver aksjer i familiebedriften i sitt hjemland, kan valutasingninger i dette tidsrommet medføre at verdien av aksjene på utflyttingstidspunktet er mer verdt ved omregningen fra NOK til f.eks. USD eller EUR. Den utenlandske statsborgeren har ikke fått økt sin skatteevne når vedkommende flytter tilbake til sitt hjemland, men blir likevel tvunget til å betale exit-skatt på verdistigningen som har skjedd mens vedkommende var i Norge." (Schjødt)²³

«Hverken gjeldende rett eller høringsnotatet åpner for å justere for valutaeffekter på de underliggende investeringene. Som fremhevet ovenfor, har gevinst og tap som skyldes valutabevegelser mellom norske kroner og hjemstatsvalutaen ingen realitet så lenge arbeidstaker flytter ut av Norge forut for pensjonstidspunktet. Med de betydelige valutabevegelser vi har sett de siste årene medfører dette at selv pensjonsmidler med moderat underliggende avkastning blir gjenstand for beskatning ved utflytting.» (Arntzen de Besche)²⁴

En annen utfordring som poengteres er endringene tilknyttet verdsetting ved innflytning til Norge.

"For personer som først er flyttet inn til Norge og deretter flytter ut igjen, så foreslår departementet at inngangsverdien på aksjer mv. som skattyter eide ved innflyttingen, fastsettes til markedsverdien på det tidspunkt skattyteren ble bosatt i Norge. Dette utgjør en endring fra gjeldende regelverk, der skattyteren «kan kreve» markedsverdien lagt til grunn som inngangsverdi ved den forutgående innflyttingen.

¹⁹ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

²⁰ [Høringssvar fra Civita AS](#)

²¹ [Høringssvar fra KPMG Law Advokatfirma AS](#)

²² [Høringssvar fra Regnskap Norge](#)

²³ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

²⁴ [Høringssvar fra Arntzen de Besche Advokatfirma AS](#)

Utfordringen ved den foreslåtte endringen oppstår når aksjene har falt i verdi frem til tidspunktet for innflyttingen til Norge, slik at markedsverdien ved innflyttingen er lavere enn kostpris. [...]

Vi kan forstå formålet om at det er verdiendringen under eiertiden i Norge som skal utgjøre grunnlaget for utflyttingskattleggingen etter norske regler. Samtidig vil reglene oppleves lite attraktive for utenlandske investorer som på tidspunktet for potensiell innflytting til Norge sitter på aksjer med latente aksjetap." (Regnskap Norge)²²

4. Likviditet, betalingsutsettelse og renter

- Mange mener forslaget grovt undervurderer likviditetsutfordringene tilknyttet betaling av skatten, særlig for illikvide unoterte aksjer.
- Enkelte mener det også bør betales renter ved ratebetalinger av skatten og at retten til utsettelse bør være behovsprøvd.
- 5 hørings svar mener fristen for betaling bør være kortere og mens 16 mener den bør være lengre.
- Det fremstår krevende å stille garanti for skattekravet, særlig om Skatteetaten ikke lenger vil godta pant i aksjer.

Likviditet gir et uttrykk for bedriftens betalingsevne, og er et sentralt konsept for mange virksomheter, kanskje i enda større grad for selskap i en oppstartsfase. Likviditet er ofte diskutert i skattesammenheng, der en person eller virksomhet kan sitte på verdier, men mangle de faktiske pengene som kreves for å betjene en skatteregning. En vesentlig del av kritikken mot skatteforslaget er knyttet opp mot slike utfordringer.

"Gründerbedrifter har normalt ikke verdien av bedriften i tilgjengelige midler i bedriften som kan tas ut, noe som gjør at salg oftest er det eneste alternativet. Selv for etablerte bedrifter er utbytte på nær 61 prosent av verdiene (som må betales ut til alle eiere) normalt ikke realistisk. Banklån for gründeren er ofte ikke en løsning heller, enten fordi gründeren ikke kan stille sikkerhet overfor banken for slike beløp, eller fordi de allerede har benyttet banklån til finansiering av normale aktiviteter." (Civita)²⁵

Videre pekes det på at salg for mange heller ikke vil være en mulighet, og at konsekvensen kan bli en uløselig skvis.

"I tillegg kommer problemstillingen at mange av disse gründerne ikke vil ha muligheten til å realisere illikvide verdier, slik at potensialet for å komme i skatte- eller gjeldsskvis er betydelig." (Alliance VC)²⁶

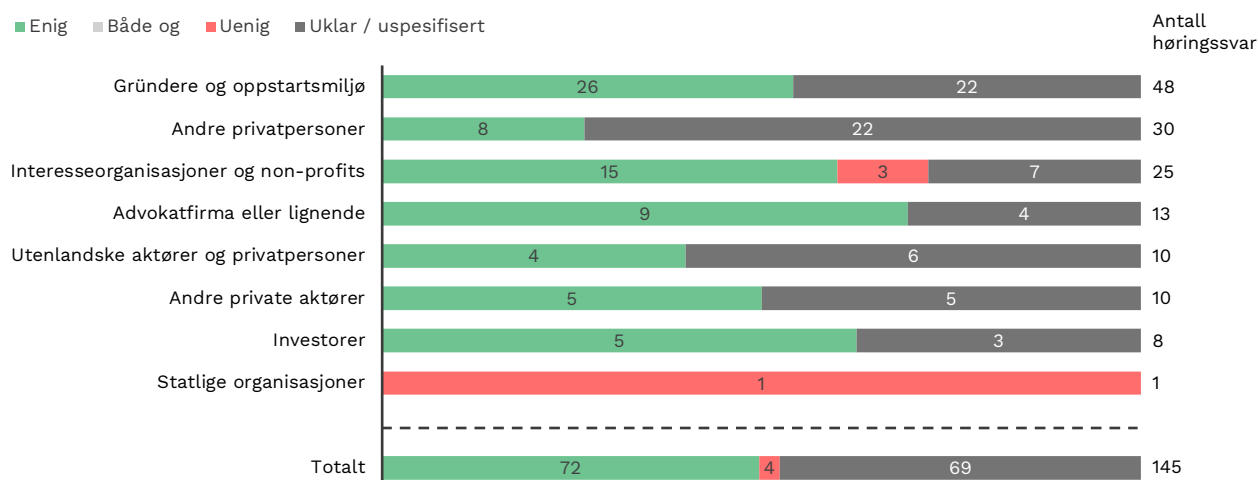
"Advokatforeningen savner en vurdering av konsekvensene for aksjonærer som ikke har adgang til å realisere aksjer for å skaffe midler og likviditet til å betale skatten. Dette kan skyldes vedtekter, aksjonæraftaler, eller at det rent faktisk ikke finnes kjøpere til aksjene. Begrensninger i aksjenes omsettelighet er ikke skattemessig motivert. Omsetningsbegrensninger er ikke uvanlig, og er begrunnet nettopp i at selskapet og aksjonærfellesskapet av ulike grunner ønsker kontroll på aksjonærsammensetningen. For disse aksjonærene er det ikke et alternativ å realisere før utflytting og betale norsk skatt, gitt at aksjene ikke er omsettelige, i et hvert fall ikke på det tidspunktet aksjonæren selv bestemmer." (Advokatforeningen)²⁷

²⁵ [Høringssvar fra Civita AS](#)

²⁶ [Høringssvar fra Alliance VC](#)

²⁷ [Høringssvar fra Advokatforeningen](#)

"Forslaget tar ikke hensyn til likviditetsutfordringene ved betaling av skatten."

Som et avbøtende tiltak tilknyttet likviditet legger forslaget opp til at betaling av skatten kan utsettes i inntil 12 år, enten i rentefrie ratebetalinger eller i sin helhet etter 12 år, men da med renter. Enkelte mener forslaget bør ha strammere rammer tilknyttet betaling, og stiller seg skeptiske til at ratebetalinger skal være skattefrie, der de mener Statens mulighet til å inndrive skatt veier tyngre enn individets likviditetshensyn.

"LO mener argumentet om at ratebetaling vil svekke likviditeten til skatteyter ikke veier tyngre enn et lands mulighet og rett til å beskatte verdier som er skapt i sammenheng med det landets offentlig tjenester, infrastruktur, institusjoner og markedstilgang. Foreslått ordning med rentefri betalingsutsettelse fremstår som en overkompensering av likviditetshensyn hvor vi mener skatteyter vil kunne tjene på ordningen og ha incentiv til tilpasninger som f.eks. å utsette krav for å investere skattekravet med ambisjon om at avkastning betjener ratebetalingen.

LO mener at det bør være rente på ratebetalingen." (LO)²⁸

På den andre siden argumenterer Advokatfirmaet Schjødt for at forslaget allerede går for langt, og at skattekravet bør være rentefritt, også ved en 12 års utsettelse.

"EU-domstolen fremholdt i Wächtler-saken (C-581/17) at umiddelbar oppkreving av utflyttingsskatt var uforholdsmessig, og at betaling i rater ikke avbøtet de likviditetsmessige ulempene en personlig skattyter pålegges sett i forhold til alternativet om betalingsutsettelse frem til aksjen realiseres. Finansdepartementet argumenterer for at avgjørelsen har redusert vekt ved å påpeke at uttalelsen ble gitt i en sidebemerkning, samt at saken konkret gjaldt tolkningen av avtalen mellom EU og Sveits. Avgjørelsens relevans og vekt stiller seg imidlertid i et annet lys etter den nylig avsatte avgjørelsen fra tyske Bundesfinanzhof datert 6. september 2023 (den høyeste skattedomstolen i Tyskland). Det er for oss uklart om departementet har vært oppmerksom på denne utviklingen, ettersom den ikke er vurdert eller nevnt i høringsnotatet.

[...] Bundesfinanzhof konkluderte med at beskatning av latente gevinster på aksjer ved emigrasjon til Sveits ville utgjøre et brudd på avtalen om fri bevegelse av personer og etableringsretten. Følgelig måtte den tyske exit-skatten i tilfeller av utflytting til Sveits utsettes permanent og rentefritt inntil de underliggende aksjene ble realisert.

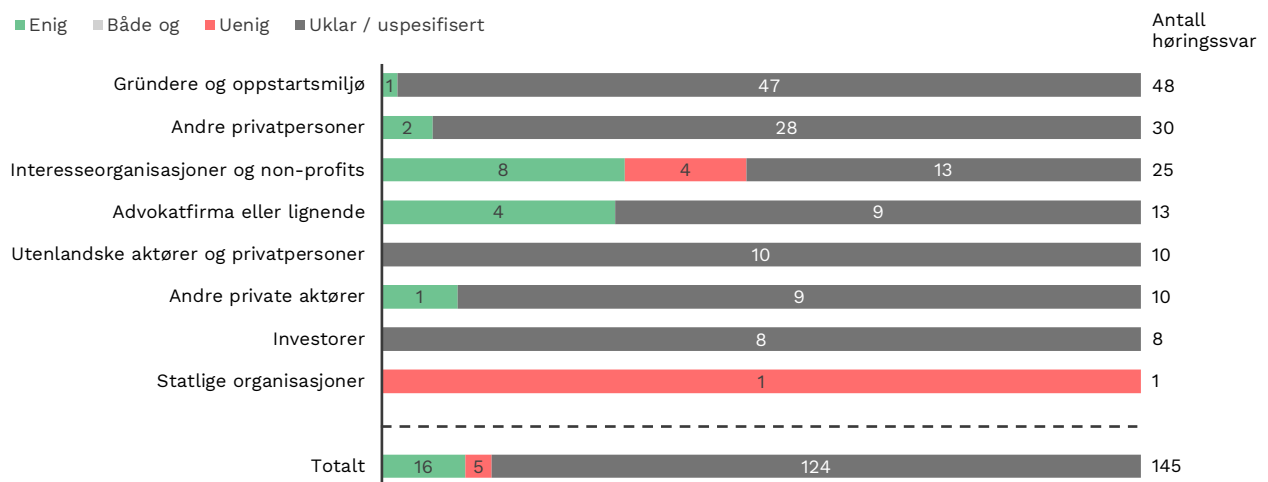
²⁸ [Hørings svar fra Landsorganisasjonen i Norge](#)

[...] Dersom man betaler skatten etter 12 år, må det imidlertid betales renter som om det var en aktualisert gjeld. Dette er en likviditetsulempe for skattyter som ikke ble akseptert i avgjørelsen fra Bundesfinanzhof som nevnt ovenfor." (Schjødt)²⁹

Ingen av høringssvarene gir uttrykk for at skatten bør betales umiddelbart, men det er ulike tanker om hvor lang utsettelsesperioden bør være. Blant høringssvarene som er positive til regjeringens forslag er det flere som mener at utsettelsesperioden bør reduseres, typisk til 7 år.

"Vi mener at utsettelsesperioden bør reduseres fra 12 til 7 år. [...] Skatteutvalget (NOU 2022:20) mener at en utsettelsesperiode på 7 år (i lik linje med reglene i Tyskland) vil bidra til en harmonisering av reglene om utflyttingsskatt for fysiske personer med reglene om utflyttingsskatt for eiendeler. Samtidig gir denne perioden nok fleksibilitet for de som vil ikke betale med en gang ved utflytting." (Skatteforsk)³⁰

"Tidsperioden for utsettelse av skattebetalingen bør være lengre, ikke kortere."

Flere andre går i motsatt retning og mener utsettelsen er for kort.

"NHO får tilbakemeldinger fra medlemsbedrifter om at betalingsutsettelse på 12 år er for kort tidshorisont for gründere og oppstartsbedrifter. Derfor foreslår NHO at denne perioden økes for å legge bedre til rette for mobilitet, for eksempel til 20 år, eventuelt at det gis en mulighet til å søke om forlengelse av fristen ved utløpet av 12 års perioden." (NHO)³¹

"Om den utflyttede ikke faktisk har realisert underliggende aksjer innen 12-årsfristen, så vil vedkommende kunne være tvunget til en faktisk realisasjon kun for å fremskaffe likvide midler til å betjene skatten. Aksjonæren kan imidlertid være innelåst i sin posisjon av ulike årsaker. En årsak kan rett og slett være at man ikke finner en aktuell kjøper til å overta aksjer i selskapet. For aksjonærer med porteføljer i ulike børsnoterte selskaper er dette sjelden en utfordring. For aksjonærer i selskaper i en tidlig fase og for aksjonærer i familieeide selskaper er utfordringen derimot høyst reell for mange." (Regnskap Norge)³²

²⁹ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

³⁰ [Høringssvar fra Skatteforsk - Centre for Tax Research](#)

³¹ [Høringssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

³² [Høringssvar fra Regnskap Norge](#)

"Bakgrunn: Det tar mange år å vokse et selskap globalt, ofte langt mer enn 12 år. Man snakker ofte om at det tar 10+ år å bygge et suksess-selskap, og å gjøre dette utenlands under press om at man må flytte hjem for ikke å ende med en stor skatt for aksjer man ikke har realisert, gjør det enda mer risikofyllt å ha globale ambisjoner. Forslag: Fristen for forfall bør settes til 20 år etter utflytting fra Norge." (Norsk Venturekapitalforening)³³

Blant høringssvarene er det også noen som mener at det bør være flere hendelser som gjør at retten til utsettelse bortfaller, inkludert større utbyttebetalinger fra selskapet.

"LO mener rett til betalingsutsettelse ved større uttak fra selskapet bør begrenses, på samme måte som ved endelig realisasjon av aksjene." (LO)²⁸

"Vi mener at aksjebytte og annen omdanning med kontinuitet bør medføre at aksjene anses som endelig realisert. [...] og beskattes deretter." (Skatteforsk)²⁹

Som en motsats er det mange som mener retten til utsettelse bortfaller for lett og at dette er urimelig. Dette gjelder blant annet i tilknytning til sikkerhetsstillelse, noe som medfører at skatteytet ofte ikke vil ha anledning til å benytte seg av utsettelsen.

"Det vises til forarbeidene til skattelovens § 9-14 i forhold til sikkerhetsstillelse som omfatter bankgaranti, pant i verdipapir eller lignende. Vår erfaring er at banker ikke lenger gir bankgaranti til privatpersoner. «Eller lignende» er gjerne fast eiendom, men kun eiendom i Norge. Dette medfører at det er umulig for privat personer å stille bankgaranti og eiendom i Norge vil gjerne ikke dekke kravet. Dersom Skatteetaten fra nå av ikke vil akseptere pant i aksjene, fremtvinger Skatteetaten altså en umiddelbar betalingsplikt for utflyttingskatten, samtidig som man risikerer at skattyter ikke har midler til å betale den. I verste fall kan det lede til personlig ruin for skattytere, selv om verdiene senere skulle endre seg slik at det igjen ville vært mulig å betale skatten." (KPMG)³⁴

Argumentet for en tidsbestemt utsettelse, relativt til dagens tidsubestemte, er i hovedsak den administrative byrden for å følge opp skattekrav. I høringssvarene stilles det spørsmål ved om grunnlaget for dette er godt nok forankret.

"Departementet mener en tidsbestemt utsettelse vil begrense den administrative oppfølgingen. Ut over dette gis det ingen begrunnelse for forslaget om 12-årsfristen. Advokatforeningen mener dette er en for svak begrunnelse for å foreslå fravikelse av to helt grunnleggende prinsipper i norsk skatterett, nemlig realisasjonsprinsippet og skatteevneprinsippet." (Advokatforeningen)²⁷

³³ [Høringssvar fra Norsk Venturekapitalforening](#)

³⁴ [Høringssvar fra KPMG Law Advokatfirma AS](#)

5. Realisasjons- og skatteevneprinsippet

- Svært mange av høringssvarene, 84 mot 3, mener skatten bør baseres på faktisk realiserte verdier
- Mange mener forslaget bryter med Realisasjonsprinsippet og Skatteevneprinsippet.
- Det pekes på at konsekvensen blir økt personlig risiko for gründere.

Måten skatteforslaget håndterer beskatning av realiserte og ikke-realiserede verdier er en av, om ikke den mest, kontroversielle endringen. Et svært stort antall av høringssvarene er tydelig i kritikken av denne endringen av regelverket, og mener det bryter sentrale prinsipper i norsk skatterett.

"Departementets forslag bryter med grunnleggende skatterettslige prinsipper. Dette gjelder særlig realisasjonsprinsippet, om at bare realiserte gevinster skal beskattes, og skatteevneprinsippet, som tilsier at skatter bør være proporsjonale med skattepliktiges evne til å betale skatten." (Advokatforeningen)³⁵

"En stor svakhet med lovforslaget er at det ikke er tatt høyde for at skattleggingen kan skje selv hvor det ikke lenger finnes verdier å skatte av. Også i tilfeller hvor selskaper i senere tid går konkurs, skal gevinsten man hadde på utflytningstidspunktet likevel beskattes. Dette strider mot det grunnleggende skatterettslige prinsippet om skatteevne." (Schjødt)³⁶

Sentralt i dette er det såkalte "Realisasjonsprinsippet". I korte trekk dreier dette seg om at skatten betales når aksjene selges, med utgangspunkt i de verdiene de faktisk ble solgt for. Skatteevneprinsippet nevnes også hyppig, og handler om at skatten skal stå i stil til den faktiske økonomien til skatteyter og at denne har en reell evne til å betjene skattekravet.

"Realisasjonsprinsippet gjelder som hovedregel for beskatning av aksjegevinster. Det betyr at måling og betaling av skatt på aksjegevinster normalt skjer ved realisasjon, det vil si normalt når aksjene selges. Før aksjene selges og gevinst realiseres, kan man ha en latent eller urealisert gevinst som kan måles løpende basert på markedsverdien. Markedsverdien av aksjer kan svinge betydelig. Når beskatningen skjer på realisasjonstidspunktet, er det den faktiske gevinsten som kommer til beskatning. Det ivaretar skatteevneprinsippet, som tradisjonelt har vært et overordnet prinsipp ved utforming av skattesystemet hvor det tas hensyn til den enkelte skattepliktiges evne til å betale skatten.

Reglene om utflytningsskatt for personer har vært endret flere ganger. Inntil nå har det i all hovedsak vært mulig å få betalingsutsettelse av beregnet utflytningsskatt inntil realisasjon (salg). I tillegg har verdifall etter utflytting gitt rett til nedjustering av beregnet utflytningsskatt dersom aksjene selges til en lavere verdi enn de hadde på utflytningstidspunktet. På den måten har skatteplikten vært begrenset til faktisk realisert gevinst, og dermed tatt hensyn til de økonomiske realiteter.

[...]

Å måtte betale skatt av en mulig gevinst, som kan vise seg å overstige den faktiske gevinsten ved et senere salg, strider mot både realisasjonsprinsippet og skatteevneprinsippet." (NHO)³⁷

³⁵ [Høringssvar fra Advokatforeningen](#)

³⁶ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

³⁷ [Høringssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

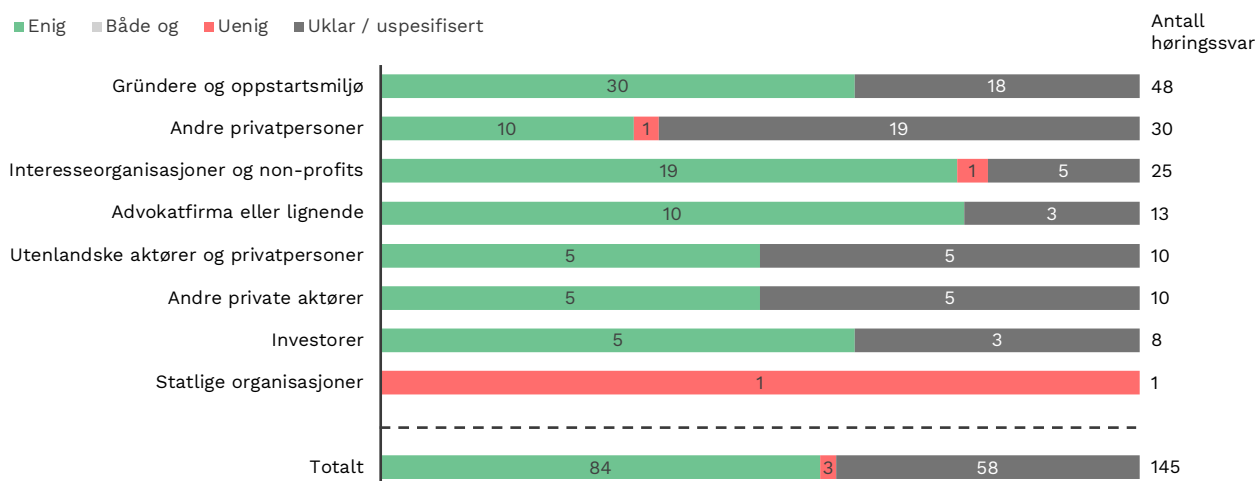
For oppstartsselskaper oppleves dette som svært problematisk, blant annet fordi selskapene har stor usikkerhet tilknyttet sin verdi og stor risiko for å feile. Gründeren kan som følge av forslaget sitte med en stor sjanse for å måtte betale en betydelig skatt på noe som kan vise seg å ha ingen verdi om noen få år. Det oppleves som urettferdig.

"I Norge overlever mindre halvparten av nyetablerte foretak i 5 år. For internasjonale ventureinvesteringer feiler et sted mellom halvparten og to tredjedeler av selskapene som reiser kapital, [...] Det betyr at hvis endringsforslaget blir gjennomført vil mer enn halvparten av gründere som blir skyldig Exit-skatt ikke noen gang vil realisere gevinst. Det er dypt urettferdig og urimelig at disse gründerne skal betale skatt." (Alliance VC)³⁸

Konsekvensen er reduserte incentiver for å etablere oppstartsselskaper.

"Som en tommelfingerregel lykkes kun et lite antall selskaper med internasjonal skalering, og derfor er det viktig at mange prøver. Når det går dårlig med disse selskapene, sitter gründerne, de ansatte-aksjonærene som har flyttet ut (eller "hjem" for de ikke-norske) igjen med skattegjeld de ikke har mulighet til å betale. Det vil naturlig nok ytterligere svekke viljen til å ta den store risikoen det er å etablere slike selskap." (NAST)³⁹

"Faktisk realiserte verdier bør danne grunnlaget for størrelsen på skatten."

³⁸ [Høringssvar fra Alliance VC](#)

³⁹ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

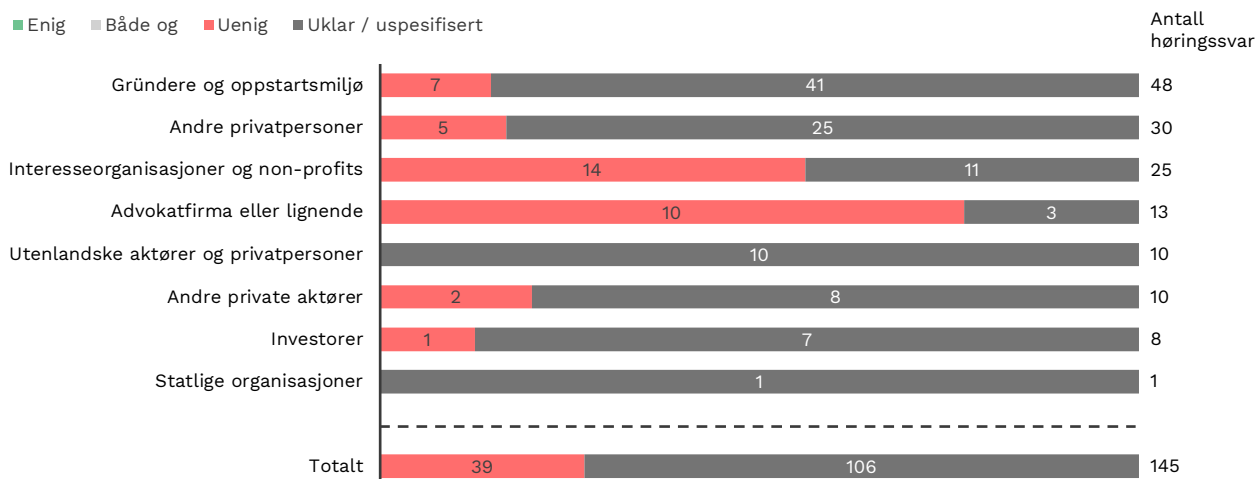
6. Arv og død

- Retten til utsettelse forfaller ved skatteytters død, noe som innebærer umiddelbart forfall på skattekravet.
- Flere mener dette er et brudd på Kontinuitetsprinsippet og at regjeringen med dette innfører en form for arveskatt.
- Det pekes på at reglene er strengere ved skatteytters død enn ved overføringer.

Departementet foreslår at retten til utsettelse bortfaller ved skatteytters død. I praksis betyr dette at de(n) som arver vil måtte betjene skatten umiddelbart om dette inntreffer. Mange av høringssvarene er svært kritiske til dette.

"Vi er også sterkt kritiske til Finansdepartementets argumentasjon for at retten til utsettelse faller bort ved dødsfall. Etter vårt syn er dette klart en feilaktig tolkning av gjeldende regler." (KPMG)⁴⁰

"Forslaget håndterer betaling av skatt ved skatteytters død på en fornuftig måte."

Flere mener dette medfører en innføring av en form for arveavgift.

"Departementets forslag innebærer i realiteten at det innføres arveavgift, noe regjeringen i annen sammenheng har uttalt at man ikke planlegger." (Advokatforeningen)⁴¹

Regjeringen ønsker i utgangspunktet å legge til rette for muligheten til midlertidig utflytting av Norge uten at skatten skal utløses. Likevel er det mange av høringssvarene som mener dette ikke lar seg gjøre. Det er naturlig å tenke at skatten i hovedsak påvirker skatteytters mulighet til å bo i utlandet, men slik forslaget er utformet vil dette også sette begrensninger på arvtakers mulighet til å bo i utlandet, særlig i tilfeller der skatteyster er i dårlig helse.

⁴⁰ [Høringssvar fra KPMG Law Advokatfirma AS](#)

⁴¹ [Høringssvar fra Advokatforeningen](#)

"Dersom eieren i den eldre generasjonen skulle dø og arvingen i den yngre generasjonen er bosatt i utlandet vil den urealiserte gevinsten på familiebedriften, på nært 38% av bedriftens verdi, forfalle til umiddelbar beskatning. Konsekvensen av et slikt scenario vil være at bedriften mest sannsynlig må selges og/eller at bedriften og familien vil løpe en høy risiko for konkurs.

Med de foreslåtte reglene vil eierfamilien ikke kunne legge til rette for en normal arverekkefølge, via testament o.l., når medlemmer i den yngre generasjonen ønsker å bo i utlandet [...] Følgende påstand i høringsnotatet er ikke korrekt for eiere av familiebedrifter: «En skattyter som ønsker å ta midlertidig opphold utenfor Norge, for eksempel for å studere eller arbeide, kan derved ha et relativt langvarig opphold utenfor Norge uten at det er nødvendig å betale utflyttingsskatt». Skattyters mobilitet ivaretas ikke med det foreslåtte nye regelverket.

Faren for beskatning av urealiserte verdier ved et mulig dødsfall ødelegger muligheten til å opprettholde et evighetsperspektiv for familieeide bedrifter. «Skattyters mobilitet» blir ikke ivarettatt, slik høringsnotatet hevder. I praksis blir eieren og fremtidige arvinger tvunget til å bli i Norge for å beskytte bedriftens interesser." (Harald Høegh)⁴²

Et sentralt poeng er at forslaget bryter med kontinuitetsprinsippet, og flere peker på at skattekravet bør bortfalle om arvemottaker er bosatt i Norge, eller flytter tilbake til Norge innenfor den opprinnelige utsettelsesfristen.

"Ved arv gjelder det som hovedregel et kontinuitetsprinsipp slik at arvemottaker trer inn i arvelaters skattemessige posisjoner, jf sktl. § 9-7, derfor bør de samme skatteposisjonene som gjelder for personen som flytter ut også gjelde for arvingene. En beregnet utflyttingsskatt bør derfor falle bort hvis arvemottaker er bosatt i Norge, eller som før utløpet av utsettelsesperioden flytter tilbake til Norge, tilsvarende som om arvelater selv hadde flyttet hjem til Norge." (NHO)⁴³

For mange oppleves dette urimelig, da skatteytters død med liten rimelighet kan menes å være del av en planlagt skattetilpasning.

"Allerede rent språklig er det lite naturlig å si at aksjene ikke lenger «i behold» hos skattyteren fordi han er død. Bestemmelsen i fsfin. § 10-70-1, 2. ledd tar åpenbart sikte på tilfeller hvor aksjene ikke er i behold hos skattyteren fordi de er solgt eller gitt bort. Dette er situasjoner hvor skattyteren aktivt og villet har gitt avkall på eiendomsretten til aksjene, mens det ikke er skjedd noe endring i skattyterens status. Ved dødsfall dreier det seg ikke om noen aktiv og villet handling, mens det er en vesentlig endring knyttet til skattyteren som innebærer at eiendomsretten til aksjene går over på andre." (Frederik Zimmer)⁴⁴

"Da inntreffer dermed den umiddelbare arveskatten på 37,8 prosent uansett. Det tross at det er vanskelig å se for seg mange, om noen, tilfeller hvor slike dødsfall skulle være ledd i noen skatteplanlegging." (Regnskap Norge)⁴⁵

⁴² [Høringssvar fra Harald Høegh](#)

⁴³ [Høringssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

⁴⁴ [Høringssvar fra Frederik Zimmer](#)

⁴⁵ [Høringssvar fra Regnskap Norge](#)

I forslaget er reglene strammere for tilfeller hvor verdier overføres som del av arv enn ved overførsel som del av gaveoverføringer. I sistnevnte tilfelle vil skattekravet bortfalle når mottakeren er bosatt i Norge, i motsetning til tilfellet med arv.

"Etter vårt syn er det ingen grunn til å behandle arveovergang annerledes enn gaveoverføring. Vi viser til at arveovergang og gaveoverføring er fullt ut likestilt når det gjelder anvendelsen av kontinuitetsprinsippet. Videre viser vi til at begrunnelsen for utflyttingsskatten ikke rekker lenger ved arveovergang enn ved gaveoverføring. Også ved arveovergang til personer som er skattemessig bosatt i Norge, vil retten til å skattlegge verdiene som ble opparbeidet mens tidligere eier var bosatt i Norge være i behold på grunn av kontinuitetsprinsippet." (KPMG)⁴⁰

"En konsekvens av forslaget synes dermed å være at for situasjoner der subjektet for utflyttingsskatten ligger for døden, så gjelder det basert på rent skattemessige årsaker å «rekke» å gaveoverføre aksjene til arvinger bosatt i Norge, før døden inntreffer. For situasjoner der døden inntreffer brått som følge av ulykke, så vil man ikke ha rukket dette." (Regnskap Norge)⁴⁵

En annen utfordring er at arvemottaker kan ende opp med dobbeltbeskatning.

"Slik forslaget er uformet mangler det uansett en regulering av dobbeltbeskatningssituasjonen som kan oppstå i Norge for arvemottakere med både betaling av utflyttingsskatt og gevinstbeskatning av samme verdistigning." (NHO)⁴³

"Exit-skatten må betales privat av arvingen, og arvingen er derfor nødt til å ta et utbytte på marginen på 60,85 prosent av bedriftsverdien på 100, hvor 23,01 betales i utbytteskatt og 37,84 betales i exit-skatt." (Civita)⁴⁶

Det påpekes videre at høringsnotatet uriktig legger til grunn at betaling av utflyttingsskatt ved død er i tråd med dagens regelverk.

"I høringsnotatet legges det til grunn at det allerede i dag gjelder en regel om betaling av utsatt utflyttingsskatt ved død. Dette er neppe riktig. Dette har vært et relevant spørsmål i en årrekke, og har vært tatt opp med skatteetaten for forhåndsavklaringer før utflyttinger. De eneste tilbakemeldingene som er kommet de siste årene, er at dette spørsmålet er så krevende at skattekontoret har sendt de videre til Skattedirektoratet, der konkrete henvendelser så langt har ligget i over tre år, uten noen avklaringer. Det er altfor lett å påstå at dette følger av en forskrift som har ligget uendret i en årrekke, og som er skrevet med tanke på andre forhold." (Wikborg Rein)⁴⁷

⁴⁶ [Høringssvar fra Civita AS](#)

⁴⁷ [Høringssvar fra Wikborg Rein Advokatfirma AS](#)

7. Administrasjon

- Redusert administrasjon for skattemyndigheter er en viktig motivasjon for endringene og Skattedirektoratet mener forslaget oppnår dette.
- Enkelte stiller spørsmål ved om dette faktisk vil medføre redusert administrasjon for skattemyndighetene.
- Flere mener forslaget vil medføre betydelig økte administrasjonskostnader for oppstartsbedrifter og andre aktører i næringslivet.
- Det virker ikke som forslaget er avklart mot skatteavtaler med andre land.

En viktig del av motivasjonen til forslaget er å lette den administrative byrden ved håndtering og innkreving av skattekrav. Skattedirektoratet er følgelig positive til forslaget, som de mener vil lette deres arbeidsmengde.

"Sammenlignet med dagens regler vil de nye reglene begrense den tidsperioden Skatteetaten må følge opp skattytere med fastsatt utflyttingsskatt til 12 år, hvilket innebærer en forenkling for Skatteetaten. Dagens regler om utflyttingsskatt med mulighet for at skattyter må følges opp i mange tiår, frem til faktisk realisasjon, forventes å ville bli ressurskrevende for etaten å håndtere. Dagens IT-systemer støtter dessuten ikke en slik ordning som krever endring i fastsetting og nye avregninger for år som ligger svært langt tilbake i tid. [...]"

Departementet skriver innledningsvis i høringsnotatet at formålet med de endrede reglene om utflyttingsskatt er å sikre effektiv beskatning av verdistigning på eiendeler opparbeidet mens eier er bosatt i Norge. Skattedirektoratet mener at departementet med de foreslåtte regelendringene i høy grad oppnår dette." (Skattedirektoratet)⁴⁸

En av endringene som foreslås er tidsfristen for skattefastsettelse, som vil gjøre at Skattemyndighetene får utvidet handlingsrom for å fastsette skatten.

Etter dagens regler kan endringsfristen være utløpt når skattemyndighetene får kjennskap til utflyttingen. Departementet foreslår derfor å innføre en bestemmelse i skatteloven § 10-70 tiende ledd om at skattemyndighetene kan endre fastsettingen knyttet til utflyttingsskatten uavhengig av fristene i skatteforvaltningsloven. Skattedirektoratet synes det er svært positivt at det kommer på plass en slik bestemmelse. (Skattedirektoratet)⁴⁸

Advokatforeningen anerkjenner i sitt høringssvar behovet for utvidet frist, men mener forslaget går for langt.

"[...] det synes rimelig at sak kan tas opp selv om opplysningene ikke tilflyter skatteetaten før utløp av tiårsfristen. Advokatforeningen mener det etter utløp av tiårsfristen bør gjelde en frist for skattemyndighetene for å ta opp sak på ett år fra de fikk opplysninger om utflyttingen, dog slik at sak uansett ikke kan tas opp mer enn 15 år etter utflyttingsåret. [...]"

I saker som gjelder korrigerende av skattefastsettelsen som er gjort for utflyttingsåret, mener Advokatforeningen imidlertid de vanlige fristreglene skal gjelde. At verdsettelse er vanskelig osv. gjelder generelt, og gjelder like mye for skattyter som for Skatteetaten. [...]"

Skattemyndighetene kan selv utforme hvilke krav som skal stilles til dokumentasjon for verdier mv. i forbindelse med skattefastsettelsen for utflyttingsåret, og på den måten innhente opplysninger både fra skattyter og tredjemenn. Verdsettelse som gjennomføres lang tid etter

⁴⁸ [Høringssvar fra Skattedirektoratet](#)

tidspunktet som verdsettelsen knyttes til medfører betydelig risiko for feil og "etterpåklokskap" (Advokatforeningen)⁴⁹

Flere mener hensynet til administrative prosesser er legitimt, men at man i forslaget vektet effektiv beskatning for høyt relativt til skadevirkningene av forslaget.

"NHO har forståelse for at gjeldende regler med evigvarende betalingsutsettelse (etter opphøret av femårsregelen) er administrativt krevende og upraktisk både for skattemyndighetene og for den enkelte. [...] mener NHO at forslaget går lenger enn nødvendig for å sikre effektiv norsk beskatning [...]" (NHO)⁵⁰

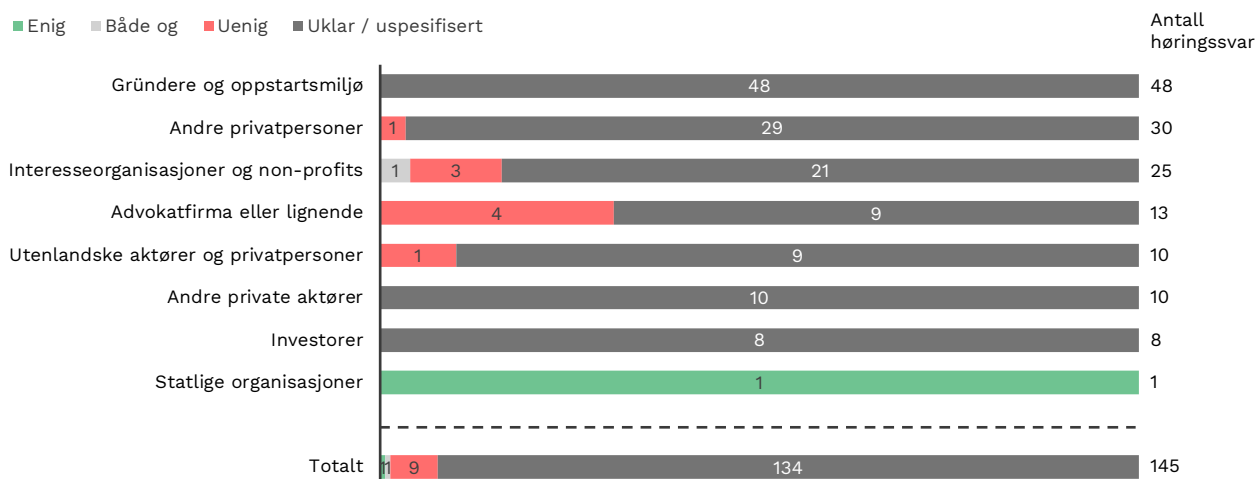
Noen av høringssvarene peker også på at deler av forslaget medfører økte administrasjonskostnader for skattemyndighetene.

"Forslaget utvider typer av latente gevinster som omfattes av utflyttingsskatt ved også å inkludere aksjespare- og fondskontoer. Dette vil kunne øke administrasjonskostnadene ved ordningen betraktelig, både for skatteyter og Skatteetaten, og kan skape unødig motstand mot regelverket." (Skatteforsk)⁵¹

Om man likevel forutsetter at den administrative byrden for staten reduseres er det verdt å vurdere om dette også er tilfellet for de totale administrasjonskostnadene for samfunnet som helhet. Høringssvarene påpeker en rekke områder der den administrative byrden på skatteyter og skatteyers selskap vil øke som følge av endringene.

"Høringsnotatet legger opp til at det kan kreves sikkerhetsstillelse ved flytting til et annet EØS-land og at det skal være opp til skattemyndighetene å vurdere om det foreligger risiko for at skattekravet ikke vil bli betalt i fremtiden. Et krav om sikkerhetsstillelse kan settes på tidspunktet for utflytting eller på et hvilket som helst senere tidspunkt, og det kan også justeres på et hvilket som helst tidspunkt. Høringsnotatet gir videre i punkt 4.2 uttrykk for at pant i aksjer ikke alltid vil være tilstrekkelig sikkerhet. Forslaget vil lede til betydelige, men uklare, rapporteringskrav og svært stor usikkerhet for skatteyter." (KPMG)⁵²

"Forslaget medfører reduserte administrative kostnader."

⁴⁹ [Høringssvar fra Advokatforeningen](#)

⁵⁰ [Høringssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

⁵¹ [Høringssvar fra Skatteforsk - Centre for Tax Research](#)

⁵² [Høringssvar fra KPMG Law Advokatfirma AS](#)

Økt administrasjon for selskaper og enkeltpersoner trekkes særlig frem i forbindelse med oppstartsselskaper, der allerede begrensede ressurser settes under press.

"To av de mest kritiske elementene for å bygge oppstartsselskaper er fokus og fart. Foreslått endring vil gi friksjon, tilpasning og/eller endring ift. optimal plan - dvs. negativt påvirke fokus og fart." (Alliance VC)⁵³

"For investorer har skatteforslaget gitt usikkerhet rundt om gründerene i selskapet kan havne i en personlig skatteskvis og ikke kan fokusere på å bygge selskapet." (Henrik Hatlebrekke)⁵⁴

Det påpekes også at forslaget ikke synes avklart mot skatteavtaler Norge er en del av, noe som kan medføre økte administrasjonskostnader både for Norge og andre land, samt lede til uheldige effekter som dobbeltbeskatning.

"Videre er det også et viktig poeng at Finansdepartementets lovforslag ikke er avstemt med skatteavtalene som Norge er en part i. Det er altså en reell fare for at dobbeltbeskatning kan oppstå. Det er nærliggende at oppfølgingen av slike spørsmål i praksis vil påføre skattemyndighetene betydelige administrative ulemper." (Schjødt)⁵⁵

"I tillegg foreslås det at det ikke lenger vil gis fradrag for utenlandsk skatt, slik at Norge fra nå av vil overlate ansvaret for å unngå dobbeltbeskatning til andre land. Også dette er et brudd med etablerte prinsipper for norsk skattepolitikk, hvor det er lagt stor vekt på å unngå dobbeltbeskatning. Etter vårt syn er det en vesentlig mangel ved høringsnotatet at effektene av dobbeltbeskatning og mulige metoder for å unngå dette ikke er berørt i tilstrekkelig grad." (KPMG)⁵²

⁵³ [Høringssvar fra Alliance VC](#)

⁵⁴ [Høringssvar fra Henrik Hatlebrekke i Sondo Capital](#)

⁵⁵ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

8. Juridiske betraktninger og EØS-rett

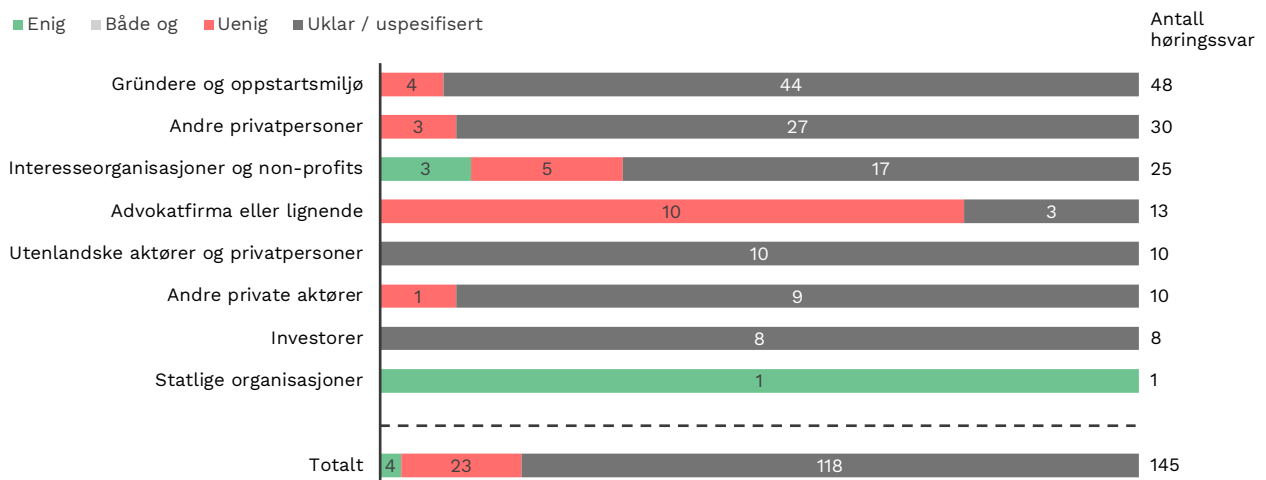
- De som støtter forslaget mener endringer i EØS-retten underbygger endringene som foreslås.
- Svært mange juridiske miljøer mener avtalen er i brudd med gjeldende EØS-regelverk.
- Flere mener Finansdepartementet kun har henvist til EØS-rett som støtter deres syn, og har unnlatt relevant juss fra andre EU-land, samt senere utvikling i tysk rett.

Som del av EØS må Norge i mange tilfeller forholde seg til europeisk rett. I høringsnotatet viser departementet til at det er skjedd endringer i EØS-retten siden det opprinnelige regelverket tilknyttet utflyttingsskatten ble utformet i 2007 og at *"EØS-retten gir nå større handlingsrom for regler som sikrer fraflyttingslandets rett til effektiv beskatning av verdier som har oppstått mens en person er bosatt der."*⁵⁶

Et fåtall av høringsvarene støtter departementets vurdering av at utviklingen i europeisk rett i økende grad legger til rette for de endringene som foreslås.

"Skatten er viktig for å møte økt kapitalmobilitet i samfunnet og sikre rimelig og rettferdig allokering av skattefundamentet mellom stater. Utvikling og økt handlingsrom i EU-/EØSretten reflekterer denne utviklingen. LO har også merket seg at flere land i EU har endret sine regler om utflyttingsskatt de senere år, herunder Tyskland som er en viktig handelspartner for Norge." (LO)⁵⁷

"Forslaget virker å være i tråd med gjeldende EØS-regelverk."

⁵⁶ [Høringsnotat fra Regjeringen.no](#)

⁵⁷ [Hørings svar fra Landsorganisasjonen i Norge](#)

Et større antall stiller spørsmål ved vurderingene som er gjort av Finansdepartementet i tilknytning til EØS-retten, der særlig en rekke advokatfirma mener forslaget ikke overholder EØS-avtalen.

"Det mest problematiske med Finansdepartementets lovforslag er forholdet til EØS-retten. Norske skatteregler skal være i samsvar med EØS-avtalens regler om det indre markedet, herunder reglene om fri bevegelse for arbeidstakere, etableringsretten og fri flyt av kapital. Myndighetene har i utgangspunktet ikke adgang til å legge restriksjoner på retten til fri bevegelse av varer, tjenester, personer og kapital innen EØS-området. Det fremstår klart at de foreslåtte reglene innebærer en restriksjon på personers rett til fri bevegelse [...]" (Schjødt)⁵⁸

"Advokatforeningen er av den oppfatning at departementet ikke har vurdert de EØS-rettslige implikasjoner tilstrekkelig, særlig om forslaget i tilstrekkelig grad sikrer fri bevegelse, etableringsfriheten og fri flyt av kapital." (Advokatforeningen)⁵⁹

Departementet kritiseres også for å gi en selektiv fremstilling av utenlandsk rett, der kun reglene som taler for forslaget omtales.

"I fremstillingen av utenlandsk rett i høringsnotatets punkt 2.3 er det kun de danske og tyske reglene som omtales, mens blant annet finsk og svensk rett er helt utelatt. Dette oppleves som en lite balansert fremstilling av relevant utenlandsk rett." (Regnskap Norge)⁶⁰

"Drøftingen av gjeldende rett i andre jurisdiksjoner er begrenset til Danmark og Tyskland, selv om Sverige, Irland, Nederland, Østerrike, Storbritannia, Frankrike, Polen og Spania også har relevante regler. Disse er gjennomgått i en finsk utredning av utflyttingsskatt for fysiske personer (Det finske finansdepartementets publikasjon 2020:09), som heller ikke er omtalt i høringsnotatet." (Virke)⁶¹

Videre kritiserer en rekke av høringsssvarene departementet for å utelate senere utvikling i tysk rett fra høringsnotatet.

"I forslaget som er lagt frem, går regjeringen ved Finansdepartementet gjennom en rekke EU og EØS-dommer i ulike land når det gjelder utflytting, men den utelater den siste dommen fra Tyskland, hvor dommen var at det ikke var lov å kreve skatt betalt før realisering skjer." (Civita)⁶²

⁵⁸ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

⁵⁹ [Høringssvar fra Advokatforeningen](#)

⁶⁰ [Høringssvar fra Regnskap Norge](#)

⁶¹ [Høringssvar fra Hovedorganisasjonen Virke](#)

⁶² [Høringssvar fra Civita AS](#)

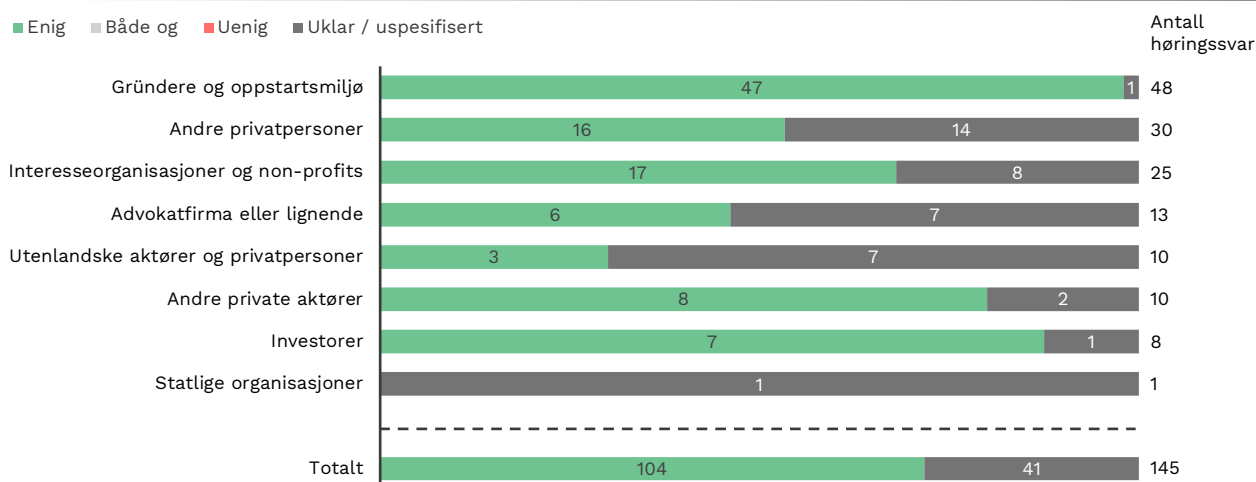
9. Økosystem for gründere og utflytting

- Svært mange gründere har sendt inn høringssvar og disse er sterkt kritiske til skatteforslaget.
- Det pekes på at det norske miljøet for oppstartsbedrifter ligger vesentlig bak våre naboland, og at forslaget svekker rammebetingelsene for norske gründere.
- Flere mener forslaget vil medføre at gründere flytter ut før verdier skapes og etablerer nye selskap i andre land enn Norge.

Effekten på gründere og norsk evne til verdiskapning og innovasjon har vært et mye diskutert tema i forlengelsen av skatteforslaget, og gründere og oppstartsmiljøene er de som har kommet med flest høringssvar. Både blant disse, men også blant høringssvar fra andre grupper, uttrykkes det tydelig bekymring for hvordan exit-skatten slik den foreslås vil kunne ha store skadevirkninger på det norske økosystemet for oppstartsbedrifter.

"Eksemplene og argumentene er mange på at en slik skatt svekker en allerede svak posisjon som gründernasjon, hvor Norge allerede ligger bak andre nordiske land på målbare generelle rammebetingelser, og alt for langt unna de beste i verden til å bli valgt som arena for ny teknologiutvikling. Altså i sterk kontrast til forventningen skapt med regjeringens kommende lansering av en gründerplan for at Norge skal bli "verdens beste land å starte å drive nytt næringsliv". (NAST)⁶³

"Forslaget gjør det mindre attraktivt å være gründer i Norge."

⁶³ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

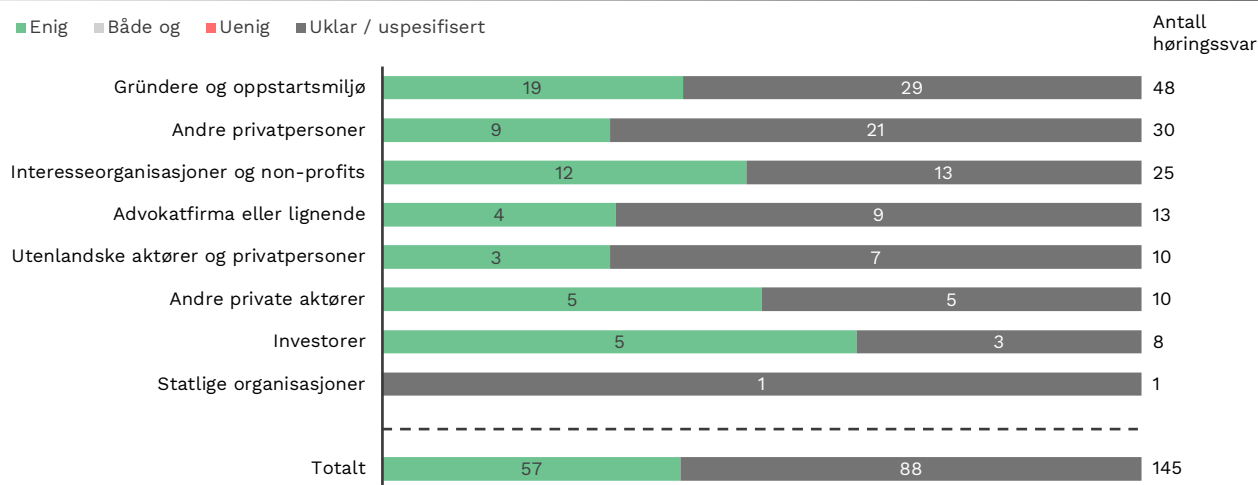
Norge har per i dag et relativt lite miljø for oppstartsselskaper, der vi ligger tydelig bak våre nordiske naboer. Mange peker på at dette står i sterk kontrast til Norges behov og uttrykte ønske for å etablere nye næringer og alternative inntekter til oljen.

"Forslaget til skatteendring er slik vi ser det paradoksalt med tanke på at Norge er et lite land som har større behov enn de fleste for omstilling til ny næring for fremtiden. Under fem prosent av personer mellom 18 og 34 år er involvert i entreprenørskap i Norge, viser en nylig undersøkelse gjennomført av Global Entrepreneurship Monitor (GEM). Norge havner dermed på bunnen av listen blant de 45 landene som er med i undersøkelsen, som har kartlagt andelen unge gründere i oppstartsbedrifter." (NAT)⁶⁴

Likevel er det tydelig at dette økosystemet har vokst i senere år. Flere er bekymret for at forslaget om justering av exit-skatten kan bidra negativt til denne utviklingen.

"Et av hovedargumentene våre da vi startet Sondo var at "Norge har nå nådd kritisk masse" - det vil si at det nå er nok gründere, tidligfase investorer, tidligere ansatte i startups m.m. (mange kaller det hele for "økosystem") - til at vi kan skape suksessfulle startups i samme takt og skala som f.eks. Sverige. Det tror vi oppriktig på, og den bølgen av nye selskaper vil vi være med å støtte oppunder gjennom det vi kan bidra med, som er kapital og kunnskap. Men det er helt essensielt å opprettholde, og videreutvikle, denne kritiske massen av gründere, ansatte (ofte omtalt som "talent"), investorer m.m. Økosystemet har kommet langt de siste 10+ årene, men det er fortsatt et ungt og skjørt økosystem. (Henrik Hatlebrekke)⁶⁵

"Forslaget gir insentiver til at gründere å flytte ut av Norge før verdier blir skapt."

Særlig uttrykkes det bekymring for at gründere nå får insentiver til å flytte ut før selskapsetablering, og ikke lenger være en del av det norske økosystemet.

"Det som har skjedd den siste tiden gir stor grunn til bekymring for vår del. [...] Det at noen av våre dyktigste gründere (blant de få som kommer igjennom nåløyet og klarer å "hente penger") nå flytter, eller vurderer å flytte, er et stort skudd for baugen med hensyn til det nevnte økosystemet. Når de først har flyttet, så er det naturlig for dem å fortsette å rekruttere der de er, ikke her." (Henrik Hatlebrekke)⁶⁴

⁶⁴ [Høringssvar fra Næringsalliansen Trøndelag](#)

⁶⁵ [Høringssvar fra Henrik Hatlebrekke i Sondo Capital](#)

"Konsekvensen av en 12-årsfrist i det norske regelverket kan bli at gründere som planlegger etablering av ny virksomhet, velger å flytte ut av landet før selskapsetableringen. Dette for å sikre at de på tidspunktet for utflytting ikke ennå er kommet i posisjon til å bli rammet av utflyttingsskatten." (Regnskap Norge)⁶⁶

Tilsvarende uttrykkes det bekymring for at investor-miljøene ikke lenger vil bidra med kapital og kompetanse til norske selskap.

"Det er vanlig at investorer har en preferanse for å investere i nærområdet, og Norge tappes nå for denne ressursen. Sveits, som mange flytter til, har et stort utvalg av interessante oppstartsbedrifter å velge mellom, og et vibrerende oppstartsmiljø som i mange år har nytt fordelene av landets evne til å tiltrekke seg kapital." (Hadean Ventures)⁶⁷

Et mulig resultat kan da være at selskaper som i utgangspunktet skulle bli etablert i Norge får base i andre land.

"Vi er et startup studio som representerer 6 norske selskaper med globale ambisjoner, og har som ambisjon å starte 50 deep-tech selskaper de neste 5 årene. Fra før var planen å åpne opp en avdeling i London. Dersom exit skatten blir vedtatt kommer vi å flytte alt og legge ned i Norge. Da ryker 50 selskaper som kunne vært startet her ut av landet." (Intellectual Labs AS)⁶⁸

"De fleste lovende ikke-børsnoterte virksomheter er i starten ukjent for omverden. Regnskapstallene er lave, og ingen utenforstående, aller minst skattemyndighetene, vet egentlig hva selskapet er verdt. Melder man da flytting, og til nøytrale land uten hard eierbeskatning, f.eks. som Sverige, fremfor et signalsted som Sveits, forsvinner man stille ut.

Denne mulighet for diskret utflytting endres når selskapet får inn utenforstående investorer gjennom en såkalt emisjon. Da vil det fremgå hva selskapet ut fra reelle transaksjoner er verdsatt til og faren for at skattemyndighetene griper inn ved utflytting kan ha øket betydelig. Signalet til dem som forsøker å lykkes, er: Kom deg vekk fra Norge før du får det til. Det er en trist beskjed fra Regjeringen og Finansdepartementet." (Ole Gjems-Onstad)⁶⁹

⁶⁶ [Høringssvar fra Regnskap Norge](#)

⁶⁷ [Høringssvar fra Hadean Ventures AS](#)

⁶⁸ [Høringssvar fra Intellectual Labs AS](#)

⁶⁹ [Høringssvar fra Professor emeritus Ole Gjems-Onstad, Handelshøyskolen BI](#)

10. Mobilitet og internasjonal konkurranseevne

- Mange mener forslaget svekker norsk konkurranseevne internasjonalt.
- Det pekes på at virksomheter nå vil ansette sentrale medarbeidere i utlandet heller enn i Norge.
- Forslaget kan også medføre svært krevende personlige utfordringer som følge av begrensninger på mobilitet.

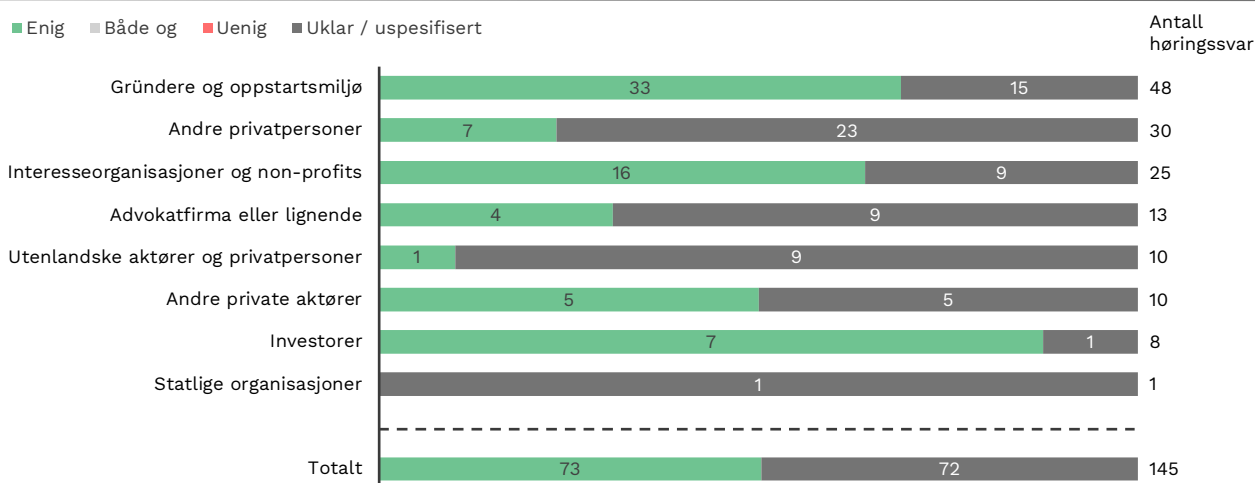
Utover risikoen for at norske gründere velger å flytte ut av landet for å etablere virksomheten der, drøfter mange av høringssvarene konsekvensene for bedrifter med base i Norge som sikter seg inn på internasjonale marked.

"Den vil tvinge norske og internasjonale gründere til å bli værende i Norge og miste nærhet til viktige markeder – i motsetning til deres svenske, danske og finske konkurrenter som flytter til sine hovedmarkeder i eksempelvis USA og England." (NAST)⁷⁰

Dette kan være tilfellet for mange selskap som skalerer internasjonalt. Norge er del av en global økonomi og opplever følgelig internasjonal konkurranse. Om rammebetingelsene i Norge er dårligere vil konkurransen bli dertil hardere.

"Å bygge oppstartsbedrifter fra etablering til internasjonal suksess med tilhørende arbeidsplasser og store verdier er krevende og risikofylt. Dette gjøres i sylskarp global konkurranse om talent, kapital og kunder. For å vinne i denne konkurransen kreves konkurransedyktige forutsetninger. Exit-skatt på urealiserte gevinster er et tydelig handicap for norske gründere og oppstartsbedrifter, sammen med enkelte andre elementer av rammebetingelsene i Norge." (Alliance VC)⁷¹

"Forslaget vil svekke norske selskapers evne til å konkurrere internasjonalt."

En mulig konsekvens er at det som i utgangspunktet ville vært norske arbeidsplasser blir flyttet til utlandet.

⁷⁰ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

⁷¹ [Høringssvar fra Alliance VC](#)

"Disse effektene vil kunne gi betydelige utfordringer med rekruttering av arbeidskraft fra utlandet, og vil kunne gjøre det vanskelig for personer som er skattemessig bosatt i Norge å ta et midlertidig arbeidsopphold i utlandet. Vi ser i praksis at disse problemene allerede er til stede, særlig etter at utsettelsen av utflyttingsskatten ble gjort evigvarende. Flere norske virksomheter ender med å ansette sentrale medarbeidere i utlandet snarere enn å få dem til å flytte til Norge. At skatten blir betalbar vil gjøre utfordringene enda større." (KPMG)⁷²

Selv om gründeren må flytte i en vekstfase vil selskapet likevel kunne ha base og tilhørighet til Norge.

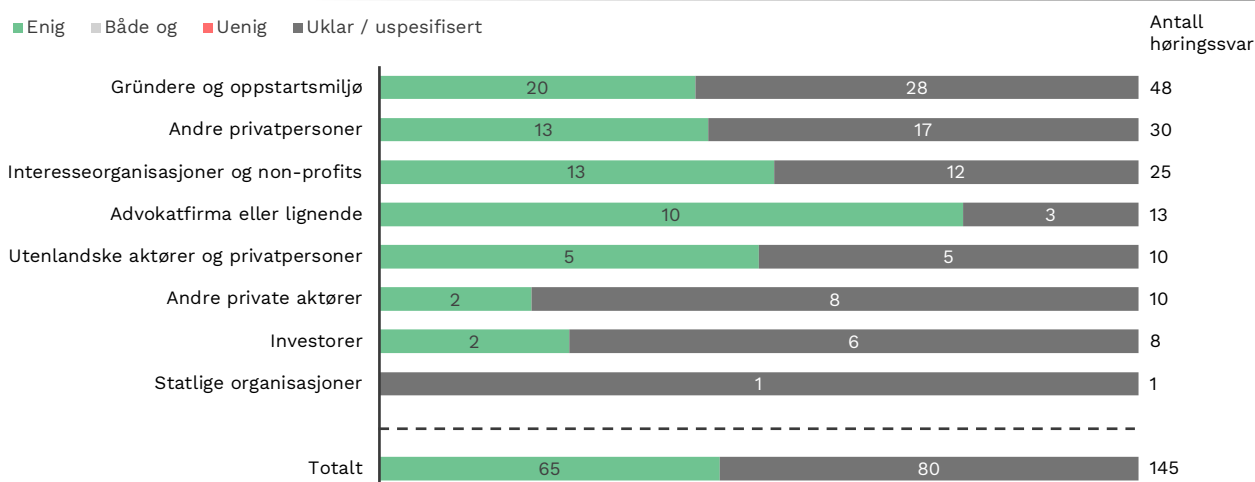
"Man trenger nemlig ikke bo i Norge, for å bidra til Norge. Ved å beholde selskapene i Norge, trekke kunnskapsrike ansatte til Norge, og være gode representanter for norsk kultur – som den Norske modellen, balanse mellom arbeid og fritid, og en positiv holdning til fagorganisasjoner – kan vi sammen ha en større påvirkning. Men for å være en god representant, vil man gjerne føle man er på lag med landet man har flyttet fra. Det har ikke noe å si om man sitter i Norge, eller jobber for AS Norge remote. Vi er nordmenn likevel." (Naer)⁷³

Utfordringene tilknyttet begrensninger på mobilitet kan også være av en mer personlig natur, noe særlig ett høringssvar eksemplifiserer.

"Min danske samboer og jeg vurderer å flytte til Danmark etter mange år i Norge, for å være nærmere hennes familie. Dermed blir jeg stilt overfor en umulig situasjon. Hvis jeg flytter, og verdien på aksjene faller til null, vil jeg likevel være skyldig skatten. Hvis jeg dør, forfaller skatten umiddelbart, og samboeren min må da velge å frasi arv, og dermed bli drevet ut av hus og hjem. Om hun velger å ikke gjøre det, vil situasjonen føre til personlig konkurs, og hun mister hus og hjem uansett. Alt dette midt oppe i det tragiske bortfallet av en hun elsker. Det siste alternativet, å bo i Norge, kan ha som verste konsekvens at jeg mister min samboer og elskede, ettersom hennes ønske om å flytte hjem til Danmark er stort. [...]"

Jeg er svært takknemlig for de mulighetene velferdsstaten har gitt meg, og ønsker å bidra til flere historier som mine. Likevel, det føles urettferdig at jeg skal drives til personlig konkurs basert på en verdsettelse som ikke lenger gjenspeiler den reelle situasjonen, kun fordi jeg ønsker å følge kjærligheten. Akkurat nå føles det mer som om jeg sitter i fengsel i Norge, og er tvunget til å velge mellom kjærlighet eller økonomisk ruin." (Dag-Inge Aas)⁷⁴

"Forslaget setter urimelige begrensninger på enkeltindividets mulighet til å velge bosted."

⁷² [Høringssvar fra KPMG Law Advokatfirma AS](#)

⁷³ [Høringssvar fra Naer](#)

⁷⁴ [Høringssvar fra Dag-Inge Aas](#)

11. Tilgang på utenlandsk talent (ansatte og gründere)

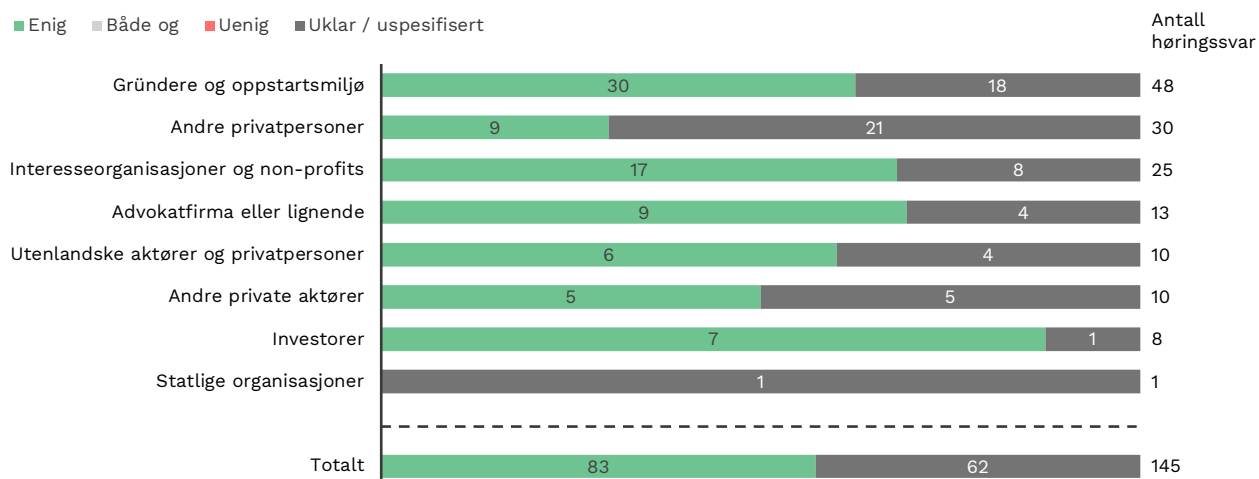
- Over halvparten av høringssvarene sier konkret at dette vil gjøre det vanskeligere å rekruttere internasjonalt talent.
- Andre land enn Norge har gunstigere ordninger for utlendinger som flytter og velger å etablere seg der.
- 40 av høringssvarene peker på at det bør gjøres unntak for personer med midlertidig opphold i Norge.

Tilgangen på arbeidskraft, og særlig høykompetent arbeidskraft innen teknologi trekkes frem som svært viktig for norske bedrifter. Mange av høringssvarene mener skatteforslaget vil sette vesentlige begrensninger på utlendinger som ønsker å flytte til Norge for arbeid.

"Bedrifter som allerede i dag har problemer med å tiltrekke seg nødvendig arbeidskraft og kompetanse, kan få ytterligere vanskeligheter fordi personer som vurderer midlertidig opphold i Norge må forholde seg til mulige innlåsingseffekter. Det begrenser mobilitet også blant ansatte og ledelse i internasjonale selskaper." (NHO)⁷⁵

"Av 150 respondenter i NASTs spørreundersøkelse svarer 103 at det blir vanskeligere å tiltrekke seg internasjonalt talent." (NAST)⁷⁶

"Forslaget gjør det vanskeligere for norske selskap å rekruttere internasjonalt talent."

⁷⁵ [Høringssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

⁷⁶ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

Flere peker på at andre land i større grad enn Norge legger til rette for at utenlandske skal etablere seg her og bidra til verdiskapningen.

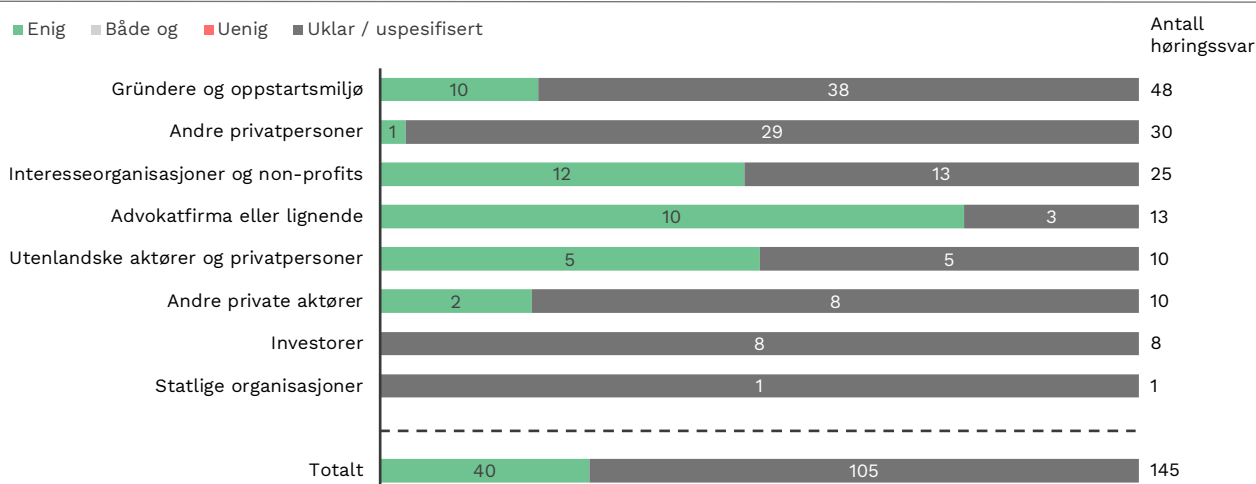
"I Norden har land som Sverige, Finland og Danmark etablert flere verdensledende selskaper innen ulike sektorer, noe som fører til at dyktige investorer og ingeniører ser mot disse landene. I Europa er Storbritannia et land som tiltrekker seg talenter på bakgrunn av en gründervernlig skattepolitikk. De Baltiske landene har og tiltrukket seg mange dyktige talenter på bakgrunn av deres digitale lederskap og hvilke muligheter som finnes for unge, flinke folk. Norge er dessverre ikke et land som kan vise til det samme. [...]"

Jeg kom til Norge fordi jeg så landets potensial rett foran oss. Som tysker har jeg vært vitne til hvordan Tyskland har druknet seg selv i reguleringer de siste tiårene. Til tross for gode intensjoner har politikken lammet økonomien i en grad som har gjort landet ute av stand til å tilpasse seg nye trender, ute av stand til å beholde talenter og ute av stand til å skape pragmatiske løsninger på dagens problemer. Alle vennene mine som var langt fremme innen sitt fagfelt, har forlatt Tyskland for å søke bedre muligheter i andre land, og jeg er redd for at det samme vil skje med Norge. Det er derfor skremmende å se at Norges regjering i stor grad ser mot Tyskland når det gjelder nye regler rundt skatt." (Masterchannel AS)⁷⁷

En av utfordringene som løftes er at flere utenlandske pensjonsordninger likestilles med investeringer i verdipapirer og dermed blir en del av utflyttingsskatten. Dette kan både medføre praktiske utfordringer, og oppleves som urimelig.

"Advokatfirmaet Schjødt AS har tidligere mottatt veiledende uttalelser fra norske skattemyndigheter hvor det konkluderes med at sparing i amerikanske pensjonskontoer 401k og Roth 401k skattemessig anses som investering i et verdipapirfond. Denne typen pensjonssparing vil med andre ord omfattes av lovforslaget. Det betyr at amerikanere som har midler på slike kontoer på tidspunktet for bosettelse i Norge, må regne med at en andel av latente gevinster på pensjonsordningen blir skattepliktige til Norge ved utflytting. [...] Slik lovforslaget nå lyder, kan amerikanske statsborgere bli tvunget til å ta ut pensjon fra pensjonskontoen for å betjene utflyttingsskatten. Dette er svært uheldig med tanke på de straffegebyrer som utløses ved uttak fra pensjonskontoene før oppnådd pensjonsalder." (Schjødt)⁷⁸

"Det bør gjøres unntak for personer med midlertidig opphold i Norge."

⁷⁷ [Høringssvar fra Masterchannel AS](#)

⁷⁸ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

Som følge av utfordringene tar flere av høringssvarene til ordet for at utenlandske med midlertidig opphold i Norge bør få unntak for skatten.

Det pekes på at dette er i tråd med utenlandsk praksis, inkludert i Tyskland som departementet referer til i sitt høringsnotat.

"Vi mener det bør være en grense på hvor lenge en skattyter har vært bosatt i landet, før Norge skattlegger latent gevinst på aksjer skattyter eide i det vedkommende ble norsk skattyter. En slik tidsbegrensning er vanlig internasjonalt, og er blant annet gjeldende i USA." (Kvale Advokatfirma)⁷⁹

"Ett av vilkårene for exit-skatt fra Tyskland er at skattyter har bodd minst 7 av siste 12 år i Tyskland. De danske reglene har tilsvarende krav. Kortere opphold gir ikke en slik tilknytning mellom verdistigning og det norske samfunnet som reglene bygger på. Høringsutkastet gir ingen begrunnelse for hvorfor det ikke er satt et tidskrav for opphold i Norge i de norske reglene. Et vilkår om at skattyter har bodd i minst 7 av de siste 12 år i Norge vil bringe reglene nærmere de tyske reglene som utkastet ellers viser til." (Offshore Norge)⁸⁰

⁷⁹ [Høringssvar fra Kvale Advokatfirma DA](#)

⁸⁰ [Høringssvar fra Offshore Norge](#)

12. Internasjonale investorer, kapitaltilgang og tillit til norske rammebetingelser

- Det pekes på at tilgangen på risikokapital, særlig for selskaper i tidlig fase, er begrenset i Norge.
- Mange av høringssvarene mener forslaget gjør det mindre attraktivt å investere i norske gründere.
- Internasjonale investorer anses som viktige, både for kapitaltilførsel, men også for kompetansen de kan tilby. Disse uttrykker nå bekymring for norsk skattepolitikk.
- En betydelig andel av høringssvarene mener endringene medfører økt usikkerhet.

Tilgang på kapital, og særlig såkalt risikokapital i tidlig fase anses som svært viktig for oppstartsselskaper. Selv om vi i Norge har en generelt sterk økonomi er ikke dette ensbetydende med stor tilgangen på slik kapital, og flere av høringssvarene uttrykker bekymring rundt nettopp dette.

"Startup økosystemet er skjørt, hvor Norge ikke er et land med et sterkt økosystem for startups, og det ER mangel på pre-seed, seed og vekst-finansiering. Det er sterkt alarmerende at statssekretæren uttaler seg om at det er masse finansiering i Norge (avisoppslag i Finansavisen), ettersom det meget utfordrende finansieringsklima for oppstartsselskaper (og tilgangen er verre enn i andre europeiske land)." (Person som ikke har oppgitt navn, 124750)⁸¹

Ettersom størrelsen på norske investeringsmiljø er begrenset anses internasjonale investorer som svært viktig.

"Selskapet har hatt store utfordringer med kapitalinnhenting i det norske kapitalmarkedet. Norske investorer ville heller sette penger i eiendom eller noterte selskaper. Litt større investorer har slitt med å forstå oppstarts og vekstmodellen i forhold til verdsettelse og utvanning av gründer og tidligfase investorer (som tilsynelatende også regjeringen også har en stor utfordring med å forstå). Selskapets hovedinvestorer er derfor internasjonale." (Neonomics)⁸²

Disse vil kunne bidra med kapital, gjerne i samspill med norske investorer, og kanskje vel så viktig kan de bidra med kompetanse tilknyttet internasjonalisering.

"Et annet viktig argument for oss da vi startet opp, var at det begynte å bli flere og flere internasjonale investeringsfond som kom til Norge og gjorde investeringer. Vi har bygget opp et stort nettverk fond og investorer utenfor Norge - og ønsket å agere som en brobygger mellom norske startups og internasjonal kapital. Det har fungert veldig bra til nå, og i de aller aller fleste investeringene vi gjør, så gjør vi det sammen med internasjonale investorer. Ofte kommer det også inn nye investorer senere på selskapenes reise, og disse er i enda større grad internasjonale. Disse aktørene bringer med seg kunnskap, nettverk, kapital og et globalt ambisjonsnivå -- det bidrar til å akselerere utviklingen av selskapene vi snakker om. Men til tross for internasjonale kunder og ambisjoner, så fortsetter selskapene ofte å ansette lokalt her i Norge, som igjen bidrar til det nevnte økosystemet." (Henrik Hatlebrekke)⁸³

⁸¹ [Høringssvar fra Person som ikke har oppgitt navn, 124750](#)

⁸² [Høringssvar fra Neonomics AS](#)

⁸³ [Høringssvar fra Henrik Hatlebrekke i Sondo Capital](#)

Ønske om at Norge skal være attraktivt å investere i deles også av regjeringen, men selv om dette presiseres i høringsnotatet, knyttes ingen av endringsforslagene opp mot dette konkret.

"Finansdepartementet innleder høringsnotatet med å begrunne lovforslaget ut fra et ønske om at Norge skal være et attraktivt land å investere i. Lovforslaget synes derimot ikke å følge opp denne linjen, eller i det hele tatt å begrunne lovendringen ut fra dette ønsket." (Schjødt)⁸⁴

I kontrast til regjeringens ønske mener en svært stor andel av hørings svarene at endringene i exit-skatten vil kunne svekke tilgangen til kapital for norske selskap.

"Exitskatten gjør situasjonen enda verre for Norge. I tillegg til at det norske investormiljøet krymper, ansees Norge som «gründerfiendtlig» av internasjonale investorer, noe som virker avskrekkende." (Hadean Ventures)⁸⁵

"Flere i vårt internasjonale venture kapital nettverk har proaktivt spurt "hva er det som skjer i Norge?" Oppfatningen blant investorene vi snakker med er at regjeringen i Norge ikke forstår hvordan markedet for denne typen selskaper og investeringer fungerer, hva konsekvensene av Exit-skatt-forslaget vil være og at det vil gjøre investeringer i Norge mindre attraktivt. Det er vanskelig å være uenig." (Alliance VC)⁸⁶

Investeringsselskaper består typisk av relativt få mennesker med begrenset tid. Derfor vil hyppige endringer i skattesystemet som skaper usikkerhet kunne gjøre at internasjonale investorer ikke prioriterer norske selskap.

"Skatt og norsk skattepolitikk har sjelden eller aldri vært et tema i våre møter med internasjonale investorer. Vi snakker med flere av disse hver eneste uke. De siste månedene har det vært et tema i mer enn halvparten av alle dialogene vi har. Og det er ikke vi som tar det opp (vi ønsker naturlig nok minst mulig snakk om det)! En amerikansk investor som vi har investert sammen med tidligere sa rett ut at "det skjer ikke at vi investerer i Norge sånn som det er nå...". Og selv om han kanskje ikke hadde forstått alle nyansene av exitskatten (det vet jeg ikke om vi heller har), så er resultatet det samme; han investerer heller andre steder. Og i et annet møte med en svensk industribygger og investor, så sa de rett ut at de ikke kom til å vurdere norske selskaper fremover. De ville ikke engang se på materiale eller møte gründerne -- de har flere muligheter å se på enn det de rekker å vurdere, og må ganske enkelt prioritere tiden sin.

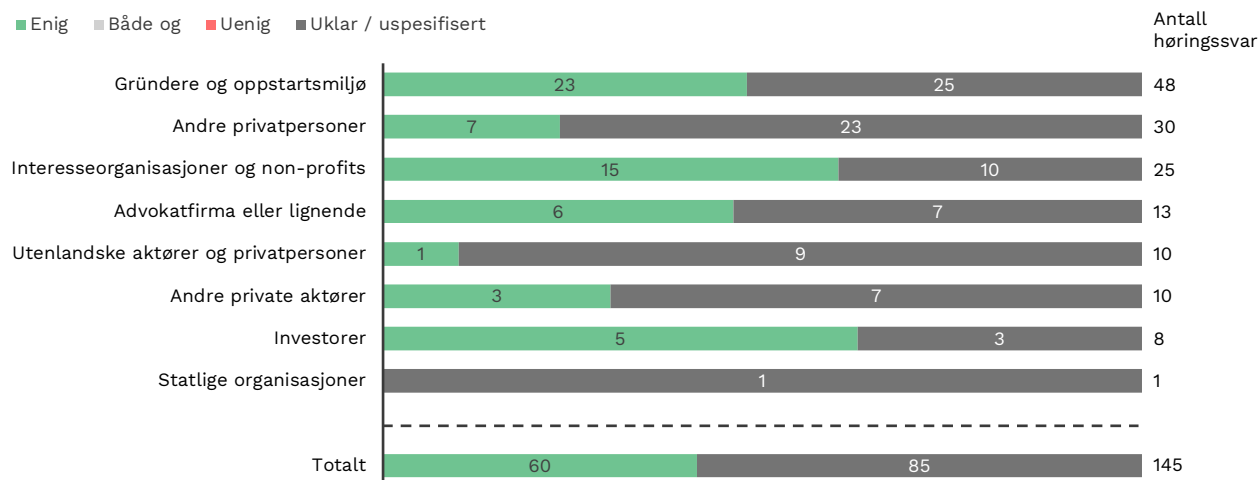
For investorer har skatteforslaget gitt usikkerhet rundt om gründerene i selskapet kan havne i en personlig skatteskvis og ikke kan fokusere på å bygge selskapet. Det gir usikkerhet rundt om gründerene må bruke masse tid og ressurser på å flytte hele/deler av teamet, og seg selv, ut av Norge. Det gir usikkerhet rundt om man klarer å tiltrekke seg de beste folkene (feks. hvis de må flytte hit). Det gir usikkerhet rundt om deler av kapitalen som spyttes inn i selskapet deretter må tas ut igjen for å dekke skatt (med ekstra utbytteskatt og/eller lønnsbeskatning på veien). Om disse vurderingene er helt riktige eller ikke spiller dessverre ikke så stor rolle - konsekvensen er likefult at usikkerheten fører til mer nølende investorer." (Henrik Hatlebrekke)⁸³

⁸⁴ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

⁸⁵ [Høringssvar fra Hadean Ventures AS](#)

⁸⁶ [Høringssvar fra Alliance VC](#)

"Forslaget gjør det mindre attraktivt å investere i selskap med norske gründere."

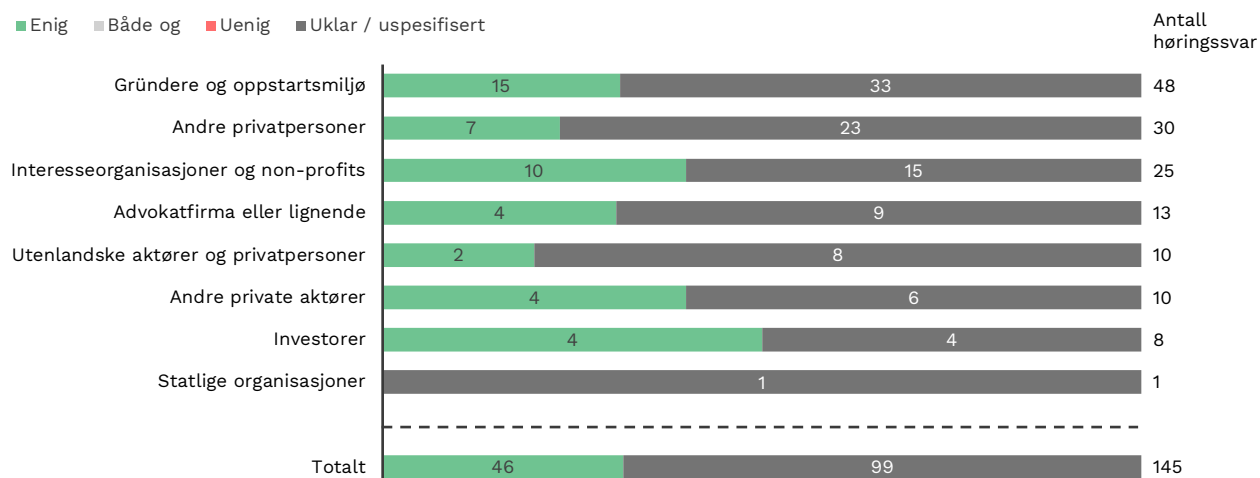

Uforutsigbare rammevilkår er lite gunstige for næringsvirksomhet, og en rekke av høringssvarene mener regjeringen med dette og tidligere endringer i skatteregimet gjør Norge til et lite attraktivt land å investere.

"Vår hovedinvestor er en internasjonal VC. I mars sendte han oss en melding etter å ha lest om den foreslåtte skatten i internasjonal presse. "Is this really true?" Vi bekreftet at forståelsen hans var korrekt og jeg spurte deretter hva det gjorde med deres investeringsvilje overfor norske selskaper: "This makes it impossible for us to invest in Norway, as it suggests an unstable tax policy that is unfriendly to founders. I could have expected this kind of policy from China or India, but not from a Scandinavian country." (Person som ikke har oppgitt navn)⁸⁷

"Disse skatteendringene, hvorav flere har vært plutselige og uten diskusjon og utredninger i forkant, har fått internasjonal oppmerksomhet og bidratt til at mange i næringslivet nå mener at det norske skattesystemet ikke er stabilt og forutsigbart, men snarere at det bidrar til at det å investere i Norge er forbundet med politisk risiko." (Civita)⁸⁸

"Endringen har ført til økt usikkerhet rundt forutsigbarheten i norsk skattepolitikk."

⁸⁷ [Høringssvar fra Person som ikke har oppgitt navn](#)

⁸⁸ [Høringssvar fra Civita AS](#)

13. Prosess og utredning

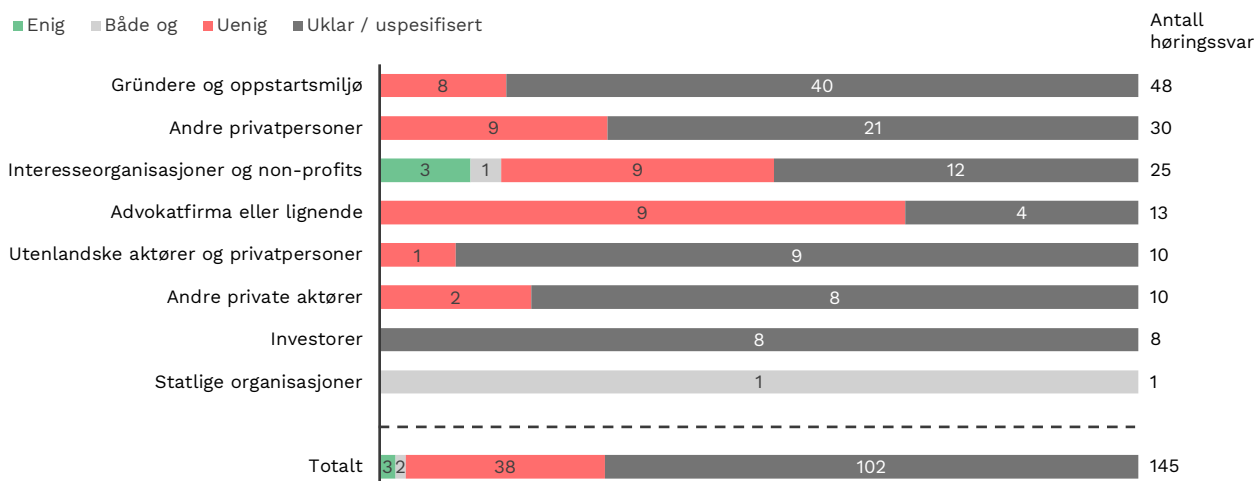
- Flertallet, 38 mot 3, av høringsssvarene som tar stilling til temaet mener forslaget ikke er tilstrekkelig godt utredet.
- Forslaget kritiseres for å være et hastverksarbeid som vil kreve vesentlige endringer før innføring, noe som bidrar til å øke usikkerheten.

Det er bred enighet om viktigheten av gode politiske prosesser som sikrer forutsigbarhet og stabile rammevilkår. Gjennomføringskraften i politiske beslutninger må samtidig balanseres mot behovet for grundige konsekvensanalyser av de foreslåtte tiltakene. Flere av høringsssvarene mener at forslaget ikke har blitt tilstrekkelig utredet.

"Virke deler regjeringens mål om at Norge skal være et attraktivt land å investere i. Det forutsetter stabile rammebetingelser - ikke minst i skatte- og avgiftspolitikken - kjennetegnet ved at endringer skjer etter faglig grundige og transparente prosesser som resulterer i bred politisk enighet. Dette forslaget synes så langt ikke å dele disse kjennetegnene." (Virke)⁸⁹

"Overordnet vil vi bemerke at reglene om utflyttingsskatt i de siste årene har vært endret flere ganger uten noen faglig utredning eller høring, samtidig som endringene til dels bærer preg av hastverksarbeid. Det har ført til et lappeteppes av regler for personer som har fått fastsatt utflyttingsskatt på ulike tidspunkt. I tillegg er det liten grad av teknisk treffsikkerhet i enkelte av reglene. Når Finansdepartementet nå har foreslått enda et sett av nye regler og endringer; burde regelverket etter vårt syn vært gjenstand for en mer helhetlig vurdering. Siden anmodningsvedtaket fra Stortinget er det gått mer enn ett år, slik at det burde vært mulig å inkludere en slik helhetlig vurdering." (KPMG)⁹⁰

"Skatteforslaget fremstår tilstrekkelig godt utredet."

⁸⁹ [Høringsssvar fra Hovedorganisasjonen Virke](#)

⁹⁰ [Høringsssvar fra KPMG Law Advokatfirma AS](#)

Konsekvensen av dette er usikkerhet rundt endelig regelverk og virkemåte, noe som også påpekes av høringsssvar som i utgangspunktet støtter regjeringens forslag.

"Den offentlige debatten rundt skjerpede regler i utflyttingskatten ser ut til å ha vært preget av uro rundt verdivurdering av aksjer, og da spesielt i oppstartsselskaper. Det er behov for ytterligere avklaringer rundt dette." (Skatteforsk)⁹¹

En videre kritikk er at skatten får virkning fra offentliggjøring, selv om det i etterkant gjennomføres en høringsrunde som kan resultere i vesentlige endringer.

"Selv om det skal være offentlig høring har regjeringen foreslått at reglene får virkning for de som blir bosatt i utlandet fra tidspunktet forslaget ble offentlig, 20. mars 2024. Det at det innføres nye skatter med umiddelbar virkning fra høringsnotatets offentliggjøring er på ingen måte vanlig praksis i Norge. Gjennomgående har det kun vært akseptert at stoppregler får virkning fra det tidspunktet reglene blir fremlagt for Stortinget i en proposisjon, så langt det er en klar risiko for uønskede tilpasninger i mellomtiden. Selv dette kan etter omstendighetene være betenkelig. Når reglene får virkning fra høringsnotatet blir offentlig er betenkelighetene vesentlig større. Særlig problematisk er det at enkelte av reglene skal gjelde for personer som har utløst utflyttingskatt før 20. mars 2024. Etter vårt syn er denne nye praksisen om forsert virkningstidspunkt konstitusjonelt problematisk." (KPMG)⁹²

Flere mener at konsekvensene av forslaget er uklare og at departementet i større grad burde utredet dette før forslaget ble fremmet.

"NHO savner derfor en bredere analyse av de økonomiske konsekvensene av forslaget som tar hensyn til atferdsendringer og betydningen for næringslivet. Konsekvensene for tilgangen på kompetanse og privat kapital samt Norges konkurransevne må inngå i vurderingen av de økonomiske konsekvensene, ikke bare den direkte provenyeffekten som nå er omtalt i høringsnotatet." (NHO)⁹²

⁹¹ [Høringsssvar fra Skatteforsk - Centre for Tax Research](#)

⁹² [Høringsssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

14. Norsk eierbeskatning: formuesskatt og exit-skatt sett i sammenheng

- Flere mener at høy norsk eierbeskatning er det grunnleggende problemet, og at exit-skatten heller er et symptom på dette.
- Flere peker på at sammenlignbare land som Sverige har fjernet formuesskatten og opplevd økt tilgang av talent og kompetanse som følge av dette.

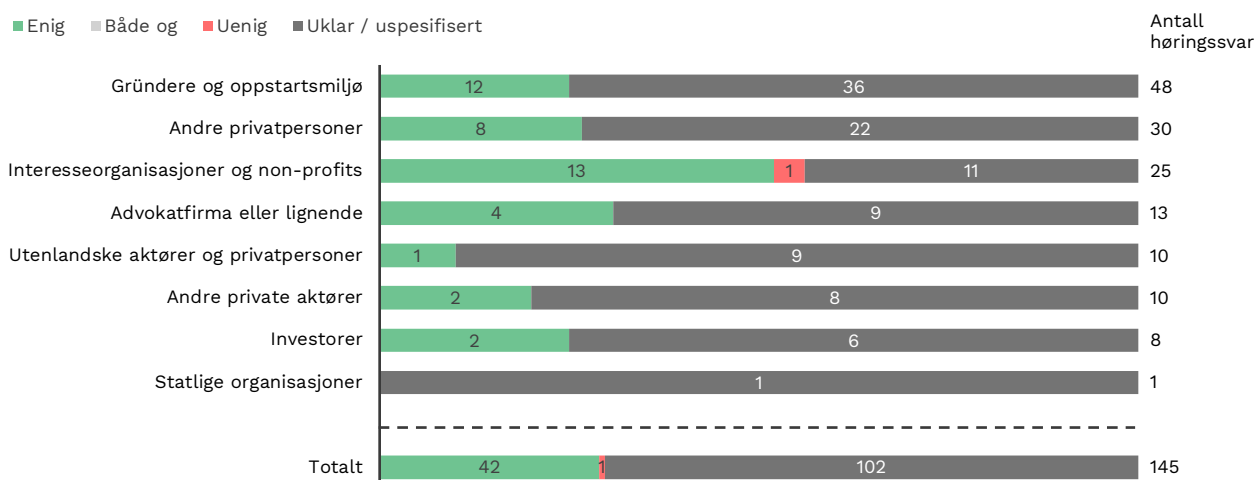
Mange mener innføringen av exit-skatten må ses i sammenheng med den norske eierbeskatningen for øvrig, selv om konklusjonene naturlig nok varierer mellom høringssvarene.

"Avslutningsvis vil LO spille inn til departementet viktighet av å se utflyttingskatten i sammenheng med øvrig eierbeskatning. Det er særlig kommunenes handlingsrom som svekkes når individer med høy nettoformue flytter ut. De siste årene har vi sett tendenser til at enkelte kommuner senker den kommunale formuesskatten for å hindre fraflytting og lokke til seg mennesker med formue. Skattekonkurransen mellom norske kommuner er en uønsket og samfunnsøkonomisk skadelig utvikling som skaper større nasjonal ulikhet og legger press på velferdsstaten." (LO)⁹³

I motsetning til LO adresserer 42 av høringssvarene problematiske sider med den norske eierbeskatningen, der de sterke skattemessige insentivene til utflytting problematiseres.

"Hvis man ønsker å investere i Norge, vil det være en stor fordel å ikke samtidig være skattemessig bosatt her. [...] For en norsk aksjonær som eier aksjer i et aksjeselskap med årlig avkastning på 5 %, er det totale skatte trykket (hensyntatt selskapskatt for selskapet, formuesskatt for aksjonær og skatt på utbytte for aksjonær) omtrent 70 %. [...] Lovforslaget er derimot et forsøk fra regjeringen på å bygge en mur som holder skattyterne inne, fremfor å løse utfordringene som har skapt trenden med utflytting." (Schjødt)⁹⁴

"Det totale trykket fra norsk eierbeskatning er problematisk."

⁹³ [Høringssvar fra Landsorganisasjonen i Norge](#)

⁹⁴ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

I siste regjeringsperiode har den norske eierbeskatningen over doblet seg, og det er generelt bred enighet om at dette har medført en økt utflytting.

"NHO viser til en oversikt fra Dagens Næringsliv som viser at 65 nordmenn flyttet til Sveits i 2022 og 2023 med en samlet formue på 48 milliarder kroner, noe som utgjør mer enn 2 prosent av den samlede formuesverdien på norske aksjer. I perioden 2021-2023 har eierbeskatningen økt med 107%. Selv om det ikke foreligger sikre kilder på hvorfor utflyttingen har økt så markert fra 2021, har det skjedd i samme periode som den kraftige økningen i eierbeskatningen." (NHO)⁹⁵

Konsekvensene kan være reduserte investeringer i Norge.

"Særskattene på norsk eierskap (formues- og tilhørende utbytteskatt) har økt med over 100 prosent etter regjeringsskiftet i 2021. Konsekvensen er at en betydelig andel av landets ledende verdiskapere og investorer har forlatt Norge. [...] Til forskjell fra statens oljefond, som investerer all sin kapital i bedrifter i andre land, er det først og fremst de private eierne som tilfører gründere og bedrifter risikokapitalen som skaper vekst og velstand i Norge." (NAT)⁹⁶

Det pekes blant annet på våre naboland, blant annet Sverige, som har fjernet formuesskatten for å stimulere til etablering og investering.

"Etter at formuesskatten ble fjernet så har Sverige opplevd økt tilførsel av kapital til unge teknologiselskaper og det svenske økosystemet har blitt et av de mest attraktive og vellykkede i Europa." (NAST)⁹⁷

For å oppnå tilsvarende effekt i Norge pekes det på at utbytte- og formuesskatten bør reduseres, da særlig formuesskatten på såkalt "arbeidende kapital".

"Formuesskatten og den økte utbytteskatten, har gitt økte incentiver for bedriftseiere til å flytte ut av Norge. De siste årene har også flere bedriftseiere flyttet ut. Vi mener dette er en uheldig utvikling, som på sikt vil være skadelig for næringsvirksomhet som drives i og fra Norge.

Norges Rederiforbund mener derfor regjeringen må gjennomføre tiltak som kan bedre rammebetingelsene for norsk, privat eierskap. Et åpenbart tiltak vil være å frita arbeidende kapital for formuesskatt. I tillegg bør utbytteskatten reduseres." (Norges Rederiforbund)⁹⁸

⁹⁵ [Høringssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

⁹⁶ [Høringssvar fra Næringsalliansen Trøndelag](#)

⁹⁷ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

⁹⁸ [Høringssvar fra Norges Rederiforbund](#)

15. Langsiktige konsekvenser for AS Norge

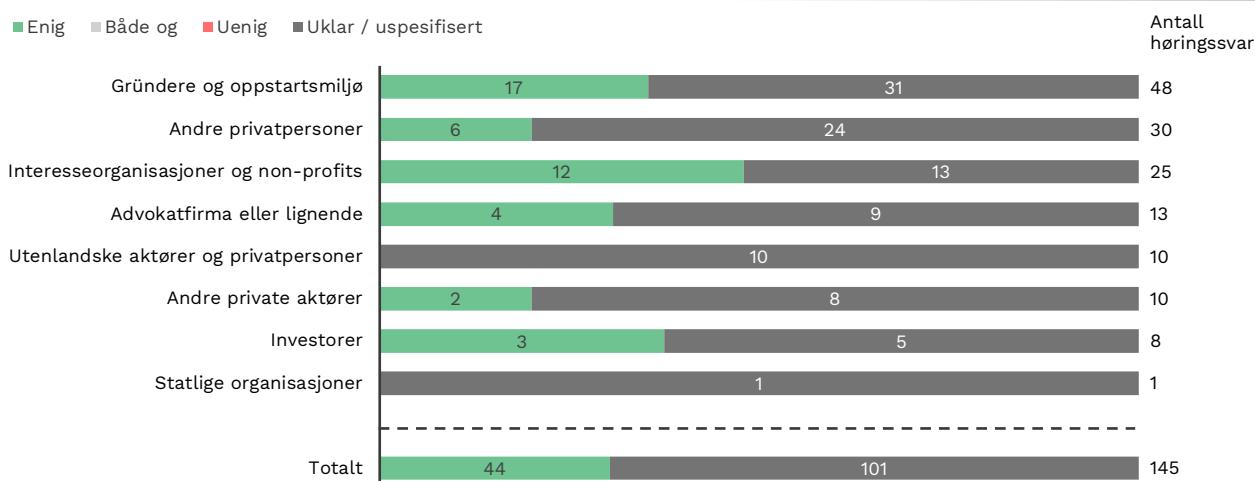
- Mange mener forslaget ikke støtter opp om regjeringens mål om at Norge skal være et attraktivt land å investere i.
- Det stilles spørsmål ved Finansdepartementets manglende vurdering av tapte inntekter som følge av skatten.
- Flere tror at tapte skatteinntekter som følge av redusert verdiskapning vil være langt større enn provenyet skatten vil generere.

Felles for de aller fleste høringssvarene er at de er opptatt av rammene for norsk verdiskapning, der man ønsker at disse skal være så gode som mulige. Det store flertallet av høringssvarene er negative til endringene som foreslås, og mener forslaget står i kontrast til uttalte ambisjoner om å gjøre Norge til et attraktivt land å investere i.

"Regjeringen vil at Norge skal være et attraktivt land å investere i. Skatte- og avgiftssystemet skal gi gode rammebetingelser for verdiskapning og for investeringer i virksomheter. Det er en ambisjon som vi alle er enige om. Jeg finner lite, om noe, i utkastet som endrer til det bedre." (Fram Innovation)⁹⁹

I utgangspunktet anses all skatt som skadelig for verdiskapning. Fra samfunnets perspektiv handler det om å finne et balansert nivå og utforme skattesystemet som gir færrest mulig uheldige vridninger. De som er kritiske mener regjeringen ikke har oppnådd dette.

"Tapt skatt fra redusert verdiskapning er sannsynligvis større enn provenyet til skatten."

⁹⁹ [Høringssvar fra Fram Innovation AS](#)

Bekymringene handler i hovedsak om Norges evne til å etablere, finansiere og rekruttere til norske virksomheter, og særlig oppstartsbedrifter. Konsekvensene av at dette svekkes kan ikke rettferdiggjøres opp mot inntektene departementet anslår å kunne få inn.

"På grunn av de negative konsekvensene ved å beskatte urealiserte gevinster som nevnt over, ikke ta hensyn til senere verdifall eller gi kredit for utenlandsk skatt, frykter vi at norske arbeidsgivere vil tape kampen om de beste hodene. For Norge som nasjon er det skadelig i et langtidsperspektiv, som kan overskygge økt proveny ved å stramme inn utflyttingsskatten slik den er foreslått." (Schjødt)¹⁰⁰

"Finansdepartementet antyder at den foreslåtte innretningen på skatten over tid kan øke skatteinntektene fra 100 millioner kroner til 1,2 milliarder kroner. Det potensielle tapet i verdiskaping for Norge ved den nye innretningen vil være langt større. Vi trenger ikke å være veldig ambisiøse for å regne oss frem til at skatteinntektene som følger av å tilrettelegge for vellykkede teknologiselskaper ut fra Norge vil bli langt høyere enn dette skatteprovenyet" (NAST)¹⁰¹

I høringsnotatet legges en rekke antakelser til grunn for endringene. Det påpekes at flere av disse har stor usikkerhet og kan slå ut motsatt av det departementet legger til grunn.

"Finansdepartementet har antatt at regelendringene vil lede til en reduksjon i antall utflyttinger, som igjen kan styrke skattegrunnlaget i Norge. Det er samtidig tilkjennegitt at antakelsen er usikker. NHO peker på at regelendringene også kan gi en motsatt effekt. Slik forslaget er utformet kan det lede til tap av konkurransekraft mot andre land med hensyn til valg av land å etablere virksomhet. Det kan gi svekket skattegrunnlag for Norge." (NHO)¹⁰²

Forslaget kritiseres videre for å ikke gjøre noe forsøk på å beregne omfanget av de negative konsekvensene endringene medfører.

"I forslaget er det heller ingen beregning av provenyeffekter av at gründere flytter ut tidligere ved exit-skatt, at færre utenlandske gründere vil etablere seg i Norge, eller at færre norske næringsdrivende vil flytte hjem. Det er ingen diskusjon av om forslaget vil redusere tilgang på utenlandsk kompetent arbeidskraft og entreprenører eller om det blir lavere «satsingsvilje» i Norge for dem som blir boende (flere faktorer spiller inn ved «innlåsing»).

Når vi i tillegg vet at utflyttede nordmenn kan ventes å øke sine investeringer i utlandet, kan det argumenteres for at nettoeffekten av de ulike faktorene samlet sett heller vil bli et provenytap, enn en provenyøkning." (Civita)¹⁰³

Flere av høringssvarene kommer med konkrete eksempler på hvordan dette endrer adferden og fører til etablering andre steder enn Norge.

"Vi står nå med to store nystartede selskaper hvor hovedkontor og driftselskap var tenkt i Norge. Et spin-off selskap med pan-europeisk nedslagsfelt og store offentlige kontrakter med store klima og sosiale konsekvenser. Disse beslutningene er nå oppe til revurdering, og skulle utgangsskatten innføres i sin nåværende form, vil beslutningen endres til hovedkontor i UK eller et annet europeisk land.

Dette er en direkte konsekvens av den nåværende usikkerheten rundt rammevilkår og fremtidige skatter for vekstselskaper. Vi må derfor søke oss til steder med mer stabile og modne forhold." (We are Human)¹⁰⁴

¹⁰⁰ [Høringssvar fra Advokatfirmaet Schjødt](#)

¹⁰¹ [Høringssvar fra Norwegian Alliance For Startups and Tech \(NAST\)](#)

¹⁰² [Høringssvar fra NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

¹⁰³ [Høringssvar fra Civita AS](#)

¹⁰⁴ [Høringssvar fra We Are Human](#)

Om gründere og investorer etablerer seg andre steder vil dette både ha direkte effekt i form av tapt skattegrunnlag og verdiskaping fra deres virksomheter, men vil også kunne skape ringvirkninger som følge av at investeringer typisk rettes mot virksomheter man har en nærhet til.

"Vi ser med bekymring på andelen verdiskapere som de siste årene har valgt å flytte utenlands, blant annet med de norske beskatningsordningene som begrunnelse. De som flytter er viktige bidragsyttere til samfunnet. De skaper aktivitet og lønnsomme arbeidsplasser, samt store skatteinntekter for stat og kommuner. Empiri viser at de som flytter etter hvert vil kanalisere mer av sine investeringer fra Norge til andre land, og derigjennom bidra til stadig mer verdiskaping ute, ikke hjemme." (NAT)¹⁰⁵

Enkelte av effektene vil avhenge direkte av hvordan det endelige regelverket blir utformet, der innspill fra høringsrunden vil kunne medføre justeringer. Andre effekter, blant annet de tilknyttet omdømme og stabilitet i rammevilkår vil bestå uavhengig endelig utforming.

"Det er vanskelig å understreke hvor stor skade man allerede har gjort omdømmemessig internasjonalt og den usikkerheten som er skapt blant ledende globale investorer. Vi vet dette da vi arbeider med de direkte på daglig basis og har direkte tilgang til deres perspektiver. Flere er i ferd med å droppe Norge fra sine investeringsmandater grunnet for stor risiko for betydelige endringer, uten forutsigbarhet. [...]

For å gi et konkret eksempel på dette så hadde vi for bare få uker siden møte med ledelsen i et av verdens største teknologikonsern. En av divisjonene deres har over 1,8 milliarder brukere alene. Det tok under et halvt minutt før de kommenterte at vi var «gale» som forsøkte å bygge et selskap med base i Norge og vi benyttet de første ti minuttene av samtalen på å forklare hvordan vi skulle forsøke å få til dette. [...]

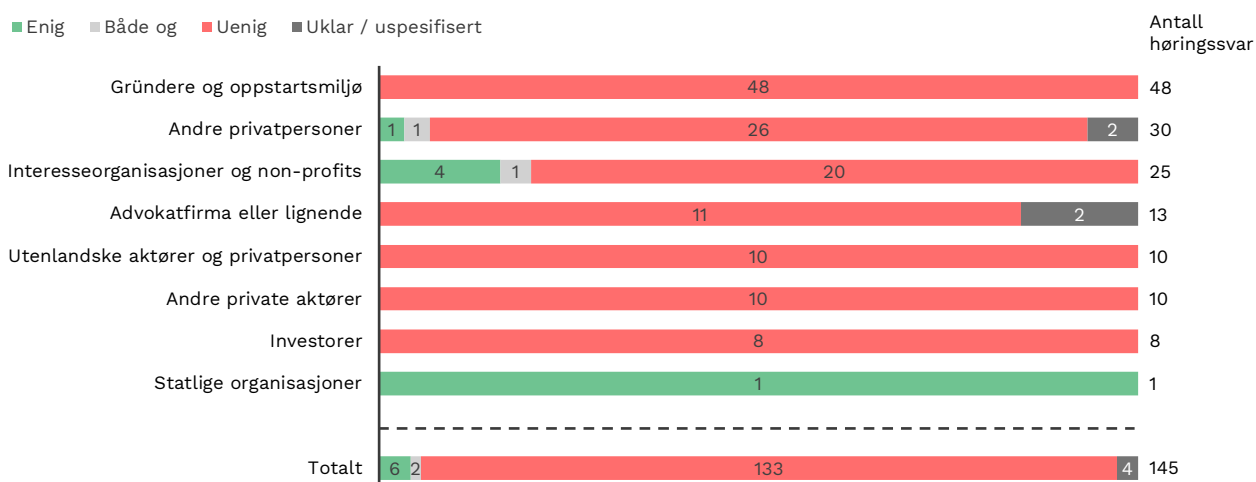
Konkret så har frykten for umiddelbare og uforutsigbare endringer i skattesystemet ført til at vi som selskap allerede har vært nødt til gjøre drastiske endringer. Vi er i den noe uvanlige situasjonen av vi ikke trenger å skatte til Norge da morselskapet er amerikansk og verdien er bygget i USA, men vi har bevisst ønsket å legge inntektene til Norge fordi vi er oppvokst her, har barn og familie, og ønsker å bygge og bidra til en god fremtid her. Til vår store fortvilelse har dette nå snudd totalt. Våre investorer kan ikke godta at man potensielt risikerer at deres verdier låses til Norge, slik som exit-skatten er et eksempel på for individer. Frykten for at det politisk kan komme nye endringer, bokstavelig talt over natten, har resultert i at all fremtidig inntekt nå vil gå til Usa og ikke Norge. Selskapet var i sluttfasen av å signere en avtale som ville gjøre at det norske datterselskapet skulle være mottager av alle globale inntekter, men i stedet måtte avtalen signeres med morselskapet i Usa for å gi investorene trygghet. Resultatet er at man allerede med stor sannsynlighet har fjernet et titalls milliarder kroner i fremtidige skatteinntekter som resultat av dette alene. Dette er konsekvensen av den retningen dagens regjering er på vei. Og jeg bekymrer meg sterkt for morgendagens Norge." (Person som ikke har oppgitt navn)¹⁰⁶

¹⁰⁵ [Høringssvar fra Næringsalliansen Trøndelag](#)

¹⁰⁶ [Høringssvar fra Person som ikke har oppgitt navn](#)

Høringsrunder er viktige for å belyse uheldige sider av foreslåtte regelendringer. Oppsummeringen viser at dette i høy grad er tilfellet for exit-skatten. Innspillene har vært mange og i sum mener det store flertallet at forslaget må forkastes eller endres betydelig.

"I sum er de foreslåtte endringene i exit-skatten fornuftige."

Type	Aktør (Link)	Holdning	Kort oppsummert	Omfang / kvalitet
Interesseorganisasjoner og non-profits	Abelia	Negativ	Abelia mener at forslaget kan ha negative langsiktige virkninger for Norges verdiskapning og konkurransekraft, spesielt ved å svekke muligheten til å tiltrekke kompetanse og risikokapital. De foreslår å forlenge tidsperioden for betalingsutsettelse og bortfall av utflyttingsskatt, samt å beholde gjeldende regler for reduksjon av utflyttingsskatt ved verdifall. Abelia anbefaler unntak for utflyttingsskatt ved midlertidig opphold i Norge og å bruke markedsverdi som inngangsverdi ved innflytting. Videre bør kontinuitetsprinsippet opprettholdes ved dødsfall, og det bør innføres avregningsmulighet for å unngå dobbeltbeskatning.	3
Advokatfirma eller lignende	Advokatfirma Lønnum DA	Negativ	Advokatene Arve Lønnum og Johan N. Hertzberg peker på at de foreslåtte endringene i utflyttingsskatt vil ramme utenlandske personer som kommer til Norge med kompetanse og kapital, og at dette kan svekke Norges attraktivitet. De foreslår en unntaksregel for personer som har bodd i Norge i mindre enn 10 år, for å unngå at utflyttingsskatten virker som en barriere for mobilitet. Videre argumenterer de for at strenge utflyttingsregler kan være i strid med EØS-avtalens prinsipper om fri bevegelse av personer og kapital. Til slutt foreslår de en konkret lovtekst som gir unntak for personer med kort botid i Norge.	3
Advokatfirma eller lignende	Advokatfirmaet Magnus Legal	Negativ	Advokatfirmaet Magnus Legal mener at den foreslåtte utflyttingsskatten er urimelig for utlendinger med midlertidig opphold i Norge, særlig fordi den skattlegger investeringer gjort for de flyttet til Norge. Dette skaper grovt urimelige konsekvenser, spesielt når verdistigningen skyldes valutaendringer og ikke faktisk verdiskapning i Norge. Firmaet foreslår spesialregler for slike tilfeller, inkludert unntak for pensjonsordninger, tydeligere regler for beregning av inngangsverdi ved innflytting og kreditfradrag for skatt betalt i utlandet. De peker også på at forslaget kan stride mot EØS-retten, beløpsgrensen bør økes betydelig, det bør gjøres unntak for arvtagere bosatt i Norge og at det er urimelig at det ikke gis fradrag på latente tap.	3
Advokatfirma eller lignende	Advokatfirmaet Schjødt	Negativ	Advokatfirmaet Schjødt argumenterer mot forslaget om endring av regler for skattlegging av aksjegevinster ved utflytting. De påpeker at forslaget vil ha uheldige konsekvenser, som å skape en "fiskal mur" som hindrer både inn- og utflytting, samt å gjøre Norge mindre attraktivt for investorer og arbeidskraft. De mener forslaget bryter med EØS-retten og kan føre til dobbeltbeskatning og likviditetsproblemer for skatteyttere. De synes forslaget harmonerer dårlig med utgangspunktet om at norsk inntektsbeskatning baseres på realisasjonsprinsippet, i tillegg mente de det er en snikinnføring av arveskatten. Schjødt mener at forslaget vil føre til økt salg av norske bedrifter til utenlandske eiere og svekke Norges konkurranseevne.	3
Advokatfirma eller lignende	Advokatfirmaet Vialto Partners AS	Negativ	Advokatfirmaet Vialto mener det er tvil om utilsiktede konsekvenser av forslaget er tilstrekkelig hensyntatt og vurdert, og bruker sitt hørings svar til å belyse enkelte av disse. De peker blant annet på effekten på utenlandske pensjonssparinger, effekten av valuta, at beløpsgrensen bør økes og at det bedre bør unngå dobbelbeskatning. Videre påpeker de at forslaget legger opp til en fortsatt prioritering av skatteincentiver mot boligmarkedet istedet for andre investeringer.	3
Advokatfirma eller lignende	Advokatforeningen	Negativ	Advokatforeningen uttrykker flere bekymringer over forslaget om endringer i utflyttingsskatten. De påpeker at forslaget bryter med grunnleggende skatterettslige prinsipper som realisasjonsprinsippet og skatteevneprinsippet. Forslaget om å betale utflyttingsskatt innen 12 år vil tvinge mange til å selge eiendeler ufrivillig, noe som kan være problematisk for aksjonærer med ikke-omsettelige aksjer. Advokatforeningen fremhever også urimeligheten i at utflyttingsskatt utløses ved død, noe som i praksis vil påføre arvinger en ekstra skattebyrde. De oppfordrer til en grundigere konsekvensutredning og en revurdering av flere aspekter av forslaget, inkludert beløpsgrenser og behandling av pensjonsmidler.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Aksjon for Norsk Eierskap	Negativ	Aksjon for Norsk Eierskap (ANE) kritiserer forslaget om endringer i utflyttingsskatten og mener det vil gjøre Norge mindre attraktivt for investeringer. De hevder at økt eierbeskatning, kombinert med den nye utflyttingsskatten, vil føre til ytterligere kapitalflukt og svekke konkurranseevnen til norske bedrifter. Forslaget bryter med prinsippet om å ikke skattlegge verdier før de er realisert og vil skape uforutsigbarhet for gründere og familiebedrifter, noe som kan resultere i tvunget salg av bedrifter eller personlig konkurs. ANE oppfordrer til en bredere skattepolitisk debatt og dialog med regjeringen for å utvikle en mer næringsvennlig skattepolitikk.	3
Investorer	Alliance VC	Negativ	Alliance VC investerer i tidligfase selskap i Norden. De er alvorlig bekymret for skattforslaget som de mener vil treffe norske gründere som bygger morgendagens bedrifter både urimelig og skadelig. De peker på stor uro blant norske oppstartsselskap og internasjonale investorer som spør "hva er det som skjer i Norge?". De mener forslaget vil svkke norsk konkurransekraft og mener særlig at det er urimelig med en skatt på urealiserte gevinster.	3

Advokatfirma eller lignende	Arntzen de Besche Advokatfirma AS	Uklar / uspesifisert	Arntzen de Besche Advokatfirma AS uttrykker bekymring for hvordan utflyttingsskatten påvirker utenlandske arbeidstakere, spesielt i forhold til amerikanske pensjonsordninger som IRA og 401(k). De påpeker at denne skatten gjør Norge mindre attraktivt for høyt utdannede arbeidstakere og kan føre til økonomiske utfordringer for ansatte som returnerer til USA etter midlertidige arbeidsopphold i Norge. Firmaet foreslår flere endringer, inkludert å unnta verdistigning på pensjonsmidler fra skatten og justere for valutaeffekter.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Civita AS	Negativ	Civita kritiserer forslaget om endringer i utflyttingsskatten, og papeker flere skadelige virkninger for norsk næringsliv. De mener at skatten er urettferdig, skaper forskjellsbehandling og kan hindre gründere og investorer fra å etablere seg i Norge. De mener forslaget kan være i strid med EØS-reglene, og er inngripende på bevegelsesfriheten. De er kritiske til at markedsverdi på unoterte aksjer skal danne grunnlaget for skatten, og at død som utløser skatten i prinsippet er gjeninnføring av arveavgiften.	3
Advokatfirma eller lignende	Deloitte Advokatfirma AS	Negativ	Deloitte Advokatfirma AS uttrykker bekymring for de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten, spesielt med tanke på likviditet, mobilitet, og administrative byrder for skattytere. De mener at skatten vil gjøre Norge mindre attraktivt for utenlandsk arbeidskraft og gründere, og advarer om at skatten kan medføre økonomiske utfordringer og uforutsigbarhet. Deloitte foreslår flere endringer, inkludert klarere overgangsregler og vurdering av virkeområdet for ulike finansielle instrumenter og opsjoner. De oppfordrer til en grundigere konsekvensanalyse før reglene eventuelt trer i kraft.	3
Andre private aktører	FMC Kongsberg Subsea AS / TechnipFMC	Negativ	FMC Kongsberg Subsea AS uttrykker bekymring over de foreslåtte endringene i utflyttingsskatt, som de mener vil svekke Norges konkurranseevne og gjøre det vanskeligere å tiltrekke seg global kompetanse. De foreslår at det innføres en minimumsperiode for bosetting i Norge før utflyttingsskatt blir aktuelt, for å sikre at kortvarige arbeidsopphold ikke rammes. Videre påpeker de at utenlandske pensjonsordninger bør unntas fra utflyttingsskatt.	3
Advokatfirma eller lignende	Frederik Zimmer, Tennisveien 30 B, 0777 Oslo	Uklar / uspesifisert	Frederik Zimmer argumenterer mot Finansdepartementets forståelse av forskriften om utflyttingsskatt ved skattyters død, og påpeker at det er ulogisk å tolke dødsfall som en situasjon der aksjene ikke lenger er "i behold". Han mener at arvinger bør tre inn i avdødes skatteposisjoner i tråd med kontinuitetsprinsippet,	3
Gründere og oppstartsmiljø	Grunder	Negativ	De nordiske nabolandene Sverige og Finland har ikke innført en utflyttingsskatt som skatter urealiserte verdier. I Finland ble et lignende forslag skrotet før valget etter press fra næringslivet, og Sverige har etter fjerningen av formuesskatten opplevd økt tilførsel av kapital til teknologiselskaper. Høringssvaret argumenterer for at Norge burde unngå å redusere gründernes muligheter ved å innføre en slik skatt, og påpeker at de langsiktige skatteinntektene fra vellykkede selskaper vil overstige inntektene fra den foreslåtte utflyttingsskatten. Sentralt i høringssvaret er en vedlagt rapport fra Junior Consulting som tar for seg flere sider av exit-skatten. Rapporten konkluderer med at skatten, som beskatter urealiserte gevinster ved utflytting, kan ha alvorlige negative effekter på norsk næringsliv og innovasjon. Flere gründere og investorer uttrykker bekymring for at skatten vil føre til økt utflytting, redusere insentiver for å starte nye bedrifter i Norge, og svekke Norges attraktivitet for globale talenter og kapital. Sammenlignet med land som Sverige og Finland, som ikke har en tilsvarende skatt, står Norge i fare for å tape konkurransekraft. De langsiktige konsekvensene inkluderer potensielt store tap i verdiskaping, arbeidsplasser og teknologisk utvikling.	3
Investorer	Hadean Ventures AS	Negativ	Hadean venture er en norsk VC investor med fokus på livsvitenskap. De mener forslaget er skadelig for gründere og norsk verdiskaping, og mener forslaget bør skrinlegges. De er særlig bekymret for at rammebetingelsene for å bygge et selskap i Norge skades av skattepolitikken, noe som skremmer internasjonal kompetanse, investorer og fører til at norske gründere heller bør velge å etablere og bygge opp virksomheten sin i utlandet.	3
Andre privatpersoner	Harald Høegh	Negativ	Harald Høegh representerer Vind Industry og Vind Equity. Han er kritisk til forslaget og særlig bekymret for effekten dette vil ha på familieeide selskaper i tilknytning til generasjonsskifter. Forslaget medfører at hverken innehaver av selskapet kan flytte av risiko for død, men heller ikke arvtakere i de tilfeller innehaver har risiko for død som følge av helsetilstand. Videre utfordrer han det prinsipielle grunnlaget for å skattlegge urealiserte gevinster og mener forslaget vil svekke det norske økosystemet for verdiskaping ved at bedrifter heller vil flytte permanent fra Norge.	3
Gründere og oppstartsmiljø	Hilde Midthjell/HiMi Invest AS	Negativ	Hilde Midthjell uttrykker sterk kritikk mot forslaget og mener det vil ha flere alvorlige negative effekter. Blant annet at skatten skal betales på urealiserte verdier, noe som bryter med grunnleggende prinsipper og kan tvinge bedriftseiere til å selge seg ned eller ut av sine selskaper. Forslaget anses som særlig skadelig for gründere og investorer, og det hevdes at det vil redusere Norges attraktivitet som investeringsland. Midthjell argumenterer for at formuesskatten på arbeidende kapital er hovedproblemet og bør reduseres eller fjernes for å forbedre rammevilkårene for norske bedrifter. Hun påpeker også at skatten kan være i strid med EØS-regelverket og oppfordrer til å lytte til næringslivet for å forstå de praktiske konsekvensene av skatteendringene.	3

Interesseorganisasjoner og non-profits	Hovedorganisasjonen Virke	Negativ	Hensynet til å sikre beskatning av verdier skapt i fortiden må veies opp mot hensynet til å sikre grunnlag for verdiskaping i nåtid og fremtid. Med dette forslaget ser regjeringen ut til å vektlegge det førstnevnte hensynet på bekostning av det sistnevnte. Inntretningen skader Norges attraktivitet på det internasjonale arbeidsmarkedet, særlig unge selskaper. Flere av endringsforslagene må bortfalle, og tydeligere innramming må til for at utflyttingsskatten skal oppfylle regjeringens uttalte intensjon.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	IFIT and IndoNord	Negativ	IFIT og IndoNord representerer Indiske expats i Norge. De leverer et gjennomarbeidet høringssvar med flere konkrete endringsforslag. De uttrykker bekymring tilknyttet forslaget, særlig knyttet til Norges posisjon som gründernasjon og landets evne til å tiltrekke seg internasjonalt talent og investeringer. De anbefaler høyere beløpsgrenser, unntak for folk med midlertidig opphold i Norge, enklere og mer presise mekanismer for verdsettelse, mekanismer for å unngå dobbelbeskatning og en gradvis implementering.	3
Utenlandske aktører og privatpersoner	INPEX Idemitsu Norge AS	Negativ	INPEX Idemitsu Norge er et datterselskap av et børsnotert Japansk selskap innen oljeleting og utvinning på norsk sokkel. De er kritiske til forslaget. I sitt høringssvar setter de særlig lys på utfordringene tilknyttet utenlandske ansatte med midlertidig opphold i Norge. De løfter utfordringer til verdiendringer som følge av valuta, risiko for dobbelbeskatning, administrative byrder tilknyttet betaling og oppfølging av skatt og prinsipielle betenkligheter med forslaget, der de stiller spørsmål med om det er ønskelig at dette blir etablert praksis internasjonalt.	3
Advokatfirma eller lignende	KPMG Law Advokatfirma AS	Negativ	KPMG leverer et svært omfattende høringssvar. Dette er reaktivt teknisk, og tar for seg svært mange av dimensjonene i skatteforslaget, der de peker på det de mener er vesentlige mangler med forslaget slik det foreligger. Oppsummerende for deres holding er den avsluttende setningen som sier "En vesentlig mangel ved høringsnotatet er at det ikke er foretatt noen vurdering av de økonomiske virkningene av de begrensningene reglene setter for mobilitet. I tillegg kommer at reglene høyst sannsynlig vil ha som virkning at flere vil velge å starte virksomhet etter at de har flyttet fra Norge eller ta med seg virksomhet ut av Norge før den har fått vesentlig verdi. Slik vi ser det burde et minste krav for innføring av nye og svært begrensende regler være at de gir et meningsfullt proveny samtidig som de økonomiske skadevirkningene ikke er for store."	3
Advokatfirma eller lignende	Kvale Advokatfirma DA	Negativ	Kvale Advokatfirma DA kritiserer de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten og peker på flere utfordringer. De mener at verdifall etter utflytting bør hensyntas og at tapsfradraget bør videreføres. Skatten bør bortfalle ved skattyters død hvis arvingene er bosatt i Norge eller flytter tilbake til Norge. De foreslår unntak for utenlandske skattytere på kortvarige opphold i Norge og hevder at de foreslåtte reglene kan være i strid med EØS-retten. Firmaet argumenterer for at endringene vil svekke norsk eierskap og skape urettferdig forskjellsbehandling.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Landsorganisasjonen i Norge	Positiv	LO er positive til forslaget, og trekker særlig frem at det er riktig og viktig at verdier som opparbeides mens man bor i Norge, faktisk blir skattlagt her og at skatten blir betalt. Videre mener de det er viktig at potensielle hull i forslaget som legger til rette for skattetilpassning tettes og at betalingsutsettelse av skatten både bør begrunnes i søknad og ha en kortere frist, da likviditeten til skatteyter ikke veier tyngre enn et lands mulighet og rett til å beskatte verdier som er skapt i sammenheng med det landets offentlige tjenester, infrastruktur, institusjoner og markedstilgang.	3
Gründere og oppstartsmiljø	Marius Berge Eide	Negativ	Det foreslås at forslaget forkastes. Forslaget vil ha konsekvenser for gründere, utlendinger og investorer da det potensielt kan hefte seg en stor finansiell byrde for dem. Det kan føre til å insentivere til utflytting og skattekonstruksjoner. Det bryter med EØS-forpliktelser om fri bevegelse av personer, samt grunntanken om likeverd i samfunnet. Et forslag som løsning er at staten eier selskaper overdras jevnt av staten, med 1,5% årlig overtakelse.	3
Gründere og oppstartsmiljø	Naer	Negativ	Naer er et norsk oppstartsselskap som lager avansert VR-teknologi. De er kritiske til skatteforslaget og mener det vil svekke norsk innovasjon og verdiskaping, der de er særlig kritiske til beskatningen av urealiserte verdier.	3
Gründere og oppstartsmiljø	Neonomics AS	Negativ	Neonomics er en norsk startup/scalup innen fintech. De er kritiske til forslaget og sier "Den foreslåtte endringen i utflyttingsskatt, såkalt "exit-skatt", kommer som den siste skatteendringen i en lang rekke skatteøkninger fra sittende regjering som er såpass dramatiske for selskapet at konsekvensen vil være en vesentlig strategisk endring for selskapet." De trekker særlig frem at det er feil å skattelegge ikke-realiserte gevinster, og hvordan forslaget Norges evne til å bygge start ups som lykkes internasjonalt.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon	Negativ	NHO leverer et omfattende høringssvar der de uttrykker bekymring med flere sider av skatteforslaget, som de mener vil kunne ha negative effekter på verdiskapningen i Norge. De peker på at forslaget bryter med realisasjonsprinsippet og skatteevnerprinsippet. Videre mener de at det vil kunne påvirke tilgangen på kompetanse og at det derfor bør gjøres unntak for midlertidig opphold i Norge. Videre mener de at tidsperioden på 12 år bør utvides at markedsverdi bør benyttes som inngangsverdi ved innflytting, at kontinuitetsprinsippet bør opprettholdes ved død, at det bør være mulig å avregne kildeskatt for å unngå dobbelbeskatning og at det bør være mulig å få reduksjon ved senere verdifall.	3

Interesseorganisasjoner og non-profits	Norges Rederiforbund	Negativ	Norges Rederiforbund uttrykker bekymring for de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten. Endringene vil ha negative konsekvenser for norsk privat eierskap og næringslivets konkurranseevne. De anbefaler at utflyttingsskatt først utløses ved realisasjon av aksjene, eventuelt at 12-årsfristen for betaling forlenges til minst 20 år. De påpeker også behovet for at arvinger kan videreføre arvelaters betalingsutsettelse og at utenlandske arbeidstakere på midlertidige opphold i Norge bør unntas fra utflyttingsskatt. Forbundet fremhever viktigheten av å forbedre rammebetingelsene knyttet til mobilitet og likviditet, samt fritak for formuesskatt på arbeidende kapital.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Norsk Venturekapitalforening	Negativ	Norsk Venturekapitalforening (NVCA) uttrykker sterk bekymring for den foreslåtte utflyttingsskatten og dens negative innvirkning på norske gründere og investorer. De foreslår flere endringer, inkludert at skatten skal beregnes på realiserte verdier og ikke urealiserte, at fristen for betalingsutsettelse skal utvides til 20 år, og at det skal gjøres unntak for arvinger bosatt i eller som returnerer til Norge. De understreker at skatten ikke bør utløses for personer som har vært bosatt i Norge i mindre enn 10 år, og at gevinster bør regnes i valutaen til landet selskapet tilhører.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Norwegian Alliance For Startups and Tech (NAST)	Negativ	NAST uttrykker sterk bekymring for at de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten vil svekke Norges posisjon som gründernasjon og gjøre det vanskeligere å tiltrekke seg internasjonalt talent og kapital. Forslaget kan føre til likviditetsproblemer for gründere og tvinge dem til å bli i Norge, selv når det er i selskapets beste interesse å flytte til større markeder. Samtidig påpeker de at mange norske gründere nå vurderer å flytte ut av landet. De trekker frem konkrete eksempler på hvordan skatten kan påvirke norske selskap, samt hvordan Sverige har klart å bli en attraktiv gründernasjon uten slike skatter. NAST foreslår at endringsforslaget forkastes og at dagens regler, som ble innført i november 2022 beholdes. De mener at den reduserte evnen til å skape nye skalerbare teknologiselskaper vil ha større negativ effekt enn de kortsiktige skatteinntektene fra forslaget.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Næringsalliansen Trøndelag	Negativ	Næringsalliansen Trøndelag (NAT), som representerer over 5.000 medlemsbedrifter i regionen, advarer sterkt mot de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten. De hevder at de siste skatteendringene allerede har ført til økt utflytting av bedriftseiere fra Norge, og at den nye skatten vil forverre situasjonen ved å gjøre det vanskeligere for gründere og investorer. NAT påpeker at skatten strider mot prinsippene i norsk skatterett ved å beskutte urealiserte verdier, noe som kan tvinge gründere til å selge deler av sine selskaper for å betale skatten. De argumenterer for at dette vil svekke Norges attraktivitet som land for innovasjon og gründervirksomhet, og oppfordrer regjeringen til å skrinlegge forslaget og heller forbedre rammevilkårene for norsk eierskap.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Offshore Norge	Negativ	Offshore Norge uttrykker bekymring for at de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten kan ha negative konsekvenser for både norske og utenlandske ansatte, spesielt de som flytter internasjonalt for jobben. De foreslår å øke beløpsgrensen for utflyttingsskatt til minimum 10 millioner kroner, samt at ansattaksjer ved innflytting untas. Offshore Norge etterlyser også et tidskrav for opphold i Norge og tydelige regler for å unngå dobbeltbeskatning og sikre pensjonssparing. De understreker behovet for at reglene er i overensstemmelse med EU-retten og EFTA-konvensjonen, inkludert fri bevegelse til Sveits.	3
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (558891)	Negativ	Personen er en gründer i et tidligfaseselskap som uttrykker bekymring for forslagens effekter på det å drive og etablere virksomhet i Norge. Særlig belyses det at gründeren som ikke har annen verdi enn sitt selskap, tar ut kunstig lav lønn for å finansiere selskapet, men likevel blir sittende med en skatteregning den med stor sannsynlighet ikke kan betjene.	3
Investorer	Person som ikke har oppgitt navn (741820)	Negativ	Henrik Hatlebrekke var med å starte Sondo Capital, et fond på 230m nok som investerer i tidligfaseselskaper i Norge. Hatlebrekke er særlig bekymret for konsekvensene forslaget vil ha for det norske oppstartsmiljøet. Særlig konkret er han på dialogen med internasjonale investorer, som på grunn av forslaget nå sier de ikke vil se på norske oppstartsselskaper..	3
Advokatfirma eller lignende	Professor emeritus Ole Gjems-Onstad, Handelshøyskolen BI	Negativ	Professor emeritus Ole Gjems-Onstad kritiserer forslaget om skjerpet exit-skatt og hevder det vil gjøre Norge mindre attraktivt for investorer og gründere. Han mener at forslaget bryter med realisasjonsprinsippet og kan tvinge gründere til å selge aksjer under uønskede forhold. Forslaget kan også skape insentiver for gründere til å flytte ut av landet før deres selskaper oppnår høy verdi, noe som kan svekke norsk innovasjon og verdiskaping. Gjems-Onstad advarer om at forslaget vil gjøre det vanskeligere å tiltrekke utenlandske bedriftsledere og global kompetanse til Norge. Han påpeker også at forslaget kan medføre en ny form for arveskatt og kritiserer Finansdepartementet for manglende analyse av de negative økonomiske konsekvensene. Han oppfordrer til at forslaget ikke gjennomføres.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Regnskap Norge	Negativ	Regnskap Norge er kritiske til endringene som foreslås i exit-skatten. Overordnet mener de regleveket fra 2022 i stor grad er dekkende, og de mener at potensielle gevinster fra forslaget ikke kan rettferdiggjøre de negative konsekvensene. Videre poengterer de at forslaget i praksis gjeninnfører en form for arveskatt, er tvilsomt mtp EØS-avtalen og vil medføre urimelige skattekrav basert på ikke-realiserte verdier. De mener også at beløpsgrensen bør økes, og peker blant annet på forslag fra Finland der denne settes til omtrent 5 millioner.	3

Gründere og oppstartsmiljø	Simon Risanger	Negativ	Simon Risanger, daglig leder og medgründer av Versiro AS, uttrykker bekymring over de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten. Han påpeker at slike endringer kan redusere incentivene for internasjonale forskere å starte selskaper i Norge, da de vil møte betydelige skattemessige utfordringer ved utflytting. Risanger argumenterer for at verdsettelsen av aksjer i tidligfase startups er hypotetisk og at det er urettferdig å pålegge skatt på urealiserte gevinster. Han understreker viktigheten av internasjonal ekspansjon for å tiltrekke investeringer og fremmer Norwegian Alliance for Startups & Tech (NAST) sitt forslag om å forkaste endringsforslaget.	3
Statlige organisasjoner	Skattedirektoratet	Positiv	Skattedirektoratet uttrykker støtte til de foreslåtte endringene, som vil gi en mer effektiv og forutsigbar beskatning. De understreker at forslaget vil begrense perioden for Skatteetatens oppfølging til 12 år, noe som forenkler administrasjonen og reduserer behovet for kontinuerlig overvåking av skattytere over flere tiår. Direktoratet påpeker også at dagens IT-systemer ikke er godt egnet for å endringer langt tilbake i tid, samt at det vil innebære en forenkling at skatteyter ikke lenger kan kreve en omberegning av skatt hvis eiendelen realiseres til en lavere verdi. Det samme gjelder omvendt kredittfradrag. Videre nevnes at de foreslåtte endringene vil redusere mulighetene for skatteplanlegging og tilpasninger, samt sikre at skatten faktisk blir betalt. Samtidig legger de frem konkrete forslag til presiseringer og justeringer i regelverket for å sikre en mer presis og effektiv implementering av de nye reglene.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Skatteforsk - Centre for Tax Research	Positiv	Skatteforsk, med base på handelshøyskolen ved NMBU, støtter forslaget samtidig som de løfter frem mulige endringer de mener kan styrke målet om å skattlegge verdiene som er skapt i det norske skatteområdet. De peker på fritaksmodellens incentiver til å holde tilbake kapital i selskapssektoren og utsette skatteregningen på ubestemt tid. De foreslår blant annet redusert utsettelse for betaling fra 12 til 7 år, en betydelig økning av bunnfradraget, en tydeligere praksis for verdsettelse ved utflytting av unoterte aksjer ettersom dette har skapt betydelig usikkerhet, samt at utbytte og omdanning bør anses som realisering.	3
Gründere og oppstartsmiljø	Sondre Rasch og Sarah Sandnes	Negativ	Sondre Rasch og Sarah Sandnes, gründere av SafetyWing, advarer om at den foreslåtte exit-skatten vil gjøre det vanskelig for norske gründere å returnere til Norge og drive sine selskaper der. De peker på at teknologiselskaper som deres, som har ansatte over hele verden, er avhengige av geografisk fleksibilitet. Skatten på urealiserte verdier skaper økonomisk usikkerhet og kan tvinge gründere til å selge verdifulle aksjer, noe som hindrer selskapets vekst. Forslaget strider mot den globale entreprenørkulturen og gjør Norge mindre attraktivt for teknologigründere. De anbefaler å skape incentiver for å etablere teknologibedrifter i Norge fremfor å innføre slike skatter.	3
Interesseorganisasjoner og non-profits	Tax Justice Norge	Positiv	Tax Justice Norge (TJN) støtter regjeringens forslag om å tette hullene i utflyttingsskatten, men de har flere innspill til endringsforslagene. TJN foreslår at behovet for betalingsutsettelse må begrunnes, utsettelsesperioden bør kortes ned fra 12 til syv år, og det bør påløpe renter ved ratebetaling. De anbefaler også at betalingsutsettelsen bør avbrytes ved utdeling fra selskapet, og at utdelinger må hensyntas ved reversering av utflyttingsskatt ved tilbakeflytting. TJN påpeker også behovet for å hindre omgåelser gjennom aksjebytte og foreslår en videre utredning av slike forhold for å sikre at skatteinntektene beskyttes.	3
Andre privatpersoner	Tord U. Kolstad	Negativ	Tord Kolstad er svært kritisk til forslaget og retter kritikk langs en rekke av forslagens sider. "Regjeringens Forslaget er omfattende og innebærer et brudd med de hensynene som utflyttingsskatten hittil er bygget på. Reglene er skadelige og destruktive mtp verdiskapning - De gjeldende reglene er utformet med sikte på å hindre midlertidig utflytting som er motivert av muligheten for å selge aksjer skattefritt eller med lavere skatt i utlandet. Det er etter forslaget ikke lenger realisasjon som skal utløse beskatning, men kun det forhold at skattepliktige personer flytter ut av Norge. Konsekvensene av de helt nye prinsippene for beskatning som ligger til grunn for høringsforslaget burde vært utredet vesentlig grundigere."	3
Advokatfirma eller lignende	Wikborg Rein	Negativ	Advokatfirmaet Wikborg Rein er kritiske til skatteforslaget. De trekker særlig frem at <ul style="list-style-type: none"> - Skatt på latente gevinster strider mot realisasjons- og skatteevneprinsippet, samt våre EØS-rettslige forpliktelser. - Det bør foretas reberegning ved verdifall etter utflytting. - Fastsatt utflyttingsskatt utløst ved død eller overføring bør bortfalle hvis arving er bosatt i Norge eller arving/mottaker blir bosatt i Norge. - Fristen for oppgjør/bortfall av utflyttingsskatten på 12 år bør utvides til 20 år. - Det foreslås en lempeligere regel for personer som har bodd i Norge i inntil 10 år 	3
Advokatfirma eller lignende	Advokatfirmaet Selmer AS	Negativ	Advokatfirmaet Selmer uttrykker alvorlige bekymringer vedrørende Finansdepartementets forslag til endringer i utflyttingsskatten. De påpeker at forslaget om å beskatte urealiserte gevinster er et avvik fra grunnleggende prinsipper i norsk skatterett, og det er ingen tilstrekkelige grunner for en slik endring. Forslaget om at utflyttingsskatt forfaller ved død, sammenlignes med en begrenset gjeninnføring av arveavgiften og ansees som diskriminerende. Dessuten kritiserer de forslaget for ikke å ta hensyn til verdiendringer etter utflytting.	2

Andre private aktører	Agra AS	Negativ	Knut K. Heje, konsernsjef i Agra AS, uttrykker sterk bekymring for regjeringens forslag om utflyttingsskatt på urealiserte gevinster. Han påpeker at forslaget vil ha alvorlige negative konsekvenser for private og familieeide bedrifter, inkludert risiko for likviditetsproblemer og tvangssalg ved eiers død dersom arvtageren bor i utlandet. Han ber regjeringen trekke forslaget og foreslår i stedet å skattlegge ved faktisk realisering av gevinster for å sikre forutsigbarhet og finansieringsevne for bedrifter og eiere.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Alexander Høst	Negativ	Alexander Høst kritiserer forslaget om endringer i utflyttingsskatten og mener det vil ha alvorlige negative konsekvenser for gründere og innovasjon i Norge. Han argumenterer for at de allerede krevende rammevilkårene for innovasjon vil bli ytterligere forverret, og at det nye forslaget sender et signal om at gründere og deres fremtidige verdiskaping ikke er ønsket. Høst peker på at den foreslåtte exit-skatten vil tvinge mange gründere til å flytte ut av landet før verdsettelsen av selskapene deres blir for høy, eller til å starte bedrifter i andre land.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Alexander Woxen	Negativ	Alexander Woxen, med erfaring fra StartupLab og Inven2, advarer om at den foreslåtte exit-skatten vil ramme unge teknologibedrifters evne til å rekruttere internasjonal kompetanse. Han påpeker at slike bedrifter er avhengige av mobil kompetanse og at skatten vil gjøre Norge mindre attraktivt for talentfulle arbeidere. Woxen foreslår at endringen utsettes inntil en grundig utredning av de dynamiske effektene er gjennomført, og peker spesielt på at 12-årsregelen bør fjernes eller justeres for å unngå urimelig og diskriminerende skattefordring for internasjonale arbeidstakere.	2
Andre privatpersoner	Alexander Aarøe	Negativ	Alexander Aarøe uttrykker bekymring for at den foreslåtte exit-skatten kan få utilsiktede konsekvenser ved å svekke tilliten til skattesystemet og føre til økt utvandring. Han påpeker at skattesystemet består av mange deler, og at endringer må vurderes i helhet for å unngå negative effekter. Aarøe advarer om at misnøye med skattenivået kan føre til at skattebetalere bruker ressurser på å redusere skattetrykket i stedet for å fokusere på verdiskaping. Han understreker at exit-skatten kan oppfattes som straffende og kan fremskynde utflytting, særlig blant dem med internasjonal bakgrunn, og oppfordrer regjeringen til å vurdere konsekvensene nøye.	2
Gründere og oppstartsmiljø	anders.gundersen@senso.nomic.com	Negativ	Anders Gundersen, med omfattende erfaring innen finansiering av gründerelskaper, advarer om at den foreslåtte endringen av exit-skatten vil hindre rekruttering av globale talenter og svekke Norges rykte som et attraktivt land for gründere. Han påpeker at skatten ikke skiller mellom reell og teoretisk markedsverdi på ikke-omsettbare aksjer, noe som kan resultere i urimelige skattekrav for gründere. Gundersen argumenterer for at dette vil hemme evnen til å skape globale vekstselskaper i Norge, og at det kan føre til at kapital og talenter velger mer gründervennlige land. Han oppfordrer til en grundig vurdering av de dynamiske effektene av skatteendringene.	2
Andre private aktører	Askeladden & Co	Negativ	Askeladden & Co kritiserer den foreslåtte exit-skatten og sammenligner den med å måtte betale skatt på en potensiell gevinst fra et uskrapt flakslodd før premien er avdekket. De påpeker at i startup-verden er store svingninger og høy konkurrisiko vanlig. Exit-skatten vil hindre gründere med globale ambisjoner i å flytte utenlands. Skatten på urealiserte gevinster kan resultere i personlig konkurs hvis selskapets verdi faller.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Christian Aalby Svalesen	Negativ	Svalesen er kritisk til forslaget og påpeker i sitt hørings svar konsekvensene skatten har for Norges evne til å tiltrekke seg internasjonal teknologikompetanse. Han peker også på problemene tilknyttet skatt på ikke-realiserbare papirverdier.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Christoffer Andvig	Negativ	Christoffer Andvig uttrykker sterk bekymring over de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten. Han beskriver hvordan skatteendringene, sammen med formueskatten, allerede gjør det svært vanskelig for gründere med internasjonale ambisjoner å operere i Norge. Den foreslåtte utflyttingsskatten vil gjøre situasjonen verre ved å pålegge skatt på urealiserte gevinster, noe som kan føre til personlig ruin ved konkurs. Han vil flytte ut av landet før selskapets verdi øker betydelig, dersom de foreslåtte endringene blir vedtatt.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Company AS	Negativ	Magnus Lysfjord I Diggitt AS er bekymret for de samfunnsøkonomiske konsekvensene av forslaget, med særlig vekt på konsekvensene for gründerelskaper. Han peker også på at gründere med liten reell formue/verdi kan treffes hard av skatten.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Dag-Inge Aas	Negativ	Dag Inge Aas er kritisk til hvordan forslaget reduserer hans mulighet til mobilitet og presenterer et personlig eksempel på hvordan han med en større aksjepost med en "gammel" verdsettelse ikke kan flytte til Danmark med sin samboer på grunn av skatteregningen dette vil medføre.	2
Andre privatpersoner	Daniel Lundby Hilde	Negativ	Lundby Hilde er svært kritisk til forslaget og mener konsekvensene av forslaget langt overstiger skatteprovenyet. Særlig mener han dette som del av flere beslutninger tilknyttet skatt medfører at Norge blir sett på av utenlandske investorer som et land med ustabil politikk.	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	Det Norske Industriparti DNI	Negativ	DNI mener skatten er skadelig for Norge, med særlig fokus på investeringslyst, gründervirksomhet og tilgang på internasjonal kompetanse. De mener også forslaget medfører en gjeninnføring av arveskatten.	2

Utenlandske aktører og privatpersoner	Eivind Morris Bakke	Nøytral	Eivind Bakke gir i sitt høringsvar uttrykk for problemene tilknyttet dobbelbeskattning av amerikansk pensjonsbeskattning og mener dette må hensyntas.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Erling Wegger Linde	Negativ	Erling Wegger Linde er kritisk til forslaget og påpeker de urimelige effektene dette har på gründere som må flytte til utlandet for å vokse selskapene sine internasjonalt, og hvordan forslaget begrenser den enkeltets frihet til mobilitet.	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	Family Business Norway	Negativ	Family Business Norway peker i sitt høringsvar på de negative konsekvensene forslaget vil ha for Norge som et attraktivt land å etablere virksomhet og å investere i. De peker konkret på at det bryter med kontinuitetsprinsippet.	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	Fintech Norway	Negativ	Fintech Norway er sterkt kritiske til forslaget. De mener det vesentlig vil svekke det norske gründermiljøet og peker på at gründerspirer som følge av dette heller vil etablere virksomhet i utlandet, og at utenlandsk talent ikke vil flytte til Norge. Videre påpeker de utfordringene som ligger i den høye norske eierbeskattningen og at denne også bør ses på for å gjøre Norge til et mer attraktivt land å etablere virksomhet i.	2
Andre private aktører	Fram Innovation as	Negativ	Fram Innovasjon er sterkt kritiske til forslaget og peker på at det skaper usikkerhet og utflytning, og mener de folkevalgte feilfokuserer på beskattning av arbeidende kapital.	2
Andre privatpersoner	J.K. Baltzersen	Negativ	J.K. Baltzersen er svært kritisk til skatteforslaget og mener det er et tvilsomt grunnlag for skatten i utgangspunktet og at fokus heller bør være på å redusere kostnadene i offentlig sektor	2
Andre privatpersoner	Joachim Høegh-Krohn	Negativ	Joachim Høegh-Krohn er kritisk til forslaget og mener det bør gjøres et større skille mellom papirgevinster og realiserte gevinster. Han påpeker at realisasjonsprinsippet bør ivaretas og at den tidligere femårsgrensen bør gjenninnføres.	2
Investorer	Jørgen Jebsen Marek	Negativ	Jørgen Jebsen Marek jobber som investeringsansvarlig i et venture selskap og er bekymret for effektene forslaget vil ha på norske gründer selskap og norsk verdiskaping. Han trekker særlig frem utfordringene dette vil kunne ha for tilgangen på internasjonal kompetanse og at gründere vil ønske å flytte ut før de starter selskap.	2
Investorer	Kjetil Holmefjord	Negativ	Kjetil Holmefjord er partner i Sondo Capital, en norsk ventureinvestor. Han mener forslaget skader forutsetningene for norsk gründervirksomhet.	2
Andre privatpersoner	Martin Grimsgaard	Negativ	Martin Grimsgaard er kritisk til forslaget og fokuserer på skadevirkningene det vil ha for norsk nyskaping og innovasjon. Han ser på forslaget som et forsøk på å rette opp en lite gjennomtenkt analyse av rotårsakene til at folk vil flytte, der han mener skadevirkningene av formuesskatten er sentral.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Masterchannel AS	Negativ	Simon i Masterchannel AS er gründer og en tysk innflytter til Norge som ser betydelige svakheter ved sakteforslaget og er redd for konsekvensene det vil få for norsk nyskaping og innovasjon. I sitt høringsvar sier han blant annet: "Jeg kom til Norge fordi jeg så landets potensial rett foran oss. Som tysker har jeg vært vitne til hvordan Tyskland har druknet seg selv i reguleringer de siste tiårene. Til tross for gode intensjoner har politikken lammet økonomien i en grad som har gjort landet ute av stand til å tilpasse seg nye trender, ute av stand til å beholde talenter og ute av stand til å skape pragmatiske løsninger på dagens problemer. Alle vennene mine som var langt fremme innen sitt fagfelt, har forlatt Tyskland for å søke bedre muligheter i andre land, og jeg er redd for at det samme vil skje med Norge. Det er derfor skremmende å se at Norges regjering i stor grad ser mot Tyskland	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon	Nøytral	NITO er relativt nøytrale i sitt høringsvar der de innledningsvis sier "NITO går ikke imot at reglene for utflyttingsskatt endres, men vi er bekymret for at deler av regelverket kan ha utilsiktede virkninger for en del av våre medlemmer." Videre peker de konkret på effektene på mobiliteten i høykompetent arbeidskraft, der de blant annet peker på at regelverket vil omfatte utenlandsk pensjonssparing.	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	NorBank	Negativ	NorBAN representerer en rekke norske forretningsengler. De er bekymret for forslagens påvirkning på norsk innovasjon og gründervirksomhet, og at forretningsengler ikke lenger vil gjøre investeringer i Norge med de positive effektene det bringer ved seg. De trekker særlig frem at det bør være unntak for personer med midlertidig opphold i Norge, en utvidet betalingsfrist og ivaretagelse av kontinuitetsprinsippet.	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	Næringsforeningen i Stavanger-regionen	Negativ	Næringsforeningen i Stavanger-regionen mener forslaget til «exit skatt» ikke er modent og trenger betydelig omarbeiding. De frykter skatten vil hemme nyskaping og føre til tidlige utflyttinger av norske bedrifter. De frykter og at skatten vil hindre kompetent arbeidskraft i å komme til Norge og at de vil velge andre land å bosette seg i. De anbefaler at forslaget omarbeides betydelig eller skrinlegges.	2

Andre privatpersoner	Omkark	Negativ	Omkark stiller seg svært kritisk til forslaget og mener det i stor grad vil treffe vanlige mennesker, og at Norge som land taper mye på mennesker, kapital, velvilje og tillit mht. befolkningen overfor politikere.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (103334)	Negativ	Høringssvaret er fra en gründer som er bekymret for effektene av forslaget, særlig for oppstartsselskaper som søker VC finansiering. Gründeren mener følgende endringer bør gjøres: - Reversere forslaget om beskatning av urealiserte verdier og i stedet vurdere beskatning kun ved realisering av gevinster. - Opprettholde beskyttelsen mot dobbeltbeskatning, slik at gründere ikke blir urimelig skattlagt både i Norge og i deres nye bostedsland. - Klarere retningslinjer for verdsettelse av tidligfase selskaper, slik at skattekravet baseres på realistiske og rettferdige vurderinger.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (108224)	Negativ	Høringssvaret er fra en internasjonal gründer innen Proptech som er bekymret for effektene av forslaget, særlig ved at det gjør det umulig for vedkommende å flytte ut av Norge gitt høye papirverdier, men begrensede reelle verdier.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (124750)	Negativ	Gründeren gir i dette høringssvaret tydelig uttrykk for skadevirkningene den mener forslaget vil påføre oppstartsselskaper, med særlig fokus på betalbar skatt på urealiserte markedsverdier.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (130530)	Negativ	Forfatteren av høringssvaret uttrykker alvorlig bekymring over den foreslåtte utflyttingsskatten, som de mener vil få betydelige negative konsekvenser for både individuelle skatteyttere og næringslivet. Hen er negativ til at skatten på latent gevinst av aksjer som kan føre til at gründere og investorer blir sittende igjen med store skattekrav på verdiløse aksjer, noe som frarøver incentiver til å starte opp selskaper i Norge. Forfatteren argumenterer for at dette strider mot EØS-retten og oppfordrer regjeringen til å revurdere forslaget.	2
Andre private aktører	Person som ikke har oppgitt navn (150305)	Negativ	We Are Human er en konserngruppe basert i Norge og Storbritannia, som starter og bygger egne vekstselskaper som Kahoot!. De er kritiske til forslaget og trekker særlig frem effektene på tilgangen på internasjonal kompetanse. De peker på at selskap de nå skal etablere vil få hovedkontor i UK istedet for Norge hvis forslaget vedtas slik det er foreslått.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (150305)	Negativ	Forfatteren av høringssvaret uttrykker bekymring over den foreslåtte exit-skatten og dens konsekvenser for norske startups, særlig når det gjelder å tiltrekke internasjonale talenter og investorer. De argumenterer for at skatten gjør det vanskelig å konkurrere om globale talenter, skader Norges omdømme internasjonalt og øker den politiske risikoen for investorer. Konkrete eksempler fra forfatterens eget selskap viser hvordan de allerede har måttet gjøre drastiske endringer som følge av skatteforslaget, noe som har resultert i tap av fremtidige skatteinntekter for Norge.	2
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (151231)	Negativ	Forfatteren av dette høringssvaret mener at utflyttingsskatten vil ha alvorlige konsekvenser for både inn- og utflytting av velstående personer til og fra Norge. Hen argumenterer for at en slik skatt kan føre til dobbeltbeskatning, og skatten kan i mange tilfeller fremtvinge salg av familieeide virksomheter. Forfatteren uttrykker bekymring for urimelige konsekvenser ved tap og død.	2
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (192050)	Uklar / uspesifisert	Forfatteren av dette høringssvaret uttrykker bekymring for tilpasningsmulighetene som ikke er adressert i lovforslaget om exit-skatt. En slik tilpasningsmulighet er å gi aksjer i gave til et holdingselskap hjemmehørende i Norge, som unngår realisasjonsbeskatning.	2
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (254693)	Negativ	Forfatteren uttrykker alvorlige bekymringer over regjeringens forslag om å inkludere Aksjesparekonto (ASK) og fondskontoer i ordningen for exit-skatt, noe som kan ramme småsparere uforholdsmessig hardt. Det foreslås å justere skattegrensen til 1 million NOK og sikre rettferdig behandling av alle investeringsformer. Grundige analyser og data for å forstå forslaget fullt ut etterspørres.	2
Utenlandske aktører og privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (293600)	Negativ	Forfatteren påpeker en utilsiktet konsekvens av den foreslåtte utflyttingsskatten: dobbeltbeskatning av amerikanske pensjonskontoer, noe som særlig rammer enkeltpersonforetak og personer med lav inntekt. Hen oppfordrer til revisjoner av skatteforslaget for å beskytte utenlandske pensjoner og lavtlønnede, slik at hen og hennes ektefelle har anledning til å bli i landet.	2
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (354726)	Negativ	Forfatteren argumenterer i sitt innlegg mot den foreslåtte utflyttingsskatten i Norge, og sammenligner den med historiske eksempler på venstreorienterte regimer som har kollapset. Han hevder at slike skatter undertrykker innovasjon og driver talentfulle mennesker ut av landet.	2
Utenlandske aktører og privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (361298)	Negativ	Forfatteren mener at utflyttingsskatten vil avskrekke dyktige immigranter fra å komme til Norge. Skatten på urealiserte gevinster tvinger folk til å bli i landet og reduserer Norges attraktivitet for verdiskapere. Regjeringen bør heller fokusere på å skape et gunstig investeringsklima og vurdere å redusere flyktningemottak.	2

Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (404971)	Negativ	En gründer av et tech-selskap uttrykker bekymring for hvordan den foreslåtte exit-skatten vil begrense mobiliteten og påføre skattegjeld basert på urealiserte papirverdier. Han mener skatten vil være ødeleggende for unge tech-selskaper som trenger frihet til internasjonal ekspansjon, og at dette kan hindre Norge i å utvikle levedyktige fremtidige næringer.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (472092)	Negativ	Forfatteren mener forslaget om innføring av exit-skatt vil svekke norsk gründerskap og verdiskaping. Det vil gjøre det vanskeligere å hente kapital, tiltrekke utenlandsk talent, og konkurrere internasjonalt, noe som kan tvinge gründere til å bli værende i Norge eller flytte før verdiene blir for store. Forslaget står i kontrast til behovet for å tilrettelegge for fremtidens næringsliv i Norge, spesielt etter oljealderen.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (482029)	Negativ	Høringssvaret er fra en norsk teknologistartup som opplevde at deres hovedinvestor, en internasjonal VC, uttrykte bekymring for Norges skattepolitikk og mente det nå ville bli umulig å investere i Norge. De mener innføringen av exit-skatt vil skade norske startups sine muligheter til å hente internasjonal kapital og kompetanse.	2
Utenlandske aktører og privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (674804)	Negativ	Innføringen av exit-skatt vil tvinge høringssvaret forfatteren til å vurdere å flytte ut av Norge på grunn av økt skattebyrde på urealiserte verdier i selskapet deres, Two AS. Forfatteren mener dette gjør det vanskelig å ansette utenlandske seniorledere med eierandeler, og påpeker at Norges omdømme som gründerorientert allerede har blitt skadet av forslaget.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (683488)	Negativ	En person med 25 års erfaring fra teknologi startups uttrykker bekymring for forslaget. Han trekker frem at det er umulig å berenge riktig verdi på noterte aksjer ved utflyttingsdato, og at skattelegging av urealisert gevinst er urimelig. Forslaget skaper økonomisk risiko for internasjonale talenter, og strider mot regjeringens gründerambisjoner. Han oppfordrer til bedre rammevilkår for gründere.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (704800)	Negativ	Et norsk SaaS-selskapet er kritiske til skatten. De tilbyr utenlandske ansatte aksjer som kompensasjon for lav lønn og trekker frem at en høy papirverdi påfører utenlandske ansatte en uforutsigbar og ødeleggende skatt, noe som gjør det risikabelt for utlendinger å jobbe for norske startups.	2
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (739500)	Negativ	Høringsinnlegget uttrykker bekymring over forslaget om endringer i utflyttingsskatt, da det kan svekke Norges konkurransevne som vertsland for internasjonale bedrifter og redusere attraktiviteten for internasjonale talenter. Forslaget kan hindre mobilitet for bedriftseiere og lederskap, samt påføre økonomisk belastning på etterlatte ved skattyters død.	2
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (783582)	Negativ	Dette høringssvaret kritiserer regjeringens forslag om utflyttingsskatt for å være næringsfiendtlig og i strid med EØS-regelverket, noe som kan føre til økonomisk ruin for gründere og deres familier. Forfatteren oppfordrer til å skrinlegge forslaget og avvike formuesskatten.	2
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (798024)	Negativ	Høringssvaret påpeker behovet for å revidere grensene for utflyttingsskatt og argumenterer for at nye regler for ASK og fondskontoer ikke bør ha tilbakevirkende kraft. Det foreslås å vurdere de underliggende årsakene til hvorfor folk velger å flytte fra Norge.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (824783)	Negativ	Oppfinnere uttrykker frustrasjon over Norges skatteregler og mangel på private investorer. Han mener at den norske staten er dobbeltmoralisk ved å skattelegge privat verdiskaping, samtidig som den selv nyter godt av inntekter fra oljeformuen. Han planlegger å flytte til et land uten skatt på verdiskaping for å beholde fortjenesten fra oppfinnelsen sin	2
Utenlandske aktører og privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (936897)	Negativ	En amerikansk statsborger bosatt i Norge, uttrykker at norske skatteregler er urettferdige mot innvandrere som har opparbeidet formue i utlandet før de flyttet til Norge. Vedkommende påpeker at pensjonskontoer og andre sparekontoer fra USA blir underlagt norsk formuesskatt og vil også bli rammet av exit-skatt, til tross for at ingen av disse midlene er skapt med norsk inntekt.	2
Andre privatpersoner	Petter Bjerksund og Guttorm Schjelderup, professorer ved Norges Handelshøyskole	Positiv	Professorene støtter forslaget om endringer i reglene om utflyttingsskatt. De mener det sikrer at aksjeverdier skapt i Norge, kommer til beskatning i Norge, og hindrer oppbygging av dynastier ved arv. Forslaget fremmer skattenøytralitet og hindrer at arbeidsinntekt omdannes til skattefri aksjeinntekt ved utflytting, noe som bidrar til et bærekraftig skattesystem. De advarer mot at urealiserte aksjegevinster kan gå i arv til evig tid uten beskatning, og ser forslaget som et nødvendig tiltak for å tette skattehull og opprettholde et rettferdig skattesystem.	2

Interesseorganisasjoner og non-profits	Skattebetalerforeningen	Negativ	Skattebetalerforeningen er bekymret for regjeringens forslag om endringer i utflyttingsskatt. De mener kombinasjonen av høy formuesskatt og strenge exit-regler kan tvinge gründere til å flytte ut tidligere, noe som kan skade norsk verdiskaping og innovasjon. Foreningen påpeker risikoen for beskatning av urealiserte gevinster som senere kan reduseres eller tapes, og advarer mot at reglene kan gjøre Norge mindre attraktivt for utenlandske eksperter og investorer. De oppfordrer til en grundigere utredning før eventuelle endringer vedtas.	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	SMB Norge	Negativ	SMB Norge, interesseorganisasjonen for små og mellomstore bedrifter, uttrykker kritikk mot regjeringens forslag om skjerpet utflyttingsskatt. De mener dette forverrer situasjonen for norske eiere som allerede er hardt rammet av økt formues- og utbytteskatt. Organisasjonen oppfordrer regjeringen til å tilrettelegge for bedre rammebetingelser for norske bedrifter.	2
Utenlandske aktører og privatpersoner	Sumitomo Corporation Europe Ltd Norway Branch	Negativ	Sumitomo Corporation Europe Limited Norway Branch påpeker at de foreslåtte endringene i utflyttingsskatten kan ha store negative konsekvenser for deres utenlandske ansatte, spesielt med tanke på utenlandske pensjonsordninger som kan bli gjenstand for dobbeltbeskatning.	2
Gründere og oppstartsmiljø	Svein Willassen	Negativ	Svein Willassen, en seriegründer, uttrykker bekymring for at den foreslåtte utflyttingsskatten på aksjegevinster vil påføre ham en urimelig skatterisiko, spesielt ettersom hans aksjer i et amerikansk selskap kan ende opp verdiløse. Han påpeker at skatten vil begrense hans og familiens frihet, hindre internasjonal mobilitet og skape økonomisk usikkerhet, selv ved død, og oppfordrer til justeringer i regelverket for å unngå slike negative konsekvenser.	2
Investorer	Thomas Falck	Negativ	Thomas Falck advarer mot at forslaget om utflyttingsskatt på urealiserte aksjegevinster vil ramme gründere og vekstselskaper uforholdsmessig hardt, da disse ofte er priset basert på forventningsverdi. Han fremhever at dette kan dempe investeringsviljen, øke kapitalkostnadene og redusere innovasjonskraften, og anbefaler at forslaget enten modereres, utredes videre, eller trekkes.	2
Andre privatpersoner	Thomas Osinga	Negativ	Thomas Osinga advarer mot den foreslåtte utflyttingsskatten og argumenterer for at denne kan demotivere gründere og investorer ved å pålegge dem ekstra økonomisk risiko. Han anbefaler at fokuset rettes mot å skape et skattemiljø som fremmer innovasjon og gründervirksomhet.	2
Interesseorganisasjoner og non-profits	Verdipapirforetakenes Forbund	Negativ	Verdipapirforetakenes Forbund (VPFF) uttrykker sterk motstand mot regjeringens forslag om utflyttingsskatt, som bryter med de etablerte realisasjons- og kontinuitetsprinsippene i skattepolitikken. VPFF mener at slike brudd undergraver tilliten til Norge som et trygt investeringsland og svekker kapitalmarkedet. De støtter svarene til NHO, Norske Venturekapitalforening og Virke.	2
Andre private aktører	Aamot Consulting And Projects AS	Negativ	Erlend Aamot, leder av Aamot Consulting and Projects AS, uttrykker bekymring over forslaget om endringer i utflyttingsskatten. Han påpeker at forslaget gjør det vnsakeligere å tiltrekke seg nødvendig kompetanse fra utlandet. De har nylig hatt en spansk kandidat takke nei til selskapet grunnet exit-skatten. De vurderer nå å flytte selskapet ut av landet.	2
Investorer	Acri Invest AS	Negativ	Thomas B. Normann, gründer og engleinvestor, uttrykker bekymring for at den foreslåtte exit-skatten vil påføre betydelige økonomiske utfordringer, særlig ved beskatning av urealiserte gevinster på ikke-likvide aksjer. Han advarer om at slike regler kan avskrekke gründere og investorer fra å etablere seg i Norge, noe som kan skade norsk innovasjon og næringsliv. Normann anbefaler at skatten utløses ved faktisk realisasjon av gevinst, for å gjøre Norge mer attraktivt for gründere og investorer.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Adam Scheuring	Negativ	Adam Scheuring, en IT-gründer, advarer om at den foreslåtte exit-skatten vil avskrekke talentfulle individer fra å komme til Norge. Han trekker frem at han ikke ville flyttet til Norge for 14 år siden dersom denne skatten eksisterte da.	1
Andre private aktører	Affectum AS	Negativ	Forslaget er ikke tilstrekkelig utredet. Høringsnotatet bryter med utredningsinstruksjonen ved å ikke besvare de etablerte minimumskravene, særlig når det gjelder skjønnsmessige verddivurderinger for vekstselskaper.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Christer Dalsbøe	Negativ	Dette høringssvaret uttrykker sterk kritikk av den foreslåtte exit-skatten gjennom en satirisk sangtekst. Den nye skatten vil avskrekke entreprenører og talentfulle individer fra å komme til Norge, og beskatning av urealiserte verdier vil føre til økonomiske problemer for gründere.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Christian Gausson	Negativ	En norsk statsborger, født og oppvokst i utlandet, uttrykker bekymring for exit-skatten. Etter forslaget ble lansert, har han sett flere gründere flytte ut på grunn av frykt for å bli skattlagt på urealiserte verdier. Han vurderer selv å flytte ut for å unngå de økonomiske byrdene skatten vil påføre.	1

Andre privatpersoner	Dag Rune Øverdal	Negativ	Forfatteren kritiserer den foreslåtte utflyttingsskatten og mener den, sammen med formueskatten, er demotiverende og destruktiv for norsk næringsliv.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Erling Magnus Solheim	Negativ	Forfatteren mener at den foreslåtte exit-skatten vil ødelegge for ny privat verdiskaping basert på risikokapital og føre til at han etablerer fremtidige selskaper i utlandet.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Espen Riskedal	Negativ	Gründer med 22 års erfaring innen IT og biotech advarer om at forslaget om utflyttingsskatt vil være gründerfiendtlig og redusere antallet som etablerer eller blir med i oppstartsbedrifter i Norge.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Fossagrim AS	Negativ	Fossagrim advarer om at den foreslåtte exit-skatten vil hindre dem i å kompensere utenlandske risikovillige arbeidstagere med eierandeler og dermed hindre selskapets vekst utenfor Norge. Gründerskatten kan bli en avgjørende barriere for selskapet, og tvinge grunderne tilbake i illejobber.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Instory as	Negativ	Instory advarer om at exit-skatten gjør det umulig å ta selskapet ut i verden uten betydelig risiko, og at et reelt alternativ er å flytte før verdier skapes i Norge. De oppfordrer regjeringen til å høre på det samlede startup-miljøet.	1
Andre private aktører	Intellectual Labs AS	Negativ	Intellectual Labs AS mener at endringene i exit-skatten vil være svært ødeleggende for Norges evne til å starte og utvikle nye selskaper med globale ambisjoner. De flytter sin virksomhet til utlandet hvis skatten blir vedtatt, noe som vil resultere i tap av 50 potensielle deep-tech selskaper. Intellectual Labs oppfordrer regjeringen til å skrinlegge forslaget og i stedet fokusere på tiltak som forbedrer forholdene for oppstartsselskaper, kapitalinvestorer, og nye arbeidsplasser i Norge.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Jan Børge Sagmo	Negativ	Forfatteren kritiserer innretningen av den nye utflyttingsskatten, som baserer seg på urealiserte og ofte hypotetiske verdier, noe som kan føre til ubetalelig skattegjeld for gründere og ansatte i oppstartsselskaper. Dette vil ytterligere svekke viljen til å ta risikoen med å etablere slike selskaper.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Johan Lossius	Negativ	Johan Lossius uttrykker sterk kritikk mot den foreslåtte utflyttingsskatten. Han mener at skatten vil hindre gründere i å flytte utenlands, tiltrekke utenlandske partnere, og ekspandere internasjonalt. Lossius vil søke å bygge forretning i andre land.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Kaye Hope	Negativ	Kaye Hope advarer om at utflyttingsskatten vil hindre norske bedrifters evne til å vokse globalt og kan sende et negativt signal til internasjonale investorer. Hun understreker at Norge må være attraktivt for internasjonalt talent og kapital for å støtte næringslivets vekst. Hope vil i det minste utsette forslaget inntil det er grundig vurdert hvordan det vil påvirke Norge langsiktig.	1
Andre private aktører	Malsen Medical	Negativ	Malsen Medical uttrykker bekymring for at utflyttingsskatten vil være spesielt problematisk for oppstartssbedrifter, da disse ofte ikke har en klar eller realiserbar verdi.	1
Andre privatpersoner	Markus Tacker	Negativ	Markus Tacker advarer om at utflyttingsskatten vil gjøre Norge svært uattraktivt for dyktige arbeidere, som er nødvendige for å være konkurransedyktige i det globale markedet. Han mener skatten vil ramme norsk næringsliv hardt.	1
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (103822)	Negativ	Forfatteren mener de foreslåtte regelendringene er gründerfiendtlige og vil avskrekke investorer fra å starte nye prosjekter i Norge. Han advarer om at dette vil skade Norges økonomiske fremtid når oljefondet er brukt opp.	1
Utenlandske aktører og privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (106409)	Negativ	En innvandrere og gründer advarer om at exit-skatten vil gjøre det umulig for ham å starte ny virksomhet i Norge. Han uttrykker sterk mistillit til regjeringens evne til å støtte næringslivet og nyskaping, og mener at dagens politikk vil skade Norges fremtid.	1
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (111412)	Negativ	Forfatteren kritiserer forslaget om å beskatte urealiserte verdier ved utflytting, og mener det er det største disinsentivet til gründerskap i Norge. Hen hevder at slik beskatning er dypt urettferdig, spesielt for små aktører, og motvirker formålet om sosial utjevning. Forfatteren oppfordrer i det minste et høyt bunfradrag for gründere.	1
Utenlandske aktører og privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (113359)	Negativ	En tysk statsborger som har bodd i Norge i 10 år, uttrykker bekymring for at urealiserte opsjoner vil skattlegges dersom han må hjem til eldre foreldre. Forslaget vil sende negative signaler til utlendinger som vurderer norske startups.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (154497)	Negativ	Høringssvaret fra en gründer som sier at exit-skatten gjør at hen sannsynligvis ikke vil starte sitt neste selskap i Norge, og at skatten undergraver norsk oppstartsmiljø.	1

Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (161105)	Negativ	Forfatteren mener at den foreslåtte utflyttingsskatten er et naivt forslag som saboterer for alle som ønsker å skape verdier i Norge.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (223444)	Negativ	En gründer i et tidligfase oppstartsselskap uttrykker bekymring for at den foreslåtte exit-skatten vil skape et uforutsigbart skattemiljø som gjør det vanskeligere å få investeringer og tiltrekke seg nødvendig arbeidskraft. Dette svekker selskapets konkurranseevne og potensial betydelig.	1
Investorer	Person som ikke har oppgitt navn (236406)	Negativ	En norsk retail investor på 28 år uttrykker sterk bekymring for den foreslåtte utflyttingsskatten. Hen mener den vil svekke norsk eierskap, og gjøre det mindre attraktivt for gründere. Formueskatten trekkes også frem som demotiverende for gründerskap.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (263595)	Negativ	En gründer, som har bygget et selskap med 80 arbeidsplasser, uttrykker frustrasjon over den norske skattepolitikken som han mener ikke støtter gründere og verdiskaping. Han mener at manglende forståelse for entreprenørskap blant politikere fører til dårligere rammevilkår sammenlignet med andre europeiske land.	1
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (283561)	Negativ	Forfatteren advarer om at den foreslåtte exit-skatten vil gjøre det svært vanskelig for teknologigründere å tiltrekke seg utenlandsk kompetanse. Han påpeker at opsjoner og aksjer, som ofte brukes for å kompensere for risiko og lavere lønn, vil bli uattraktive på grunn av skatten på urealiserte gevinster.	1
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (310643)	Negativ	Forfatteren mener at den foreslåtte exit-skatten er et svært dårlig forslag som vil gjøre individer til fanger i sitt eget land og frata dem muligheten til å bestemme over sine egne verdier.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (343167)	Negativ	En gründer og oppfinner i Norge uttrykker bekymring for at den foreslåtte exit-skatten vil straffe dem som har satset på å etablere bedrifter og skape arbeidsplasser i landet. Han mener at tiltaket vil svekke investerings- og oppstartsviljen blant gründere, noe som er i strid med behovet for å finne nye eksportnæringer etter olje.	1
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (441149)	Negativ	Forfatteren påpeker at inkluderingen av gevinst på aksjer i utenlandske selskaper i den foreslåtte exit-skatten kan føre til alvorlige problemer hvis aksjene befinner seg i et land med kapitalkontroll.	1
Utenlandske aktører og privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (464645)	Negativ	Alex Somby, som har flyttet til Norge for bedre rammebetingelser og har grunnlagt flere selskaper, uttrykker bekymring for den foreslåtte exit-skatten. Han mener at skatten vil skape utfordringer ved innhenting av kapital i den kapitalintensive teknologiindustrien og nevner at flere av hans aksjonærer vurderer å flytte til andre land.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (499506)	Negativ	En person fra gründermiljøet ved NTNU uttrykker dyp bekymring for den negative innvirkningen av den foreslåtte exit-skatten på norsk entreprenørskap. Han påpeker at skatten svekker troen på og veksten av nye gründervirksomheter, som tidligere har skapt attraktive arbeidsplasser og innovasjon.	1
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (542411)	Negativ	Forfatteren hevder at den foreslåtte exit-skatten er grunnlovsstridig i henhold til Grunnlovens paragraf 97, som forbyr lover med tilbakevirkende kraft. Han argumenterer også for at skatten er urettferdig fordi utflyttere blir behandlet dårligere enn de som velger å bli i Norge. Hen mener verdiskapere vil flytte før verdier blir skapt og at utenlandske investorer vil unngå Norge på grunn av usikkerhet rundt skatteregler.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (624052)	Negativ	Forfatteren påpeker at endringene har ført til at gründere velger å etablere selskaper i andre land, og at vekstselskaper utsetter emisjoner og vurderer å flagge ut for å kunne gjennomføre globale satsinger. Han fremhever også at bedriftsledere er frustrerte over usikkerheten i norske rammevilkår.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (633470)	Negativ	En gründer uttrykker at hen vil flytte grunnet risiko for en skatteregning hen ikke kan betale og for å beholde friheten til å velge bosted.	1
Andre privatpersoner	Person som ikke har oppgitt navn (719201)	Negativ	Forfatteren mener at forslaget om utflyttingsskatt strider mot menneskerettighetene ved å begrense individers frihet til å velge hvor de vil bo. Hen påpeker at skatten vil påvirke alle som ønsker å spare for fremtiden og påfører dem en urettferdig skattebyrde.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Person som ikke har oppgitt navn (904844)	Negativ	Forfatteren mener forslaget blir døden for startup-økosystemet i Norge.	1

Andre privatpersoner	Petter Remøy	Negativ	Forfatteren mener at utflyttingsskatten vil være skadelig for gründere og at staten heller bør støtte og fremme etablering av virksomheter med stort potensial i Norge.	1
Andre privatpersoner	Rima Baich	Negativ	Forfatteren mener at Norge begynner å ligne et kommunistisk land, der de som sparer til pensjon og ønsker å flytte ut, blir pålagt urettferdig høy skatt på allerede beskattede penger.	1
Gründere og oppstartsmiljø	Roger Holthe Olsen	Negativ	Roger Holthe Olsen, en seriegründer, uttrykker bekymring over forslaget om innføring av exit-skatt, da det vil skape usikkerhet og begrensninger for gründere som trenger å flytte utenlands for å utvikle sine bedrifter, og han oppfordrer regjeringen til å lytte til næringslivets innvendinger og trekke tilbake forslaget.	1
Andre privatpersoner	sjurea@hotmail.com	Negativ	Sjur Even Aunmo, en allmennlege i Oslo, uttrykker bekymring over forslaget om exit-skatt, og trekker paralleller til riksfluktsskatten i mellomkrigstidens Tyskland for å påpeke konsekvensene av å begrense folks frihet til å flytte fra landet.	1
Andre private aktører	VitriTech Norway AS	Negativ	VitriTech Norway mener lovforslaget vil være svært skadelig for norsk økonomi ved å avskrekke investorer, gründere og ansatte fra å starte virksomheter i Norge. I stedet for å stimulere til kreativitet og risikotaking, sender forslaget en melding om at Norge ikke er et attraktivt sted for innovasjon og risikotaking, noe som kan øke avhengigheten av olje og gass i fremtiden.	1
Interesseorganisasjoner og non-profits	YS	Positiv	YS støtter forslaget om utflyttingsskatt på aksjer, da det styrker prinsippet om at verdier opparbeidet i Norge også skal skattlegges her og motvirker internasjonal skatteplanlegging som øker ulikheter og uthuler skattegrunnlagene. YS er enig i behovet for en tidsbegrensning på uoppgjort skattegjeld og har ingen innvendinger til de konkrete forslagene.	1
Andre privatpersoner	Arild Hermansen (utan merknader)			0
Andre privatpersoner	Camilla Bjerklund (utan merknader)			0
Andre private aktører	Carbon Value Technologies AS (utan merknader)			0
Statlige organisasjoner	Forsvarsdepartementet (utan merknader)			0
Statlige organisasjoner	Justis- og beredskapsdepartementet (utan merknader)			0
Statlige organisasjoner	Klima- og Miljødepartementet (utan merknader)			0
Andre privatpersoner	Knut Klonteig Nielsen (utan merknader)			0
Statlige organisasjoner	Statistisk sentralbyrå (utan merknader)			0
Interesseorganisasjoner og non-profits	Utenlandsforum v/styret			0